

Leninovi vnučki ne plašijo ZDA

VOJMIR TAVCAR

Prisel je sicer praznih rok, kljub temu pa je poskrbel za presenečenje. Ameriški predsednik Bill Clinton se ne boji več komunistov. Včeraj je podpredsednik Al Gore menil, da bi morebitna zavezniška vlada s komunisti v Rusiji ne zaskrbljala Washingtona, danes pa se bo z voditeljem ruske komunistične opozicije Genadijem Zjuganovom sestel ameriški predsednik v okviru srečanj z voditelji glavnih ruskih političnih strank.

Nekdanji ideoloski nasprotniki ne zaskrbljajo več sefa Bele hiše, ne boji se vrnitve k leninizmu, kaže celo, da se je naučil nekaj citatov iz Lenina.

Belo hiso močno skrbi ruska politična kriza, zaradi tega se je ameriški predsednik zavzel predvsem zato, da bi prispeval k dogovoru o oblikovanju vlade, ki bi se lahko lotila krize z zadostno močjo in zadostnim ugledom. Obenem pa je postavil tudi dokaj jasen gospodarski recept: vztrajanje na poti k tržni ekonomiji, vendar ob pravični porazdelitvi davčnih bremen; ne tiskanju denarja, ki nima kritja; ne posebni podpori oligarhom, ki so privedli rusko industrijo na rob propada; vračanje mednarodnih posojil, četudi za ceno zategovanja pasu.

Ob takem programu je Clinton pripravil sprejeti tudi koalicijsko vlado s komunisti, kar naj bi po mnenju mnogih dodatno odpiranje in dokaz, da sef Bele hiše ne zeli govoriti z Zjuganovom o ideoloskih problemih, ampak o veliko konkretnem denarju.

Ruska kriza je tako dramatična, da so ZDA pripravljene sprejeti marsikatero rešitev, pogoltni marsikateri grenak grizljaj v zameno za zagotovilo, da se stanje v nekdanji drugi svetovni velesili stabilizira. Skrbijo jih posledice gospodarskega kraha, predvsem pa jih skrbijo posledice (družbene in varnostne) razpada bolnega velikan, ki v svojih arzenalih se vedno hrani deset tisoč jedrskih konic.

Pred letom dni bi tako odprte Billa Clintona ruskim komunistom pomenilo senzacijo, danes je presenečenje veliko manjše, saj recept za zdravljenje ponuja zdravnik, ki je v očeh domače in mednarodne javnosti izgubil dober del svojega ugleda, v Moskvi pa nima pravega sogovornika, s katerim bi se lahko zmenil.

RUSIJA / SREDI HUDE KRIZE SE JE VČERAJ ZAČEL URADNI OBISK AMERIŠKEGA PREDSEDNIKA

Clinton prišel v Moskvo praznih rok, a s kopico dobrih besed

Po srečanju z ruskim predsednikom Jelcinom bo danes na vrsti tudi Zjuganov

MOSKVA - Ameriški predsednik Bill Clinton, ki je včeraj začel uradni obisk v Moskvi, je v prvem razgovoru s predsednikom Borisom Jelcinom odkritosrčno povedal, da je prišel praznih rok, vendar poln prijateljstva, razumevanja in pripravljenosti na sporazume za odpravo jedrskega strahu. Obilo lepih besed in opogumljanja torej, a nič zelenih bankovcev. Glavna Clintonova skrb je zbrati zadostna zagotovila, da se bodo reforme v Rusiji nadaljevale, kajti »druge izbire država nima, saj vrnitev v stare case ni mogoča«. Ameriški gost, ki ga spremlja soproga Hillary, je priznal, da za rusko krizo ni »nebolečih rešitev«, vendar jo je mogoče preseči. Prav zato se bo Clinton srečal z vsemi protagonisti ruskega političnega življenja, vključno z vodjo komunistov Genadijem Zjuganovom, kateremu bo Clinton danes osebno povedal, da ZDA ne nasprotujejo vstopu komunistov v vlado, vendar svariijo pred vračanjem v »svojske case«.

Poverjeni premier Cernomirdin medtem pripravlja svojo novo vlado in njen program, hkrati pa zagotavlja, da ne misli vreči puske v koruzo, kajti država si v tem trenutku ne more privoščiti brezvladja. Pripravljen se je pogajati z vsemi strankami in institucijami, saj je prepričan, da politični problemi ne bodo uničili Rusije. Datum nove parlamentarne razprave se ni določil, po vsej verjetnosti pa bo do nje prislo prihodnji ponedeljek.

Na 3. strani

FINANČNI TRGI / SE NERVOZA ZARADI RUSKE KRIZE

Evropa živčna, na Wall Streetu pa močan vzpon

NEW YORK, MILAN - Približno 20 minut pred koncem sestanka se je na newyorški borzi nadaljeval vzpon indeksa Dow Jones, ki je napredoval za 4,75 odstotka in nadomestil velik del dramatične ponedeljkove izgube. Od evropskih borz, ki so tudi včeraj - kljub razmeroma ugodnim izidom na azijskih trgih - začele borzni dan s padajocimi indeksi in veliko živčnostjo, je bila pozitivna le ruski krizi najbolj

izpostavljena borza v Frankfurtu, medtem ko so bile vse ostale negativne kljub dobrim novicam o pozitivnem odprtju na Wall Streetu. Najkrajši konec je včeraj se enkrat potegnili Piazza Agffari, ki je izgubila največ v Evropi (-2,55%), medtem ko se je borzni sestanek v Moskvi končal z rahlo pozitivnim predznakom.

Ruska kriza je bila včeraj tudi ena glavnih točk sestanka vodstva Evrop-

ske centralne banke, v katerem so vsi guvernerji 11 držav monetarne unije. Rezerviranost okrog zasedanja in skopo sporočilo za javnost dajeta sklepati, da so evropske monetarne oblasti zaradi ruske krize v resnih skrbih. Natačnejše stališče guvernerjev bo znano 11. septembra, ko se bodo vnovič sesli in ko se bo predsednik ECB Duisenberg srečal z novinarji.

Na 2. strani

ITALIJA / PO PODATKIH ZAKLADNEGA MINISTRSTVA

Skupni primanjkljaj nižji od pričakovanega

Premier Prodi in minister Ciampi poudarjata uspešnost vladne sanacijske politike

RIM - Italijanska državna blagajna je manj prazna, kot bi lahko pričakovali se pred nedavnim. V avgustu je po podatkih zakladnega ministrstva državna bilanca izkazovala 5.300 milijard lir presežka, s tem pa je skupna zadolžitev v prvih osmih mesecih dosegla 39.700 milijard lir. Ob koncu leta bi skupni primanjkljaj ne smel preseči 52.500 milijard lir ali 2,6 odstotka bruto državnega proizvoda.

Minister za gospodarstvo Carlo Azeglio Ciampi (na sliki) in predsednik vlade Romano Prodi sta z velikim zadovoljstvom ocenila, da objavljeni podatki dokazujejo resnost sanacijske politike.

Na 12. strani

Obnova Posočja buri duhove v slovenski javnosti

KOBARID - Obnova Posočja se vedno buri duhove slovenske javnosti. Z namenom, da bi zavrnil očitke o prepočasni obnovi Posočja, je minister za okolje in prostor Pavel Gantar po ponedeljkovi novinarski konferenci, na kateri je podrobneje predstavil potek popotresne obnove, včeraj obiskal se prizadeta območja v Posočju. Skupaj s strokovnimi sodelavci ministrstva za okolje in prostor je predstavil potek obnove v Magozdu, Drezniskih Ravnah in Koritnici.

Gantarjev pristop k obnovi Posočja je včeraj kritiziral predsednik SDS Janez Jansa.

Na 11. strani

Izročitev pomoči žrtvam potresa

KOBARID - Po potresu, ki je prizadel bovsko, kobarisko in tolminsko območje, je Slovenska kulturno gospodarska zveza za sodelovanju z Novim Matajurjem sprožila solidarnostno nabilno akcijo za pomoč prizadetemu prebivalstvu. Predstavniki zveze in tednika iz Beneske Slovenije so včeraj v Kobaridu oddali doslej nabrano vsoto, medtem ko se akcija še nadaljuje. Domaćini so se vidno ganjeni zahvalili in potrdili voljo, da se v domačem kraju, na katerega so močno navezani, obnovi normalno življenje, veliko pa jim pomenijo tudi pomoč in spodbude rojakov izza meje.

Na 5. strani

Zgonik: skrajneže zelo moti ime šole

TRST - Zgoniska osnovna sola »1.maj 1945« mora spremeniti ime. Ta neverjetna zahteva, če jo tako lahko sploh imenujemo, prihaja iz vrst Nacionalnega zavezništva, osvojil pa jo je tudi predsednik Pokrajine Renzo Codarin, ki jo je skusal vsekakor nekoliko omiliti. Ker Pokrajina nima pri tem nobenih pristojnosti, lahko predsednikovo stališče - podobno kot stališče NZ - tolmacimo kot jalovo politično potezo brez praktičnih posledic, ki vsekakor potrjuje, da je uprava popolnoma v rokah Finijeve stranke.

Resolucijo o zgoniski soli je vložil Vascotto (NZ), kasneje pa sta jo podprla se Berlusconi-va pristasa Tamaro in Vlachova.

Na 6. strani

Kje bo center za pribežnike?

TRST - Danes bo na tržaski prefekturi srečanje krajevnih uprav in clovekoljubnih organizacij, na katerem naj bi se domenili za namestitev centra za začasno bivanje priseljencev, ki so zaprosili za začotisce v Italiji. V zvezi s polemikami okrog predloga, da bi uredili center v banovski zapuščenosti vojašnici, so Levi demokrati pozvali k večji strpnosti in treznosti, Peter Mocnik (SSK) pa je predlagal tri alternativne rešitve: vojašnici na Opcinah in pri Briscikih ter begunski center pri Padricah.

Na 6. strani

FINANČNI TRGI / PO HUDEM PONEDELJKOVEM PADCU BORZ V EVROPI IN NA WALL STREETU

Borze včeraj delno nadomestile izgube, vendar nervoza ostaja

MOSKVA, NEW YORK, MILAN - Svetovni finančni trgi so včeraj sprejeli pomirjevalne besede ameriskega predsednika Billa Clintona ob prihodu v Moskvo z različnimi reakcijami, vsem pa je bila skupna velika negotovost, ki jih bo nedvomno spremljala se lep čas. Po razmeroma zadovoljivih izidih borznih sestankov na Daljnem vzhodu, kjer je predvsem Tokio pokazal, da ga ruska kriza skrbi veliko manj kot lastne težave, so evropski finančni trgi začeli borzne sestanke v znamenju velike živčnosti, ki se je koncu pokazala tudi v zelo različnih predznakih, pač glede na to, koliko izgubljenega terena je kateri od borz uspelo nadomestiti. Največ so k umirjanju živcev prispevale ugodne novice z Wall Streeta, kjer je bil prvi del sestanka pozitiven (+2%), in iz Frankfurta (+0,93%), ki je glede na rusko krizo najbolj izpostavljen trg. Najslabše se je med evropskimi trgi včeraj se enkrat odrezala milanska Piazza Affari, ki je izgubila 12,55 odstotka, na drugem mestu pa najdemo Stockholm z -2,52%. Pozitivna je bila včeraj tudi ruska borza, medtem ko je rubelj utrpel nadaljnjo osibitev v menjavi z ameriškim dolarjem.

Kot je za Wall Street značilno, je po neurju napočil čas ugotavljanja škode, čeprav je Dow Jones včeraj ze nadomestil del ponedeljkove izgube. Za več kot 147 milijonov ameriških varčevalcev, ki so svoje prihranke vložili v delnice ali v investicijske sklade, pa strah se ni minil, potem ko so v ponedeljek v manj kot dveh

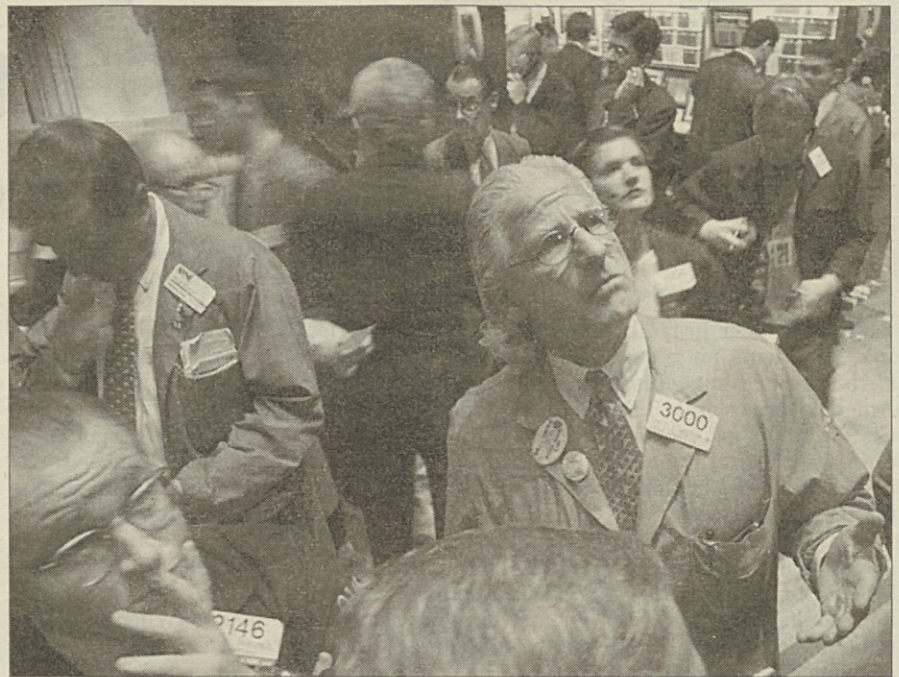
urah »izgubili« okrog 91 milijard dolarjev (v lirah okrog 160 tisoč milijard). Izguba je seveda imaginarna, njihove naložbe pa veljajo realno manj. Splošno strmoglavljenje borze ni prihranilo niti Nasdaq, elektronskemu trgu, kjer trgujejo z glavnimi delnicami informacijskega sektorja. V ilustracijo naj navedemo, da je samo Microsoft v ponedeljek na borzi »izgubil« 3,33 milijarde dolarjev. Padcu se niso izognile niti delnice srednjevelikih in manjših družb, ki pa so zelo agresivne v emergentnih sektorjih, kot na primer Internet, Yahoo in Amazon.com. Zadnji dve sta liderja na področju služb »on line« in sta izgubili 16,9 oziroma 20,9 odstotka. Analitiki so se tudi včeraj trudili miriti duhove in zagotavljati zasuk trenda, medtem ko investitorji bolj kot na vrnitev zaupanja računajo na omejitve izgub.

Strokovnjaki so medtem že izračunali, da je splet azijske in ruske krize avgusta stal svetovno finančno približno šest milijonov milijard lir, kar je nekako toliko, kot sestevek bruto domačih proizvodov Nemčije in Italije. Od 1. do 31. avgusta so svetovni trgi zaradi azijsko-ruskega ciklona izgubili povprečno 15 odstotkov vrednosti svoje kapitalizacije. To so seveda, kot že rečeno, zgolj virtualne izgube, katerih visino določa znižanje borzne kapitalizacije (ali vrednost vseh kotiranih delnic na nekem borznem trgu) zaradi padca borznih indeksov oziroma cene delnic. V navedeni stratosferični številki so torej vsebovane

izgube varčevalcev, ki so v paniki prodali svoje delnice, kot tudi zaslužki tistih pogumnežev, ki so delnice kupovali. Vse skupaj seveda velja do trenutka, ko se borzni trend zasuce navzgor in začnejo lastniki delnic spet služiti, seveda tudi v tem primeru zgolj virtualno. Izračunavanje izgub in zaslužkov v svetovni borzni kapitalizaciji je izključno statistična kalkulacija, ki pa daje slutiti razsežnosti, v katerih se gibljejo svetovni finančni trgi, in ucinke, ki jih imajo pri tem azijska in ruska kriza.

Ta statistika pa ni termometer gospodarskih gibanj, znova opozarjajo strokovnjaki, kajti nihče ni nikoli dokazal, da je borza v neposrednem razmerju s trendi realne ekonomije.

Vez med finančnim trgom in stvarnim gospodarstvom je vidna le na srednji in daljši rok, ko je mogoče odšteti dnevne in emotivne vplive na gibanje trgov. Izvedenci ob tem tudi poudarjajo, da je izbruh ruske krize hkrati priročna priloznost, da počasi spekulacijski mehur, ki se je ustvaril po mesecih dviganja borznih trgov, predvsem v ZDA, kjer Wall Street raste neprekinjeno že nekaj let. Milanska borza ostaja v tem scenariju eden od najbolj občutljivih evropskih trgov, medtem ko lahko za liro v treh dneh z gotovostjo trdimo, da jo je sodelovanje pri evru zaščitilo pred spekulacijo, katere žrtev je bila v preteklosti ob vsakem najmanjšem finančnem prepihu.

Na Wall Streetu so včeraj zaskrbljeno ocenjevali škodo po črnem ponedeljku (AP)

ODMEVI / PREDSEDNIK SCALFARO POTRDIL BLIŽNJI OBISK V MOSKVI

Zunanji minister Dini: Evropa ne sme izgubiti Rusije

Ruska kriza eden glavnih argumentov dolgega sestanka vodstva Evropske centralne banke v Frankfurtu

FRANKFURT, RIM - Ruska kriza se je neizbežno vrnila med glavne točke včerajšnjega zasedanja guvernerjev centralnih bank enajstih držav evra, ki so se zbrali na rednem sestanku vodstvenega sveta Evropske centralne banke (ECB) v Frankfurtu. Srečanje je potekalo v najstrožji rezerviranosti in je trajalo kar šest ur, končalo pa se je s skupnim uradnim sporočilom, v katerem je zapisano, da bo podrobnejše informacije podal predsednik ECB Wim Duisenberg po novem sestanku sveta 11. septembra. O Rusiji niti besedice, eden od guvernerjev pa je ob odhodu iz palače ECB dejal, da je beseda

tekla o »svetovnih ekonomskih gibanjih«. Od tod sklepanje opazovalcev, da ruska kriza povzroča evropskim guvernerjem resne skrbi, čeprav sprememb v evropski monetarni politiki vsaj na krajši rok ni pričakovati.

V Italiji je bila ruska kriza včeraj o osrednju dvodnevne sestanka 125 italijanskih veleposlanikov, ki jih je zunanji minister Lamberto Dini sklical na Farnesino za skupni razmislek o zunanji politiki. Dinja je za to posebej pohvalil predsednik republike Scalfaro, ki je potrdil, da bo sel na obisk v Rusijo 11. septembra, kot so bili sporocili v Moskvi ze 22. avgusta.

S tem bo šef italijanske države vrnil obisk Borisu Jelcinu, ki se je mudil v Rimu februarja letos.

Scalfaro, ki je imel uvodno besedo na zasedanju ambasadorjev, je poudaril, da je ruska kriza »politične narave« in torej »kriza zaupanja«. Res je, da se izraza v krizi valute, trga in neplacanih državnih uslužbencev, vendar je v osnovi politična. Zunanji minister Dini, ki je Rusiji v svojem poročilu posvetil eno osrednjih poglavij, je podčrtal, da Evropa Rusije ne sme pustiti same, kajti država preživlja tipično krizo tranzicije, pri kateri ji mora pomagati atlantska in evropska solidarnost. Res je,

da si bo morala Rusija po Dinijevih besedah za »utrjevanje demokracije in trga najbolj pomagati sama, s svojo emergentno civilno družbo in modrostjo tistih, ki jo upravljajo«, vendar si »Evropa ne more privoščiti, da bi Rusijo izgubila, tako kot je izgubila Nemčijo po prvi svetovni vojni«. Rusija bo namreč v bližnji prihodnosti »sogovornik, s katerim bo sicer težje, vendar nič manj neobhodno dialogirati«, je dodal Dini, za katerega je vrh G7 tisti, ki mora prevzeti funkcijo permanentnega posvetovalnega organa ne samo glede Rusije, ampak tudi azijske in drugih svetovnih kriznih zarisc.

BEOGRAD / KOSOVSKA KRIZA

Polemike o odkritju srbskih trupel v grobnici v kosovski vasi Klečka

BEOGRAD - Patolog v Vojaški medicinski akademiji (VMA) Zoran Stanković je izjavil, da je treba najprej priskrbeti konkretne dokaze o zločinih v vasi Klečka - tam so pred dnevi našli grobnico z več srbskimi trupli. Albanci zanikajo, da gre za dejanje takoimenovane Osvobodilne vojske Kosovo (OVK), srbski mediji pa se zgražajo zaradi ravnodušnosti mednarodne skupnosti in svetovnih medijev ob odkritju "prvega krematorija po II. svetovni vojni". Slovenski dopisniki so medtem zopet tarča napadov vladne Borbe.

Patolog v VMA Zoran Stanković je za torkov Blic izjavil, da je treba priskrbeti konkretne dokaze o zločinu v vasi Klečka, kajti izjave aretiranih ne zadostujejo za celovito preiskavo. V javnosti je polno emocij, toda preiskovalni organi ne morejo svojega dela opraviti v enem dnevu. "Sedaj je treba delati tako, kot

predpisuje zakon in brez emocij. Vprašanje je, v kolikšni meri je javno zaslišanje aretiranih v skladu z zakonom, kot tudi, zakaj terorista med dajanjem izjav nista imela odvnetnika, kajti na sodišču utegne njuna obramba izkoristiti taksne nepreciznosti", je dejal Stanković.

Politični predstavnik OVK Adem Demač je zanikal odgovornost OVK za ta zločin in v izjavi za beograjski Glas zatrdil, da je OVK "ljudska armada, ki si zeli zmagati in ki se zaveda, da do tega cilja ne more priti z umazanimi dejanji in zločini proti nedolžnim ljudem". Demač je hkrati opozoril, da je OVK prisiljena spremeniti taktiko in se ponovno zateči k gverilskemu vojskovanju, "ki bo veliko bolj nevarno in huje kot sedanji frontalni spopadi". Adem Demač v srbskih medijih sicer ne slovi kot zelo zanesljiv vir informacij, zlasti po

njegovi nedavni izjavi, da OVK nima pod nadzorom vseh svojih enot na Kosovu in da tudi on osebno nima praktično nobenega vpliva na delovanje te ilegalne organizacije.

Tiskovna agencija Beta povzema iz casnika v albanskem jeziku Koha ditore demanti "glavne stabo OVK", ki zatrjuje, da so bila lažniva poročila o množnični grobnici srbskih civilov v vasi Klečka pripravljena dalj časa in da mladenica, ki sta pred televizijskimi kamerami priznala, da gre za zločin OVK, nikoli nista bila pripadnika te organizacije, ampak sta sodelavca srbskih oblasti.

Srbska javnost je z velikim ogorčenjem sprejela vest o odkritju grobnice v vasi Klečka, uradni Beograd pa poziva mednarodno skupnost, naj OVK končno uvrsti v seznam terorističnih organizacij. Vse relevantne politične stranke v Srbiji

in vsi srbski mediji se zgražajo nad pojavom "prvega krematorija po II. svetovni vojni".

Uradni Beograd in beograjski mediji se zgražajo tudi sprico dejstva, da vest o tem dogodku ni naletela na ustrezen odmev v svetovnih medijih. Vladno Borbo posebej moti poročanje slovenskih medijev o Kosovu. V torkovi številki je njen dopisnik iz Ljubljane Jovan Pjević vnovic napadel dopisnika Dela iz Beograda in Podgorice, tokrat zato, ker naj bi zamlcala dogodek iz vasi Klečka. Enakega ocitka je deležen tudi ljubljanski Dnevnik, ki, kot piše Pjević, skupaj z Delom "sicer vsak dan posveča veliko pozornost kosovski krizi". Pjević je "mimogrede" osinil tudi uradno Ljubljano oziroma delovanje slovenskega predstavnika v Varnostnem svetu Združenih narodov v vlogi predsedujočega v avgustu mesecu. (STA)

V Beogradu oropali soprogo diplomata ZDA

BEOGRAD - Za zdaj se neznani ropar je v središču srbske prestolnice praktično ugrabil soprogo odpravnika poslov ZDA Sheron Miles, zatem pa ji odvzel avtomobil znamke BMW z diplomatskimi tablicami, so včeraj sporočili na ameriskem veleposlanstvu v Beogradu, ter dodali, da se Milesova počuti dobro, beograjska policija pa je v sodelovanju z veleposlanstvom že začela preiskavo o incidentu.

Casnik Dnevni Telegraph je poročal, da je neznani ropar vstopil v avtomobil

Sheron Miles, ko je le-ta čakala pred semaforjem, da se prižge zelena luč. Ropar je uperil pištolo v soprogo ameriskega odpravnika poslov Richarda Milesa in ji v angleškem jeziku zaukazal, naj vozi do avtoceste, ki pelje proti Nisu. Zatem je od Milesove zahteval, naj izstopi iz avtomobila in mu izroči ključe vozila.

Državni mediji ne poročajo o tem dogodku, soproga ameriskega diplomata pa je policiji povedala, da jo je napadel mladenič, ki naj bi bil star okrog dvajset let. (STA)

RUSIJA / AMERIŠKI PREDSEDNIK SE JE PO PRIHODU V MOSKVO NAJPREJ SREČAL Z BORISOM JELCINOM

Clinton prišel praznih rok, toda s privolitvijo v vlado s komunisti

Černomirdin ne namerava vreči puške v koruzo

MOSKVA - Zacasni ruski premier Viktor Cernomirdin je predsedniku države Borisu Jelcinu včeraj predstavil svoj predlog za sestavo nove vlade, ki predvideva, da bi zunanji, obrambni in notranji minister iz sedanje vlade obdržali položaje. Finančni krogi nestrpnost pričakujejo predvsem imena kandidatov za položaj ministrov za gospodarstvo in finance.

Svet dume na včerajšnji seji ni uspel določiti datuma za parlamentarno razpravo o drugi kandidaturi Viktorja Cernomirdina za novega premiera, čeprav je le nekaj minut pred sejo predsednik dume Genadij Seleznjov napovedal, da bodo poslanci o kandidaturi razpravljali v ponedeljek. Podpredsednik dume Vladimir Rizkov je po seji sveta dejal, da je prišlo na pogovorih do razhajanj v staliscih poslanskih skupin, zato bodo datum za razpravo o Cernomirdinovi kandidaturi določili kasneje, morda v četrtek. Včeraj so poslanci predlagali, da bi duma o tem razpravljala v petek, soboto, ali pa v ponedeljek.

Vodja komunistov Seleznjov je znova napovedal, da Cernomirdin tudi v drugem glasanju »nima nobene možnosti« in da vnovična kandidatura pri poslancih zbujajo veliko zaskrbljenost. Cernomirdin pa zagotavlja, da politični problemi ne bodo uničili Rusije: »Rusija je bila, je in bo ostala mocna država kljub političnim spopadom. Ni je moc zlomiti,« je zagotovil zacasni ruski premier in dodal, da je pripravljen na pogajanja z vsemi strankami in institucijami, da bi le prišel do konkretnih rezultatov. Najtesnejši Cernomirdinovi sodelavci so prepričani, da možnosti za dialog se obstajajo, kljub temu, da duma kontrolira komunistična opozicija.

Med prioritetskimi nalogami, ki jih je v svoj vladni program uvistil zacasni premier, so ponovno odprtje valutnih trgov in uravnovešena menjalniska politika, zascita prihrankov varčevalcev in bancnega sistema, okrepitev likvidnosti denarnih zavodov in poostreitev nadzora nad operacijami v valuti. »V tej teški situaciji država ne more ostati brez vlade. Če bomo izgubljali cas, tvegamo, da se vrnemo za precej let nazaj. Toda to se ne bo zgodilo,« je izjavil Viktor Cernomirdin, ki se je zavzel tudi za drastično reformo davcnega sistema s hkratnim znižanjem davcnega pristika.

MOSKVA - Združene države Amerike se ne bojijo več Leninovih potomcev. Predsednik Bill Clinton je prišel v Moskvo sredi hude vladne krize, ki tvega slepo ulico, v vrsti svojih srečanj z najpomembnejšimi ruskimi političnimi predstavniki pa se bo po sestanku s predsednikom Jelcinom in zacasnim premierom Cernomirdinom sesel tudi s sefom rdece opozicije Genadijem Zjuganovom. Tajnika komunistične stranke je povabil za danes v Spaso House, rezidenco ameriškega veleposlanika, kamor bosta sočasno prišla še druga dva povabljenca, ki imata velike možnosti v tekmi za Jelcinovo nasledstvo: general Aleksander Lebed, nacionalist umirjenih tonov in od maja guverner sibirске regije Krasnojarsk, ter pragmatični moskovski zupan Jurij Luzkov.

Zjuganov bo sef Bele hiše ponovil to, kar je že včeraj anticipiralo njegovo spremstvo: da ZDA pozitivno ocenjujejo vstop komunistov v koalicijsko vlado, ki bi si prizadevala stabilizirati rusko krizo, vendar pod pogojem, da ne pride do vračanja k staremu. Clinton se je za pot v Moskvo opremil tudi z Leninovimi citati, kar je pokazal že včeraj, ko je očeta oktobrske revolucije - hote ali nehote - citiral na obisku v neki moskovski soli. Zjuganov pa je s svoje strani napovedal, da bo amerškemu predsedniku povedal, kam gre Rusija in kam jo je privedel Jelcin. Vodja komunistov namerava Clintonu brez ovikov očitati, da so države G7 podpirale »pijanca«.

Zjuganov, ki pogosto obuja domnevne »srečne svojetske case«, v resnici dobro ve, da je vračanje v preteklost nemogoče, saj je v preteklih letih znal tudi sam pogoltniti marsikateri kompromis. Vendar tokrat zaradi poglobljajoce se kritike, ki Zjuganovu siri manevrski prostor, Clinton ne bo imel lahkega dela, da ga prepriča v cimprednji sporazum s Cernomirdinom. To se toliko bolj potem, ko je komunistični lider včeraj obtožil zacasnega premiera, da je clovek, prek katerega bi finančne oligarhije rade pripeljale v Kremelj generala Lebeda, neke

vrste »caudilla« v ruski omaki. Toda general bo imel priloznost, da Clintonu osebno zagotovi, da mu za zmago na naslednjih predsedniških volitvah niso potrebne nobene golpiščne zarote.

Na to temo bo Clinton nedvomno prislunil tudi zvitemu moskovskemu zupanu Luzkovu, medtem ko med njegovimi sogovorniki ne bo ultranacionalista Zirinovskega. Ta pa se očitno ni uzalil, saj je zadevo odpravil z vprašanjem: »Kaj neki bi nas lahko naučil nekdo, ki se ne zna odločiti niti o odnosih s tajnico?«

Bill Clinton je vsekakor prišel v Moskvo praznih rok, kot je napovedal, v zameno pa ni varčeval z opogumljajočimi besedami, ki so bile namenjene ne le Rusiji, ampak tudi mednarodnim trgov. Svojemu gostitelju Borisu Jelcinu, ki ga je sprejel z močnim objemom, je pojasnil, da se mora lotiti krize brez zunanje finančne pomoči in da se rusko gospodarstvo lahko razvija brez vračanja k politiki, ki je v preteklosti že propadla. Reševanje sedanjih težkih situacij vsekakor ne bo neboleče, je dodal sef Bele hiše, toda prihodnost je lahko svetla, če

bo Rusija spostovala pravila igre. Jelcin gostu ni ugovarjal in mu je na sestanku v Kremlju trdno zagotovil, da se bodo reforme nadaljevale in da ni nevarnosti vračanja v preteklost kljub nekaterim »taktičnim korekcijam«.

Danes naj bi Clinton in Jelcin podpisala dva sporazuma; prvi zadeva skupno obvezo o uničenju 50 ton ruskega plutonija, namenjenega izdelavi jedrskega orožja, drugi pa drzavi obvezuje, da se medsebojno obveščata o ugovitvah izstreljevanja balističnih raket ali vesoljskih plovil.

Clinton je Jelcina prisrčno objel, zaenkrat pa Rusiji finančne pomoči ni prinesel (Telefoto AP)

BRUSELJ / DRŽAVE KANDIDATKE PREDLOŽILE PROGRAME USKLAJEVANJA ZAKONODAJE Z NORMATIVI UNIJE

Korak naprej k razširitvi Evropske Unije

Poleg Slovenije so programe vložile Estonija, Poljska, Češka, Madžarska in Ciper - Za ostale bodo postopki daljši

BRUSELJ - Do včeraj so morale kandidatke za članstvo v Evropski uniji Evropski komisiji predati poročila o uresničevanju nacionalnih programov za sprejem unijnega pravnega reda. Kot so povedali v Bruslju, je Slovenija - kot tudi večina ostalih kandidat - to storila v roku; poročilo je komisijemu direktoratu za zunanje odnose predala v ponedeljek. V predpisanem roku so to storile vse kandidatke naprednejše skupine, v kateri so poleg Slovenije se Poljska, Češka, Madžarska, Estonija in Ciper, so potrdili v Bruslju.

Porocila o uresničevanju nacionalnih programov so eden bistvenih prispevkov za oblikovanje vnovične ocene Evropske komisije o napredovanju kandidat za članstvo, ki jo bodo decembra letos na vrhu na Dunaju obravnavali voditelji petnajsterice. Porocila kandidat bodo do srede septembra obravnavali komisijini področni direktorati, ki bodo po potrebi dodali komentarje, nato pa jih bo kot celoto preučila komisija. Ta je sicer avgusta že izdelala prvi osnutek vnovične ocene kandidat, dokončno pa naj bi mnenja oblikovala proti koncu oktobra, tako da jih bo svet zunanjih ministrov lahko obravnaval na novembrskem zasedanju ter jih nato decembra predal voditeljem EU v potrditev.

Porocilo kandidat o uresničevanju nacionalnih programov za sprejem skupnega pravnega reda EU

ni edini prispevek, ki bo stel pri oblikovanju komisijine ocene. Tako kot v primeru prvih mnenj, podanih lani v Agendi 2000, bo tudi tokrat prispevek širši. Komisija tako pri svojem delu poleg informacij vseh svojih področnih služb zbira tudi podatke od Svetovne banke, Evropske banke za obnovo in razvoj, Mednarodnega denarnega sklada in drugih osrednjih mednarodnih organizacij.

Mnenja bodo bistvena za razvoj procesa vključevanja posamezne kandidatke v unijo, pravijo v Bruslju. Komisija bo namreč k njim pridala priporočilo, ki na celotno lahko spremeni ustroj širitvenega procesa. Kandidatke so danes razdeljene na dve skupini. Prva, v kateri so, kot omenjeno, poleg Slovenije se Poljska, Češka, Madžarska, Estonija in Ciper, je naprednejša in je z njimi unija 31. marca letos formalno odprla pogajalski proces, druga - v njej so Bolgarija, Latvija, Litva, Romunija in Slovaška - pa se mora po mnenju unije na ta korak še pripraviti.

Komisija lahko na podlagi novih mnenj o kandidatkah ugotovi, da je določena država iz druge skupine napredovala in jo priporoči za vključitev v prvo skupino oziroma jo priporoči za začetek pogajanj, po drugi strani pa lahko za državo iz prve skupine, za katero bi ugotovila, da preveč zaostaja, priporoči prehod v drugo skupino. Dokončna odločitev pripada svetu unije, v tem primeru pred-

sednikom vlad in držav, ki bodo priporočila komisije dobili na mizo.

Na komisiji priznavajo, da prihajajoča priporočila predvsem na strani kandidatke druge skupine vzbujajo pričakovanja, hkrati pa tudi odpirajo vrsto praktičnih vprašanj o morebitnih prestopih iz druge v naprednejšo skupino, ki naj bi po nacrtech avstrijskega predsedstva vsebinska pogajanja za prva področja začela že letos novembra. Analizo usklajenosti nacionalnih zakonodaj z unijnim pravnim redom, ki je prvi korak do vsebinskih pogajanj, resda opravlja vseh enajst kandidat, vendar pa naprednejša sesterica intenzivneje, peterica pa za zdaj samo na večstranski ravni.

Poleg tega tudi obdelana področja niso popolnoma ista; naprednejša skupina je postopek začela na lažjih področjih, manj napredna tudi na težjih. Razlog za to je v prvi vrsti praktičen - za področne screeninge z vsemi kandidatkami so v širitveni skupini komisije zadolženi isti ljudje, tako da je prekrivanje včasih časovno nemogoče, saj je sestankov na dan več, pač za različna področja in različne države. Poleg tega pa na komisiji pojasnjujejo, da je peterica manj usklajena z unijo kot naprednejše kandidatke in zatorej za učinkovito delo najprej potrebuje več nasvetov za težja področja.

Če bi neka država iz manj napredne skupine

preskocila v prvo, bi torej naenkrat morala opraviti ogromno dela, da bi zmanjšala zaostanek v pripravi na pogajanja za državami prve skupine. Viri v Bruslju zato ne pripisujejo prav velike možnosti za neposredne prestopne v druge v naprednejšo skupino. Tudi vodja komisijine širitvene skupine Nikolas van der Pas je nedavno menil, da bi se bilo najverjetneje treba v takšnih primerih zateči k "posebnim ukrepom", vendar pa je poudaril, da bi širitvena skupina takšno kandidatko po navodilih sveta bila sposobna učinkovito pripraviti in jo v pripravah izenaciti s prvo skupino.

Ceprav je v bistvu postopek screeninga za peterico, ki bo dvostranske analize začela opravljati se le januarja, zaenkrat manj intenziven, pa viri na komisiji menijo, da se prevelik razkorak še ni pojavil. Naprednejše kandidatke se trenutno pripravljajo na pogajanja za lažja področja, ki so manj sporna tudi v drugi skupini, in bi bilo razlike za zdaj lažje premostiti. Hkrati priznavajo, da bo različne stopnje v ravni priprav težje izenacevati s časom, ko bo naprednejša skupina kandidat na primer že začela pogajanja o težjih področjih. Vendar pa v tem na komisiji ne vidijo problema. Obravnavana kandidat je individualna in vsaka se bo čez pogajanja prebijala v svojem ritmu, v unijo pa vstopila takrat, ko bo pripravljena, poudarjajo.

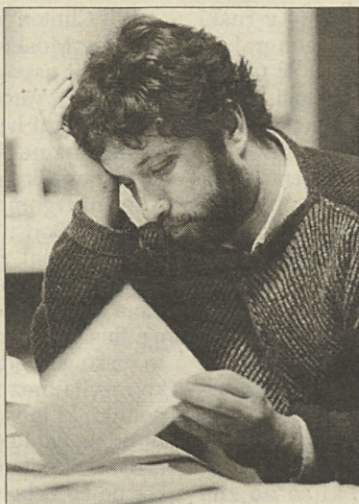
Mihela Zupancič, STA

O G L E D A L O

Eno samo zdravilo za rane sveta

ACE MERMOLJA

V zadnjih avgustovskih dneh se je v italijanskem tisku razvila krajša razprava o vprašanju mladih. Povod zanjo je dal evropski komisar Mario Monti, ki je pozval mlade k nekakšni generacijski stavki. Podatki dokazujejo, da je daleč največje število brezposelnih med mladimi in da so mlade generacije tiste, ki najbolj občutijo socialne in drugačne krize. Problem seveda ni samo v tem, saj mu sledi misel, da starejši in stari uporabijo daleč največ sredstev, ki jih država namenja socialnim datjavam, začeni s pokojninami. Dejstvo sovpada s staranjem prebivalstva. Mladi naj bi bili v tem smislu dvakrat oskudovani: prvič, ker nimajo dela, drugič, kar starejše generacije uporabijo večino sredstev socialne države. V diskusiji se je pojavila se tretja teza, in sicer ta, da so v Italiji mladi pod protekcijo družine veliko časa, podmena je, da bi si morali zavijati rokave in si sami poiskati mesto pod soncem. Skratka, italijanska mladina je danes tiha generacija, ki ne nastopa v javnosti, ki ne izreka določenih pogledov in nima družbene teze. Leto '68 je daljni spomin moje generacije in verjetno si Mario Monti ni zamisljal mladinskega gibanja s takratnimi vsebinskimi predznaki, ki bi bili tudi sicer nepovnovljivi. Zavijati si rokave je misljeno v smislu nadaljnjih korakov v družbeno liberalizacijo. Razprava je prav zaradi poti, po kateri naj bi mladi smeli stopiti, vzbudila v meni nekaj širših razmislekov in pomislekov. Nekatera moja zapazanja je »prestregel« Eugenio Scalfari v nedeljski Repubblica, vendar mi ni vzel vseh argumentov, zato ima smisel, da izrazim nekaj stališč, ki so posredno in neposredno v zvezi z mladimi.

Prišel bi kar s padcem berlinskega zidu. Ob vseh pomenih, ki ga je dogodek imel, je bila morda najusodnejša posledica ta, da je v Evropi, na zahodu in v sirsem globalnem svetu prevladala ena misel, ena ideja. V bistvu gre za vizijo sveta, ki temelji na tržno-kapitalističnih postavkah. Nas pogled na svet, predvsem družbeno-ekonomski, se suče v okviru dogem svobodnega tržiska, kapitalistične proizvodnje ter stabilnosti strankarsko-demokracijskega sistema. Razlike med desnico in levico se največkrat izkazujejo pri pogledih na večjo ali manjšo težo, ki naj jo ima socialna država. Znotraj strogih finančnih računov pa se področje socialne države krči in to tudi takrat, ko so na vladi razvitih kapitalističnih držav leve stranke. Model je v bistvu edini »močni« model, ki se uveljavlja v Evropi in ZDA ter je nato izvozno blago za Južno Ameriko, Azijo, Afriko in za tiste evropske države, ki so nekoč pripadale vzhodnemu bloku. Svetovni forumi, kot je mednarodna banka, narekujejo vsem državam, ki so danes v krizi, enak recept, ki uveljavlja prosto tržišče, kapitalistično delitev dela, zajezitev inflacije in se nekaj podobnih postavk. Skratka, za vse bolnike in boleznimi predpisujejo zdravniki isto zdravilo.

Očitna prevlada ene misli izpodbija možnost resne in radikalnejše družbene kritike. Z

zlomom komunističnih sistemov (izjema je Kitajska s svojo ureditvijo, ki pomeni težko opredeljeno posebnost) se je v nasi, to je evropski, kulturi umaknila ozadje dedščina socialističnih gibanj, marksizma in proletarskih utopij, ki so v našem stoletju izžvenele kot najradikalnejša kritika kapitalizma. Temeljite socialne kritike skoraj da ne najdemo ne v esejih, ne v zgodovinskih knjigah in niti ne v romanih, da ne govorimo o medijih. V Evropi obstajajo stranke in skupine, ki se sklicujejo na komunizem, vendar so številčno majhne in se večini zdijo preostanek preteklosti. V Rusiji obstaja na primer močna stranka, ki se sklicuje na komunizem. O njej ne moremo reči, da prinaša obnostalgiji in vlogi, da zbira nezadovoljstvo, kaj bistveno novega. Njena moč pa je več kot simptom, da Rusija preprosto ne zna najti poti izven kontrasta med preteklostjo in zahodnimi liberističnimi formulami, ki so bolj kot blaginjo pospešile razlike in ustvarile jedro bogatašev, ki niso občutljivi na mejo med zakonom in mafijo. Vprašanje alternativ je ostro, a se brez odgovora.

Osebo mislim, da je marksizem kot filozofska in družbena misel, ki se je razvila v prejšnjem stoletju, v današnjih pogojih kot celota neuporabljiva. Obenem pa sem prepričan, da je brisanje iz spomina velikih delavskih gibanj, ki so se razvila ob koncu prejšnjega stoletja in se okrepila v tem stoletju, velika zmotna. Brez zgodovinskega, kulturnega in političnega zaledja ne bo niti najbolj prosvetljeni levici uspelo poiskati resno alternativo enemu in prevladujočemu miselnemu in ideološkemu vzorcu (padec ideologij velja za variante marksizma).

Cemu pa bi sploh iskali alternative? Prevladujoči miselni model se zdi danes vendar edini, ki lahko zagotavlja uspešnost. Po padcu komunističnega »zla« je zmagovalce Enega očitno in naj bi prineslo v globalnem svetu globalno blaginjo. Cemu bi torej kritiziral najboljše, kar sta proizvedli zahodna civilizacija in kultura? Vprašanje je, če je edini model resnično tista formula, ki bo ozdravila vse bolezni. Kdor umakne misel iz opojnega območja medijskih reflektorjev, se v hipu zave, da stvari le niso tako enostavne. Krize v Aziji, v Južni Ameriki, v Rusiji itd. niso stvar, ki bi jo lahko resili z vladdnimi ekipami, ki bodo dobesedno upoštevale navodila mednarodne banke in podobnih

organizmov. Formula se v omenjenih primerih zdi nekam površno navržena in učinkuje kot dogma brez sidra. Nikomur namreč ni povsem jasno, kako in komu bo uspelo zajezi globinske potresne sunke in velikanško nestabilnost, ki jo povzroča hude družbene in socialne razlike, morja revščine, kulturne in civilizacijske drugačnosti, tehnološki zaostanki, krvavi izbruhi nacionalizmov, fundamentalizmov itd. Preprosto povedano, ima bogati zahod tako velik rdeči kriz, da lahko zacementi večino ran globalnega naseja? Ob tem se zastavlja staro vprašanje: je zgorel ta kaotični svet, ali pa je morda temeljna nezadostnost prav v tisti in eni ideji, ki naj bi ga urejala? Osebo verjamem v drugo varianto, saj je bistvo ideologije in njene abstrakcije v tem, da naj bi se svet urejal po apriorni ideji, ki je večna in nezmotljiva. V bistvu smo danes priča metafizični kapitalizma, ki nima dovolj resnih nasprotnikov in alternativ.

Kaj pa ima vse to opraviti z vprašanjem mladih? Zveza je očitna. Mladi se, kot tudi njihovi stari, srečujejo ze znotraj ene same in bogate države (v našem primeru Italije) z razgibanostjo stvarnosti, kjer so razlike očitne. Misel, da imajo v tem družbenem kontekstu vsi enake izhodiščne možnosti, je smešna. V eni sami državi so opazni krepki razkoraki med severom in jugom, očitne so gospodarske, razredne (beseda bo že staromodna, vendar dobro označuje stvar), kulturne in druge razlike. Obstajajo močna zavarovana družbena jedra, ki ne bodo izpustila iz rok svojih privilegijev in obstaja močvirje, ki je izpostavljeno ujmam in depresijam. Padec berlinskega zidu ni zabrisal teh razlik, oziroma ni ustvaril enakih možnosti za vse. Vsak si zato pomaga na osnovi izhodiščnih točk, ki jim ima. Pomanjkanje močne družbene kritične misli, ki bi prispevala k kolikor toliko alternativnemu razumevanju sedanjosti in k ustvarjanju perspektiv, ki ne bi bile v objemu prevladujočega modela, sibi možnost katerega koli gibanja, tudi mladinskega.

Kot clovek levice označujem z ugotovitvijo sibičnost lastne strani. Leve stranke so na oblasti v pomembnih evropskih državah, med katerimi je tudi Italija. Mislim pa, da levici ni dovolj vladati, niti ji ni dovolj, da snuje nove načine organizacije. Zanj bi bilo bistveno, da se loti kompleksne analize sodobnega sveta in to takšne analize, ki bi iskala izhod iz modela, ki je prevladal po padcu berlinskega zidu, a je neuspešen pri reševanju nestetih problemov doma in po svetu. Ustvarjati nove modele pa pomeni izgrediti iz meglic tudi to, kar so dobrega in veljavnega premislila delavska gibanja in njihovi voditelji. Ne gre tu za ponavljanje preteklosti, ampak za preprosto izhodiščno ugotovitev, da iskanje izhoda iz tržno-kapitalističnega sistema v tem stoletju ni bilo delo zla, ampak je imelo konkretne družbene razloge, ki niso izginili. Ti razlogi so lahko osnova za misljenje, ki bi preseglo triumf in hkrati sibičnost danes zmagovite in edine Velike ideje.

ŠOLA / OD 3. DO 8. SEPTEMBRA

Seminar za šolnike slovenskih šol v Fjk

Jutri dopoldne v Kulturnem domu v Trstu
otvoritvena slovesnost s kulturnim sporedom

TRST - Trzasko solsko skrbništvo je sporočilo, da bo v skladu s 4. členom dogovora o sodelovanju in v skladu s sporazumom o solstvu med Republiko Slovenijo in Republiko Italijo od 3. do 8. septembra Seminar za vzgojitelje, učitelje in profesorje sol s slovenskim učnim jezikom v Italiji. Seminar bodo odprli v četrtek, 3. septembra v Kulturnem domu v Trstu, 4. in 5. septembra pa bodo na nižji sredni soli Frana Levstika na proseku seminarji, namenjeni profesorjem nižjih in visjih srednjih tržaskih in goriske pokrajine. V istih dneh bodo tečaji za osnovnošolske učitelje in vrtnarice goriske pokrajine v osnovni soli Otona Zupancića. 7. in 8. septembra pa bo seminar za osnovnošolske učitelje in vrtnarice s Tržaskega.

Seminar pripravlja Slovensko solsko skrbništvo in Zavod za solstvo R Slovenije, ob sodelovanju deželnega solskega urada in tržaskega ter goriskega skrbništva. Strokovno sta ga pripravila pedagogoska svetovalec prof. Andreja Duhovnik - Antoni in prof. Danilo Stekar. Seminar vodi inšpektorica dr. Lucija Barei.

3.9. - OTVORITEV

(Kulturni dom v Trstu)

9.00-11.00 - dr. Pavel Zgaga - Izobraževanje za prihodnost

11.00 - 12.00 - slavnostna otvoritev s kulturnim programom

- sprejem - Generalni konzulat Republike Slovenije v Trstu

4.9. in 5.9.1998 - PROFESORJI NIŽJIH IN VISJIH SREDNJIH SOL (Nižja srednja sola »F. Levstik« na Proseku)

9.00 - 13.00

Skupina A - Retorika II (nadaljevanje Retorike I)
(Sola retorike)

Skupina B - dr. Boža Krakar - Vogel
Novejši slovenski pogledi na pouk književnosti - teorija in praksa (predavanje in delavnica)
(Udeleženci naj imajo s seboj Grumovo dramo Dogodek v mestu Gogi)

Skupina C - Anica Uranjek, spec. klin. psih.
Konstruktivna komunikacija in reševanje

vanje konfliktov v soli - I. del
mag. Joze Skrlj
Konstruktivna komunikacija in reševanje konfliktov v soli - II. del

Skupina D - Majda Naji
Okoljska vzgoja v kurikulumu
Način preverjanja in ocenjevanja znanja v kurikulumu
Drama v kurikulumu
Majda Naji, Zlatka Korpar
Eksperimentalno delo v kurikulumu

VZGOJITELJI IN UCITELJI

4. in 5.9. - GORICA

(Osnovna sola »O. Zupancić«)

9.00 - 13.00

Vzgojitelji

Skupina A - Tilka Jamnik

Vzemimo si čas - in berimo otrokom

Učitelji

Skupina B - Dorotea Hrvatina Kralj, Darja Matičetova

Učitelj uči tako, kot se sam uči

Skupina C - mag. Vida Udovic Medved, Bruna Bremec

Gledališkodidaktične prvine pri obravnavi besedila v 4. razredu

7. in 8. - TRST

(Nižja srednja sola »F. Levstik« na Proseku)

9.00 - 13.00

Vzgojitelji

Skupina A - Tilka Jamnik

Vzemimo si čas - in berimo otrokom

Vzgojitelji in učitelji

skupina B - dr. Sonja Pecjak, Mira Kramarič

Vsebinske in metodice novosti pouka opismenjevanja

Učitelji

Skupina C - Dorotea Hrvatina Kralj, Darja Matičetova

Učitelj uči tako, kot se sam uči

Učitelji

Skupina D - Nada Smit, Marinka Drofenik

Promocija čustvenega in duševnega zdravlja v osnovni soli

Učitelji

Skupina E - mag. Vida Udovic Medved - Bruna Bremec

Gledališkodidaktične prvine pri obravnavi besedila v 4. razredu

IZOLA / NOVINARSKA KONFERENCA

SF kritičen do slovenske vlade

Pri zaščiti pravic slovenske manjšine v Italiji naj bi popustila Rimu

IZOLA - Z izjavo za javnost je stranka Slovenski forum (SF) nedavno registracijo Italijanske unije tudi v Sloveniji označila kot akt, s katerim je Slovenija pri reševanju problematike slovenske narodne skupnosti v Italiji vnovič pokleknila pred diplomatskimi in političnimi pritiski sosednje države.

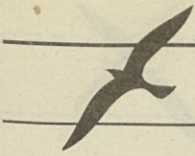
Kot je na včerajšnji novinarski konferenci v Izoli dejal predsednik SF Janez Jug, je Slovenija z registracijo italijanske manjšinske organizacije izpolnila obljubo dano v začetku leta ob odprtju sole s italijanskim učnim jezikom v Izoli. Žal pa s strani Italije ostajajo neizpolnjene takratne, sicer pa že več kot 30 let neizpolnjene, obljube o izpolnitvi mednarodnih in notranjih obveznosti italijanske države glede tamkajšnjih Slovencev, predvsem pa glede spre-

jetja globalnega zaščitnega zakona zanje.

V Italiji so napovedovali začetek parlamentarnega postopka o osnutku omenjenega zakona v jeseni. Po zadnjih informacijah naj bi bila parlamentarna obravnava že preložena v zimske mesece. Ob tem je Jug se poudaril, da razprava v bistvu poteka o dveh predlogih, kajti svoj predlog zakona je izdelal tudi parlamentarec in predstavnik narodne manjšine v italijanskem parlamentu. Slovenska narodna skupnost v Italiji je tako razdvojen med dva osnutka zakonov, kar se povečuje za skrbljenost glede skorajne resitve tega vprašanja. Zaskrbljujoče pa je tudi dejstvo, da nobene ga od osnutkov doslej se ni podprla italijanska vlada in ga kot svoj predlog poslala v parlamentarno obravnavo.

SF zato od slovenske vlade pričakuje, da bo problem globalne zakonske zascite Slovencev v Italiji internacionalizirala v ustreznih mednarodnih forumih in ne bo pristala na to, da ta zascita ostane le notranji problem Italije.

Slovenska vlada bi morala sosednjo državo opozoriti tudi na javno rabo slovensčine v vseh treh pokrajinah - tržaski, videmski in goriski - ter zahtevati povračilo skode, ki so jo Slovenci utrpeli v obdobju fašizma. V državnem proračunu bi bilo treba po mnenju SF zagotoviti dovolj sredstev za delovanje ustanov zamejskih Slovencev, v slovenski Istri pa naj bi ustanovili informacijsko agencijo, ki bi italijansko in evropsko javnost objektivno obvesčala o političnem in gospodarskem dogajanju na obeh straneh me- drdržavne meje. (STA)

PREDSTAVNIKI SKGZ IN NOVEGA MATAJURJA

Pomoč iz zamejstva žrtvam potresa

Solidarnostna akcija Pomoč Posočju se nadaljuje

CEADAD - Po letosnjem velikonočnem potresu, ki je prizadel bovsko, obarisko in tolminsko območje, je Slovenska kulturno gospodarska zveza v sodelovanju s tednikom Beneskih Slovencev Novi Matajur dala pobudo za solidarnostno nabiralno akcijo za pomoč potresencem. Akcija je sicer se vedno v teku, včeraj pa so predstavniki zveze in tednika Rudi Pavsic, Viljem Cerno in Jole Namor v Kobaridu oddali doslej nabrano vsoto.

Zacetnih 10 milijonov lir so po posvetovanju z Upravno enoto iz Tolmina prejele družine Stanka Skočirja, Alme Berginc in Janka Bizjaka, vse tri iz Drezniških Ravov, po potresu hudo prizadete vasice v krnskem pogorju. Predstavniki SKGZ in Novega Matajura so se z njimi neformalno in prijateljsko srečali v kobariskem kampu Koren, ob prisotnosti načelnika tolminske upravne enote

Zdravka Likarja. Predsednik SKGZ Rudi Pavsic je trem družinam izrazil solidarnost in dejal, da želi biti ta simbolična pomoč, ki prihaja od rojakov iz Italije tudi znak hvaležnosti za vse, kar so ljudje iz Posočja dobrega storili, ko je pred dvajsetimi leti potresna ujma zajela Be-

nečijo. Pavsic je tudi izrazil željo, da bi se ljudje čimprej znebili zasilnega stanja in imeli možnost obnove domacij.

Domacini so se vidno ganjeni zahvalili in potrdili voljo, da se v domačem kraju, na katerega so močno navezani, obnovi normalno življenje, veliko pa jim po-

menijo tudi pomoč in spodbude rojakov izza meje. Besede hvaležnosti za bratsko pomoč iz zamejstva je izrekel tudi načelnik upravne enote Tolmin Zdravko Likar, ki bi si želel hitrejši, postopek za popotresno obnovo. Država, ki ima glede naravnih katastrof malo izkušenj, bi morala po njegovi oceni bolj prisluhniti mnenju domacinov, ki so se pred dvajsetimi leti že morali soočiti s potresom. Domacini bi bili sami že veliko storili za rekonstrukcijo, če bi jim to bilo omogočeno in bi imela država vanje več zaupanja.

Predstavniki SKGZ in Novega Matajura so dejali, da se akcija nabiranja prispevkov vsekar nadaljuje in v ta namen ostaja odprt tekoči račun »Pomoč Posočju« st. 02.990/06 pri čedajski podružnici Nove Trzaskre kreditne banke. (d.u.)

Akcija POMOČ POSOČJU

Jozefa Butala 150.000; na razstavi Volarica 75.000; Giuseppe Bradassi - Trst 100.000; Michele, Daniela, Anna 150.000; anonim 1.000.000; Erminia Dusan Zerjal 50.000; Slavica Volk 50.000; Lucia Trusgnach 50.000; Parjatelj iz Spetra 1.000.000; Paolo Petricig 200.000; Giulio Pertot 100.000; Viljem Cerno 100.000; družina Vladimiro Predan 100.000; »Literarni večer« 65.000; družina Adele Predan 100.000; Rosa Pockar 50.000; »Literarni večer« 35.000; Zveza slovenskih kulturnih društev v

spomin na Mirka Kaplja - dolgoletnega sodelavca 500.000; Franco Braiddotto 50.000; Ernesto Gariup 100.000; Claudia Costantini in Sidonio Hvala - Videm 100.000; Breda Budal 100.000; Lia Bront 50.000; Elio Berra - Tipana 50.000; Luciano Felettig - Speter 100.000; R.S. 200.000; Sandro Pertot 100.000; Donatella Di Lenardo - Ferrara 50.000; An Benecan 100.000; 3B 1.000.000; Anonimo 50.000; Pasquale Guion 100.000; Rodolfo Pavsic 100.000; Speranza Pregarc (Nada) 100.000; Marino Vertovec 50.000; Vera Sardoc 50.000; Pietro Vischi - Usmate Velate (MI) 50.000; Valentino Volcic 100.000; PRAE 1.750.000.

NEKDANJI TIHOTAPEC

Ribe pobiral iz zabojnika za smeti ter jih prodajal

TRST - Svojčas je 60-letni Gino Rossi že imel opravka z agenti, tihotapil je sveže ribe iz bivše Jugoslavije v Trst. Ribe in skoljke, ki jih je tokrat prodajal, pa ni tihotapil, dobesedno jih je pobiral iz smeti, in sicer iz zabojnika pri glavni ribarnici. Ob koncu dneva bodisi trgovci na drobno kot grosisti v omenjeni zabojnik odlagajo ribe, ki niso več primerne za prodajo. Da bi ljudi odvrgli od namere, da kaj vzamejo iz zabojnika, občinski uslužbenci vse skupaj prekrijejo s klorom.

Mestni redarji pa so ugotovili, da se je kljub kloru okrog zabojnika zbiralo kar nekaj ljudi, okrog deset. Silila jih je revščina, med njimi so bili tudi narkomani, nekateri so ribe jemali zase, drugi so jih pobirali za Rossija. Tudi proti njim so vložili prijavo zaradi kršenja pravilnika o smetarski službi.

V težjem položaju pa se je znašel Rossi. Mestni redarji v civilu so mu dalj časa sledili. Naposled so ga zalotili pri Sv. Jakobu, kjer je bil s svojim majhnim prevoznim sredstvom »ape«, prodajal je ribe. Vsega skupaj so mu jih zaplenili 25 kilogramov, med njimi so bili tudi trije kilogrami skolj. Poleg rib so mu zaplenili tudi »ape« ter ga prijavi sodnim oblastem, naprtili so mu celo vrsto kaznivih dejanj: kršil je razne zakone kot tudi pravilnik o smetarski službi in cestni zakonik. Zadnje faze celotne operacije, ki je za redarje predstavljala precejšen napor, saj je zaposlila precej osebja, so posneli z videokamero.

Ilegalni prihodi

TRST - Miljski karabinjerji so prejšnjo noč ustavili dva Makedonca, ki sta ilegalno prestopila mejo. Zajeli so ju na območju Ul. Flavia, na italijansko stran pa sta pršla po gozdnatem območju pri Rabojezu. Potem ko so zbrali vse potrebne podatke, so ju izročili pristojnim slovenskim organom.

»POKRAJINASKUPAJ«

V Miljah Callegaro in stari risani filmi

TRST - Nadaljuje se niz prireditev pod skupnim naslovom »Pokrajinaskupaj«, ki jih že drugo leto zapored ob koncu poletja prireja trzaska pokrajinska uprava v sodelovanju z okoliskimi občinami. Kot smo že večkrat poročali, se je prireditev začela že avgusta z razstavo sakralnih del Avgusta Cernigoja na Repentabru. Razstavo bodo danes zaprli ter jo prenesli v baziliko v Starih Miljah, kjer bo jutri ob 19. slovesna otvoritev. Kasneje, in sicer 25. septembra bodo Cernigojeva dela o Kristusovem trpljenju razstavili se v Marjinem svetišču na Vejni.

Drugi niz prireditev zadeva prikaz izvirnih risanih filmov iz pionirskih let filmske umetnosti z naslovom »V pričakovanju Mikija Miske«. Prvo predvajanje teh risank je potekalo v ponedeljek v Miljah, jutri pa jih bodo prikazali v Kulturnem domu pri Briscikih, kasneje, in sicer 17. 9. v Nabrezini, 24. v gle-

daliscu Preseren, 1. oktobra pa na Colu. V Miljah, v galeriji Negrinis so v ponedeljek v okviru umetnostne pobude Comixart odprli tudi razstavo znanega italijanskega vinjetista Calligara, ki bo odprta do 13. septembra, nakar bodo odprli razstavo Lorenza Mattottija.

Strokovno srečanje KZ

TRST - Strokovna služba Kmečke zveze vabi svoje člane vinogradnike iz briskega območja trzasko pokrajine na strokovno srečanje o trgatvi in obdelavi mosta. Srečanje, ki bo jutri, 3. septembra ob 20. uri v mali dvorani občinskega gledališča France Prešeren v Boljuncu, bo priložnost za posodobitev strokovnih pristopov in njihove prilagoditve izrednim pogojem letosnje trgatve. Predaval bo enolog inž. Iztok Klenar.

SREČANJE / DANES NA TRŽAŠKI PREFEKTURI

Določili bodo sedež za pribežnike

LD za soočenje, Močnik za druge rešitve

TRST - Danes dopoldne bo na prefekturi srečanje o vprašanju nelegalnih priseljencev oz. pribežnikov. Srečanja, ki ga bo vodil prefekt Michele De Feis, se bodo udeležili predstavniki občin, pokrajinske in deželne uprave, pa tudi zastopniki človekoljubnih organizacij, ki so v zadnjih tednih sproti reševale težave zaradi dezorganizacije pri namescanju pribežnikov. Na dnevnem redu bo vprašanječasne namestitve legalnih priseljencev in beguncev, ki so zaprosili za zatočišče. Padel je predlog, naj bi v ta namen izkoristili opuseno vojašnico pri Banih, kar je odzvalo negativne reakcije v vasi in zbiranje podpisov proti taki rešitvi. Kaže, da so možne tudi druge rešitve, medtem ko bi zbirno središče za nelegalne priseljence ostalo v Starem pristanišču s tem, da bi ta center bolje uredili in po možnosti razširili.

Z vprašanjem nelegalnih priseljencev in pribežnikov se ukvarja tudi deželna uprava. Predsednik odbora Roberto Antonione je že prejšnji teden začrtal osnovne smernice deželnega pristopa do tega vprašanja: po eni strani je treba upoštevati človeško dostojanstvo pribežnikov in deželna skupnost mora pokazati svojo strpnost in odkloniti rasiistične popadke, po drugi strani pa mora nastopiti osrednja vlada in sama Evropska unija v podporo deželi pri reševanju problema, ki ni deželnega, pač pa vsedravnega in celo mednarodnega obsega, meni Antonione. Zelo verjetno bo predsednik v krajšem skical servisno konferenco, na kateri bodo odločali v sodelovanju z občinskimi in pokrajinskimi upravami.

O vprašanju priseljencev je tekla beseda tudi na ponedeljkovem sestanku teritorialne enote Levih demokratov za Općine in Bane, ki sta se je udeležila podpredsednik deželnega sveta Milos Budin in trzaski občinski svetovalec Igor Dolenc. Izdali so tiskovno sporočilo, v katerem piše, da spremljajo z zaskrbljenostjo govorice in pobude v zvezi z morebitno nastanitvijo priseljencev v nekadnji vojašnici pri Banih. »Zavedamo se, da je in najbrž bo se dolgo ta problem izredno kritičen in težko resljiv, ker predstavlja velik kulturni izziv za celotno naso skupnost, kakor tudi za širšo evropsko družbo, in prav zaradi tega narekuje iskanje treznih in predvsem trajnih rešitev. Zato pričakujemo, da bo pristop, ki ga bo naša skupnost izbrala, sad poglobljene analize vseh številnih vidikov, ki so sestavni del te problematike, in da bo vzporedno s tem poskrbljeno za točno in objektivno poročanje o dogodkih. Teritorialna

enota LD se v tem oziru sklicuje na kulturne vrednote, ki so v vseh teh letih označevale njeno politično delovanje: solidarnost, strpnost in medsebojno spoštovanje. Prepričani smo, da je treba vzeti v pretres vse možne rešitve, ki jih nudijo obstoječi zakoni s tem, da se upoštevajo legitimni interesi prebivalstva, obenem pa da se primerno upostevajo potreba in dostojanstvo priseljencev. V ta namen se obvezujemo, da bomo v najkrajšem sprožili javno pobudo, katere namen je skupno soočanje vseh, ki so v kakršnikoli meri poklicani na sodelovanje pri reševanju te problematike. Vsekakor pa menimo,« zaključuje stalise Levih demokratov, »da niso sprejemljive pobude, katerih cilj je politično in pristransko izkoriščanje problema, in to s čustvenimi in površnimi argumentacijami.«

Občinski svetovalec Slovenske skupnosti Peter Močnik je na srečanju s trzaskim občinskim odbornikom za premoženje Umbertoo Fortunio Drosijem izrazil svoje nasprotovanje ureditvi centra za priseljence v opuščeni vojašnici pri Banih. Razlogi za to stalise so zelo jasni, pravi Močnik, in sicer dejstvo, da je območje vojašnice že namenjeno vrsti dejavnosti in da so

drugi objekti, ki bi jih lahko preuredili z dosti manjšimi stroški. Urbanistični nacrt, ki ga je lani izglasoval trzaski občinski svet in ga je že odobrila deželna uprava, namenja izredno obsežno območje banovske vojašnice vrsti dejavnosti, ki naj bi služile vsemu območju Vzhodnega Krasa: to so obrtna in trgovska cona, sedeži za društva, športni objekti, sedeži za zdravstvene storitve in se marsikaj, kar je krvavo potrebo temu kraskemu območju, trdi Močnik. Zato bi bilo nesprijemljivo odstopati od tega, kar že zagotavlja veljavni urbanistični nacrt, kar pa se ne pomeni, da ni treba iskati primerne rešitve. Svetovalec Slovenske skupnosti je občinskemu odborniku predložil tri alternativne predloge, in sicer nastanitev pribežnikov v vojašnici pri Briscikih, v opuščnem delu velike vojašnice pri openski železniški postaji ali v delu nekdanjega begunskega taborišča pri Padricah. V vseh omenjenih primerih, ugotavlja Močnik, bi bila potrebna manjša in torej cenejša preureditev dela, ohranili bi možnost ureditve banovske vojašnice za potrebe prebivalstva in bi tudi rešili vprašanje namestitve beguncev in priseljencev.

NOVICE

Paris Lippi (NZ) za razsvetljavo obalne ceste

TRST - Deželni svetovalec Nacionalnega zavestništva Paris Lippi ugotavlja, da je deželni odbor že lani odobril okvirno smernico, po kateri naj bi v roku desetih let uredili turistično vlogo obalne ceste. Zgradili naj bi vrsto turističnih objektov in marine, uredili naravno okolje in izboljšali samo cesto. Svetovalec NZ meni, da je cesta zelo nevarna, kot so številne prometne nesreče pokazale tudi letos poleti, da je skalovje nad cesto nevarno, saj večkrat pada na cestišče, in manjka nočna razsvetljava. Zato Lippi vabi deželni odbor, naj poseže glede tega vprašanja in uredi cesto, ki spada med najlepše obalne ceste na svetu, tudi z nočno razsvetljavo.

Združenje stanovalcev

TRST - V petek ob 11. uri bodo v kavarni Tomaseo predstavili novo pobudo Organizacije za zaščito potrošnikov, in sicer Združenje za zaščito stanovalcev. Nova neprofitna organizacija namerava delovati v korist vseh, ki stanujejo kot najemniki, lastniki ali drugačni stanovanjski upravičenci v poslopih z več lastniki. Med drugimi bodo nudili vrsto storitev in pomoč tistim, ki bi radi sami upravljali svoje poslopje brez administratorjev. Sedež organizacije je v Ul. Udine 2/a, telefonska številka je 365263. Za predsednika novega združenja je bil izvoljen Attilio Lombardo, podpredsednica je Luisa Nemez, znana dolgoletna predstavnica Organizacije za zaščito potrošnikov.

Antonione v Vidmu

VIDEM - Predsednik deželne vlade Antonione je, kot napovedano, tudi prejšnji ponedeljek posvetil soočenju o problemih furlanske stvarnosti. Tokrat se je srečal z rektorjem videmske univerze Strassoldom, s katerim je ocenil položaj in zlasti razvojne perspektive furlanskega vseučilišča.

POKRAJINA / NEVERJETNA ZAHTEVA NZ

Desnico zelo moti ime zgoniške šole

Večina spet »zbežala« iz dvorane

Zgoniška osnovna šola »1.maj 1945« mora spremeniti ime. Ta neverjetna zahteva, če jo tako lahko sploh imenujemo, prihaja iz vrst Nacionalnega zavestništva, osvojil pa jo je tudi predsednik Pokrajine Renzo Codarin, ki jo je skušal vsekakor nekoliko omiliti, »saj bo sedaj pri pristojnih telesih preveril, ce je to sploh izvedljivo«. Ker Pokrajina nima pri tem nobenih pristojnosti lahko tudi predsednikovo stališče - podobno kot stališče NZ - tolmačimo kot jalovo politično potezo brez praktičnih posledic, ki vsekakor spet potrjuje, da je uprava popolnoma v rokah Finijeve stranke.

Resolucijo o zgoniški soli je vložil Marco Vascotto (NZ), kasneje pa

sta jo podprla se Berlusconijsva pristasa Silvio Tamaro in Marina Vlach. Dokument je precej časa ležal v predalu pokrajinske uprave, nenapovedano pa je priromal na dnevni red ponedeljkove pokrajinske seje. Pričakovati je bilo razpravo, Codarin pa je resolucijo, kot mu sicer dovoljuje pravilnik, enostavno osvojil in pika. Nič niso zalegli ogorčeni protesti svetovalcev Oljke, ki so zaman zahtevali soočenje v skupščini, na gluha usesa pa je naletelo tudi stališče načelnika SKP Dennisa Visiolija. Slednji je Vascottovo zahtevo ocenil ne samo kot grobo politično provokacijo, a tudi kot arogantno stališče, ki krši avtonomijo drugih javnih uprav, v

tem primeru solskih oblasti in Obcine Zgonik. Zanimivo bo sedaj videti, kako in pri kom bo Codarin »preveril«, ce sploh bo, zahtevo NZ, razpravo o tem »vprašanju« pa je najbrž preprecil tudi zato, ker bi se Pol svobosčin o tem skoraj gotovo razbil.

Da se desnosredinska večina boji razkolov v lastnih vrstah priča nadaljnji razplet predsednišnje seje. Ko je predsedujoča Antonietta Vascotto postavila na dnevni red nekatera se naprej domljena vprašanja (npr. ustanovitev pokrajinske službe za civilno zaščito) je večina svetovalcev Pola svobosčin dobesedno zbežala iz dvorane. Zasedanje je postalo nesklepčno in sejo so seveda prekinili. Svetovalci večine so isto naredili na zadnji seji pred poletnimi počitnicami. Tudi takrat so z begom iz dvorane preprecili razpravo o civilni zaščiti, predvčerajšnjim pa so preprecili tudi soočenje o odlagaliscih ter o usodi nekdanje trebenske depenije. Večina s taksnimi potezami dokazuje, da nima o teh vprašanjih skupnih stališč, saj bi lahko brez težav predlagala (in dosegla) odločitev navedenih točk dnevnega reda.

Skupščina je pred tem z glasovi desnice in ob vzdržanju opozicije odobrila sklep (investicija presega stiri milijarde lir) za nujna vzdrževalna dela na nekaterih solskih stavbah. Sklep je predlagal odbornik Roberto Sasco, ki ga bo Codarin na zahtevo NZ v kratkem skoraj gotovo odstavil.

BARKOVLJE / PROTI OBČINSKEMU NAČRTU

Kritike na račun preureditve portiča

Nedavno je »meganačrt« kritiziral tudi rajonski svet

Načrt za prenovitev barkovljanskega portiča, ki ga je pred nedavnim odobril trzaski občinski svet, je po negativnem mnenju pristojnega rajonskega sveta naletel tudi na ostro kritiko naravovarstvenih organizacij WWF, Legambiente, Italia Nostra in AnniVerdi Acli.

Kritike izhajajo iz predpostavke, da je treba pristopiti k vprašanju ureditve vse obale z enotnim pristopim, ne pa z delnimi in neskladnimi načrti. To bi moralo se posebej veljati za obalo, kot je trzaska, za katero deželna uprava izdeluje krajinski načrt od Trsta do izliva Timave. Barkovlje so tudi vhodna vrata v Trst in so podvržene omejitvam zaradi varstva okolja, zato mora vsak načrt upoštevati značilnosti tega območja. Odobreni načrt pa predvideva vrsto novih pomolov in celo veliko okroglo teraso z restavracijo, ki segajo v morje dosti dlje od sedanjega pomola, ne da bi pri tem upoštevali obalne morske tokove. Novi objekti bi namreč lahko preusmerili morske tokove in poslabšali kakovost vode ob obali, ki se je poslužuje številni trzaski kopalci.

Med drugim so podpisniki zelo kritični tudi do nameravane ureditve pristajališča za helikopterje, ki naj bi nastalo na strani proti borovemu gozdiču. Tudi predvideni terminal za trajekte bi lahko uredili s pomolom na mostišču, ne pa z zasutjem znatnega dela obale pred gozdičem. Zadnja kritika pa leti na račun nameravane ureditve Miramarškega drevoreda od Boveča do Cedaza, ki je le delna rešitev, medtem ko bi bilo treba urediti vse območje drevoreda; za načrtovano kolesarsko stezo pa predlagajo, naj jo uredijo daleč od ceste v bližini morja.

V bistvu torej naravovarstveniki menijo, da bi načrt moral predvidevati samo okvirne smernice glede preureditve območja, samo ureditev pa

naj bi prepustili natčaju, na katerem naj bi več urbanistov predložilo svoje predloge o ureditvi območja barkovljanskega portiča.

GLASBA / PREDSTAVITEV

Spevi tržaške židovske skupnosti zbrani v knjigi

»Glasba duha govori vsakomur, ki hoče prisluhniti božji besedi«, a knjiga »Canti di rito ebraico triestino«, ki je izšla pri videmski založbi Pizzicato, »hoče predstavljati majhen doprinos k ponovnemu poslušanju Glasbe iz Edena, torej glasbe iz liturgične tradicije, ki ji grozi dokončno izginotje.« Tako je poudaril Elio Toaff, glavni rabin rimske židovske skupnosti na predstavitvi knjige, v kateri so prvič zbrani spevi tržaške židovske skupnosti. Predstavitve se je udeležil tudi glavni rabin tržaške skupnosti Umberto Piperno.

V knjigi, ki jo je sestavil Shai Misan, je zbranih 14 odlomkov trzaskga židovskega obreda, najdemo pa se tri odlomke goriskega židovskega obreda ter tri židovske odlomke, ki so se živi v Trstu, vse pa je predelal Marco Podda. Namen publikacije, je pojasnil Podda, je združitev filološkega prepisovanja monodčne verzije ustnega izročila z nekaterimi predelavami, ki jih običajno izvaja zbor trzaskga sinagoge.

REPENTABOR

Ganljivo slovo od Neva Corbattija

Izredno veliko stevalo pogrebcev, stanovskih tovarisev iz vrst Slovenskega deželnega gospodarskega združenja in predvsem njegove gostinske sekcije, prijateljev in obiskovalcev znanega gostišča Furlan na Repentabru, je v ponedeljek popoldne spremila na zadnji poti mnogo prezgodaj umrlega Neva Corbattija. Na Tabru sta mu med cerkvenim obredom, ki ga je vodil zupnik Bedencic, zapeli cerkveni zbor in Trzaski oktet, katerega je bil pokojni Nevo ustanovni član in član njegove prve zasedbe. Oktet mu je zapel Cajkovskega molitev Otce nas. Ko se je pogrebni spev odstavil pred gostiščem Furlan, mu je Oktet zapel koroško narodno N'mav cez izaro, na repentabskem pokopališču pa so se zadnjič zapeli Nevu v slovo vsi sedanj in skoraj vsi člani prejšnjih zasedb Trzaskga okteta, milo in nežno uspavanko Angelček moj.

V cerkvi se je od Neva z globokimi mislimi poslovil v ime nu Trzaskga okteta njegov predsednik prof. Boris Pangerc. Spomnil se je prve zasedbe v letih 1970-75, ko je v oktetu pel Nevo s svojim globokim in barvitim basom in kasnejša leta, ko je Nevo zvesto in zavzeto spremljal oktetovo pot iz leta v leto, iz gostovanja v gostovanje, iz plosce v plosco, iz turneje v turnejo in se prav otroško razveselil se zadnje razglednice, ki

jo je pred nekaj dnevi prjel iz Stokholma.

»Petje si imel v kravi, je dejal Pangerc, prav tako kot ljubezen do dela, ki ti ni bilo zgolj obveza, temveč si se mu posvetil z vsemi svojimi močmi in v gostinskem poklicu razvijal svojo izjemno ustvarjalnost, široko strokovnost in nezadržno iznajdljivost.

Pangerc se je nato spomnil vseh tistih, ki so z Nevom ustanovili Trzaski oktet in z njim v njem prepevali in kako je z njimi posredoval tisočim poslušalcem zlahtne vsebine v jeziku glasbe, ki je bil tudi njemu najbolj dragocen, najljubši in najbolj plemenit. Zato, je dejal, je bilo tudi njegovo zadnje dejanje, ki ga ni več mogel dojeti, v vsej njegovi človekoljubni veličini izraz izjemne plemenitosti in vzor ljubezni do bližnjega. »Imel je veliko srce, je rekla žena Majda - je se dostavil Pangerc - zato naj živi se naprej v prsih koga drugega, kajti krivično bi bilo, se bi umrlo z njim.«

j. k.

DEVIN-NABREŽINA / POLETNE KULTURNE POBUDE

Slovenski film Outsider v Sesljanu

Letošnji poletni niz pobud devinsko-nabrežinske občinske uprave bo jutri zaključilo predvajanje slovenske filmske uspešnice »Outsider«. V teku julija in avgusta sta namreč lastništvo Sesljskega zaliva in občinska uprava poskrbeli, da so na območju Karavele vsak četrtek predvajali največje filmske uspešnice iz preteklih sezon. Ze ob priliki predstavitve poletnega programa pa je bilo na taktatni tiskovni konferenci povedano, da bo poletno filmsko turnejo idealno zaključil slovenski sodobni filmski prvenec, ki ga bodo predvajali v slovenskem izvirniku. Kateri drugi pa, ce ne Outsider v režiji Andreja Kosaka?

Film je postavljen v konec sedemdesetih let in pripoveduje zgodbo o Seadu, mladeniču iz mesane družine - oče je iz Bosne in je zastavnik JLA, mama pa je Slovenka, gospodinja. Sead je otrostvo preživljal v različnih mestih po vsej Jugoslaviji, film pa se začneja z njegovim prihodom v Slovenijo, kjer nadaljuje solanje na ljubljanski gimnaziji. Seadovi problemi se začnejo, ko »pade« pod vpliv punk gibanja, postane član glasbene skupine in se začne oddaljevati od mi-

selnih vzorcev, ki jih goji njegovo patriarhalno in politično »pravovernok« usmerjeno okolje. Konflikt je neizbežen in trd, spremlja ga srednjesolska ljubezen, ki pa Seada ne ubrani pred tragicnim koncem.

V filmu se vseskozi prepletajo različne komponente istega obdobja, in sicer rojstvo punka v Ljubljani, politična negotovost zaradi hude bolezni in kasnejše smrti predsednika Tita, nacionalna nestrpnost Seadovih sosolcev do »južnega brata«, generacijski razkol med strogim, neuklonljivim pod-

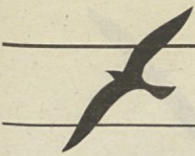
ficirjem JLA in tipičnim najstnikom.

Sead se zato v novem ljubljanskem okolju ne znajde. Cuti se obkoljenega: na eni strani fanatični oče, ki ga mora Sead vsakic vojaško pozdraviti, na drugi pa ravnatelj gimnazije, ki mu Titova bolezen ne daje spati. V soli se stalno spopada s sovinstičnimi sosolci, ki mu ne priznajo bosanskega porekla. Kot da ne bi bilo dovolj, se Sead zaljubi v očarljivo plavaloso sosolko. Izhod iz tega vrtinca predstavlja skupina-ansambel

punkerjev, ki postane edino Seadovo zatočišče. Seadova zgodba, zgodba mladega outsiderja pa se silno zaplete: plavalosa Nina zanos, Seadovega očeta vojaške oblasti ponovno premestijo, iz ljubljanskega kliničnega centra odjekne novice o Titovi smrti. Kako se v vsem tem znajde Sead?

Outsider, ki ga bodo predvajali jutri, v Sesljskem zalivu s pricetkom ob 21. uri, je doživel velik odmev in številne pohvale ter priznanja tako doma kot v tujini.

Nastopal je na filmskih festivalih Karlovy Vary Film Festival, Film du cinema europeen de Strasbourg, Film festival forum - Bratislava, Umea film festival; International film camera festival »Manaki brothers« Bitola. Na Mostra de Valencia je Outsider prejel Bronasto palmo, to je tretjo nagrado za najboljši film. Za nas zamejce pa je lahko zanimivo tudi to, da v filmu nastopata tudi priznana trzaska gledališka igralka Miranda Caharija (v vlogi Seadove mame) ter mladi nabudni igralec David Malalan v vlogi punkerja. Kdor si Outsiderja se ni ogledal naj torej nikakor ne zamudi te zadnje poletne priloznosti. (gb)

VČERAJ-DANES

Danes, SREDA,
2. septembra 1998
MAKSIMA

Sonce vzhaja ob 6.27 in
zatone ob 19.42 - Dolžina
dneva 13.15 - Luna vzhaja
ob 17.03 in zatone ob 1.47

Jutri, CETRTEK,
3. septembra 1998
GREGOR

VREME VČERAJ OB 12. URI: temperatura zraka 20,2 stopinje, zračni tlak 1020,2 mb raste, vlažna 50-odstotna, brezvetrie, nebo oblačno, morje mirno, temperatura morja 21,5 stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI

Rodili so se: Andrea Visintin, Luca Lunardelli, Federico Zavarise.

Umrli so: 71-letni Libero Gladi, 77-letna Assunta Scandiuizzi, 78-letni Angelo Massarut, 77-letna Maria Abram.

LEKARNE

Od ponedeljka, 31. avgusta do petka, 5. septembra 1998

Normalen urnik lekarn od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 19.30

Lekarne odprte tudi od 13.00 do 16.00

Ul. Dante 7 (tel. 040 630213), Ul. Costalunga 318/A (tel. 040 813268), Milje - Mazzinijev drevored 1 (tel. 040 271124).

Prosek (tel. 040 225141 - 225340) - s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom.

Lekarne odprte tudi od 19.30 do 20.30

Ul. Dante 7, Ul. Costalunga 318/A, Ul. Giulia 14, Milje - Mazzinijev drevored 1.

Prosek (tel. 040 225141 - 225340) - s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom.

NOCNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30
Ul. Giulia 14 (tel. 040 572015).

Za dostavljanje zdravil na dom tel. 040 350505 - TELEVITA

Urad za informacije KZE-USL - tel. 040 573012.

Urad za informacije KZE deluje od ponedeljka do petka od 8. do 13. ure. - tel. 040 573012.

Dežurna zdravstvena služba

Nočna služba od 20. do 8. ure, tel. 040 118, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure.

Hitra pomoč tel. 040 118.

Telefonska centrala KZE-USL: 040 399-1111.

KINO

ARISTON - 16.00, 18.05, 20.10, 22.15 »Ricominciare a vivere«, i. Sandra Bullock, Harry Connick Jr., Gena Rowlands.

EXCELSIOR - 16.15, 17.45, 19.15, 20.45, 22.15 »Il dottor Dolittle«, i. Eddie Murphy.

EXCELSIOR AZZURRA - 17.20, 19.40, 22.00 »Conversazioni private«, i. Liv Ullman, Max Von Sydow.

AMBASCIATORI - 15.30, 17.40, 19.55, 22.15 »Arma letale 4«, i. Mel Gibson.

NAZIONALE 1 - 15.30, 18.00, 20.05, 22.15 »Sex Crimes«, i. Kevin Bacon, Matt Dillon, prepovedan mladini pod 14. letom.

NAZIONALE 2 - 15.15, 16.30, 17.45 »L'incantesimo del lago 3 - Lo scrigno magico«, risani film;

Ob 20.30, 22.15 »Tre uomini ed una gamba«, i. Aldo, Giovanni in Giacomo.

NAZIONALE 3 - 15.30, 17.05, 18.50, 20.35, 20.30, 22.15 »Pioggia infernale«, i. Morgan Freeman, Christian Slater.

NAZIONALE 4 - 15.30, 17.05, 18.50, 20.30, 22.15 »Wishmaster - Il signore dei desideri«, r. Wes Craven.

MIGNON - 16.00 - 22.00 »Il vizio in bocca«, porn., prepovedan mladini pod 18. letom.

CAPITOL - 17.45, 19.50, 22.10 »Il tocco del male«, i. Donald Sutherland.

ALCIONE - 16.30, 19.00, 21.30 »Arizona Dream«, r. Emir Kusturica, i. Johnny Depp, Jerry Lewis, Faye Dunaway.

OBVESTILA

GLASBENA MATICA TRST - Sola »M. Kogoj« vpisuje nove gojence za solsko leto 98/99 do 10. septembra vsak dan od 10. do 12. ure, razen sobote. Informacije dobite na tel. st. 040/418605, Ul. Manna 29. Lanske gojence prosimo, da potrdijo vpis cimprej.

OBCINSKA KNJIZNICA v Boljuncu je ponovno odprta javnosti s sledecim urnikom: vsak torek in petek, od 14. do 18. ure.

KD RDECA ZVEZDA v sodelovanju s trzasko Pokrajino, vabi na predvajanje filma »Sette anni in Tibet« danes, 2. septembra, ob 20.45, na odprtem pred sportno-kulturnim centrom v Zgoniku. V primeru slabega vremena bo film v dvorani.

SLOVENSKI LOVSKI PEVSKI ZBOR FJK DOBERDOB obvesca svoje pevce, da bo prva pevska vaja danes, 2. septembra, ob 20.30 v Bubničevem domu v Repnu.

MPZ in ZPZ IGO GRUDEN obvescata, da bo prva skupna vaja jutri, 3. septembra, ob 20.30, v srednji soli v Nabrezini. Vabljeni sedanjci, nekdanji in tudi novi pevci. Za informacije lahko telefonirate na št. 040-200620 ali 040-291070.

KD LONJER-KATIRANA prireja jutri, 3. septembra, ob 20.30 v SKC v Lonjerju gledališko predstavo SKD Tabor »RUSA RIGA CRJEZ UOGRAD«. Režija Igor Malalan. Vabljeni!

STROKOVNA SLUŽBA KMECKE ZVEZE vabi svoje člane in vinogradnike breskega območja celotne trzasko pokrajine, na strokovno srečanje o trgatvi in obdelavi mosta. Srečanje, ki bo jutri, 3. septembra, ob 20. uri v mali dvorani gledališča F. Prešeren v Boljuncu, bo prilika za posodobitev strokovnih pristopov in njihove prilagoditve izrednim pogojem letošnje trgatve. Predaval bo enolog inz. Iztok Klenar.

PD KOLONKOVEC priredi v soboto, 5. septembra PRAZNIK SOLATE. Zbirališče ob 15.30 na kmetiji Sonje Gregorič in bratov Marcela in Giorgia Debelisa. Sledilo bo tekmovanje v sajenju solate. Ob priliki bo razstava kmetijskih pridelkov. Na vrsti bo se nagrajevanje, družabnost in zakuska.

ZPZ I. GRBEC, Skedenjska ul. 124, obvesca vse pevke, da bo prva vaja v novi sezoni v ponedeljek, 7. septembra 1998, ob 20.30 v društvenih prostorih. Vljudno vabimo seveda tudi nove pevke.

SZ SLOGA - Planinski odsek, prireja v okviru vsakoletne komemoracije Bazovskih junakov TRADICIONALNI SPOMINSKI POHOD - BAZOVSKI JUNAČKI 1998, v nedeljo, 6. septembra 1998. Program pohoda: zbirališče v Bazovici pred vaskim spomenikom padlim v NOB ob 8.30; odhod ob 9. uri iz Bazovice proti Jezeru (nad dolino Glinščice), ob robu doline Glinščice do vasice Draga, od tu vzpon preko Peska (475 m) in Gročane (492 m) do mejnega prehoda za dvolastnike; prehod državne meje z osebnim dokumentom in nadaljevanje poti do koče na Jermancu (Kokos); obisk koče (gostje PD Sezana); ob 13.45 nadaljevanje pohoda proti vrhu hriba Kokos (672 m), od koder je videti kraj ustrelnitve Bazovskih junakov; polaganje vencev v okviru komemoracije. Pohod traja približno štiri ure. Vabimo vas, da se pohoda udeležite v cim večjem številu.

ZADRUGA BAN in SKD GRAD vabita na tradicionalno SAGRO POD KOSTANJ, 5. in 6. septembra pri Banih. Spored: sobota, 5. septembra, ob 17. uri odprtje kioskov, ob 20. uri ples z ansambлом Adria kvintet; nedelja, 6. septembra ob 16. uri odprtje kioskov, ob 20. uri ples z ansambлом Kvintet mi. Delovalci bodo dobro zalozeni kioski.

8. DRAGA MLADIH (park Finzgarjevega doma na Opčinah) - program: jutri, 3.9., ob 16.30: dr. TONE JAMNIK - Vloga in pomen civilne družbe v demokraciji; ob 20.30 gledališka predstava - TAJNO DRUSTVO PGC (igrajo člani gledališke skupine SKK, režija Lucka Peterlin). V petek, 4.9., ob 10. uri casnikar revije Mag. JANEZ MARKEŽ, bivši ustavni sodnik R. Slove-nije dr. PETER JAMBREK, casnikar na Radiu Trst A in predsednik Sveta slovenskih organizacij SERGIJ PAHOR - Okrogla miza: Neodvisnost v sodobni demokraciji; ob 14.30 izlet v Trst in obisk SLORI-ja; ob 20.30 ples. V soboto, 5.9., ob 10. uri: minister za delo, družino in socialne zadeve R. Slove-nije dr. TONE ROP, ravnatelj SDGZ inž. VOJKO KOCJANCIC, salezijanski duhovnik in vodja preventivno-vzgojnega projekta Skala MARTIN LISEC,

bivši studentski minister za socialo UROS SLAMIC - okrogla miza: Ključni problemi mladinskega dela in dela za mlade.

BI RADI PREPEVALI Z NAMI? MePZ F. VENTURINI vas prisrčno vabi na prvo pevsko vajo nove sezone, ki bo v torek, 15. septembra, ob 20.30, v kulturnem društvu F. Venturini pri Domju.

DEKLETA PEVSKE SKUPINE F. VENTURINI vabijo vse nove in stare prijateljice na prvo pevsko vajo nove sezone, ki bo v četrtek, 17. septembra, ob 19.30, v kulturnem društvu F. Venturini pri Domju.

OBCINSKA KNJIZNICA v SALEZU je odprta ob ponedeljkih in sredo, od 15. do 19. ure.

PREDSEDNIK DIJASKE MATICE sporoča članom, da bo Izredni občni zbor podpornega društva DIJASKA MATICA v torek, 15. septembra, ob 20. uri, v Gregorčičevi dvorani, Ul. S. Francesco 20 v Trstu, z dnevnim redom: 1. poročilo predsednika, 2. razprava, 3. sprememba statuta. Izrednemu občnemu zboru bo sledil redni občni zbor v istem kraju, ob 21. uri z dnevnim redom: 1. izvolitev novih organov, 2. razno.

70-LETNIKI z dolinske občine se bomo zbrali na veseli družabnosti v mesecu septembru. Za informacije pokličite na tel. st. 2280810 (Marta Slavec) od 19. do 20. ure ali na tel. st. 228312 (Meri Zerjal - Fic) od 12. do 14. ure.

ČESTITKE

Zivijo JUSTO! Se na mnoga leta! Kos poljubckov posiljajo Aris, Ksenija, Damjana, Franko, Sabina, Alwyn, Jadranka in Genka.

Danes praznuje pri Sv. Soboti v Trstu 22. rojstni dan ERIKA PALCIC. Da bi bila vedno tako pridna in dobra ter prijazna punca kot je bila do sedaj, ji zelijo mama Majda in ocka Bruno.

Dragi RENATO, za tvojih prvih 40, iskrene čestitke strina Marija.

ŠOLSKE VESTI

RAVNATELJSTVO ZNANSTVENEGA in KLASICNEGA LICEJA »F. PRESEREN« sporoča, da se pouk za dijake, ki so izdelali razred na osnovi ur. 266/97 (z »zvezdicami«) začne v sredo, 9. septembra, ob 8. uri. Udeležba pri pouku je obvezna.

DTTZG »Zige Zoisa« organizira do 3. septembra od 10. do 12. ure v vezi na sedežu KNJIZNI SEJEM. Na njem bodo dijaki lahko prodali oz. kupili rabljene učbenike po ugodnih cenah. K sodelovanju vabimo vse dijake.

URAD SINDIKATA SLOVENSKE SOLE, Ul. Carducci 8, tel.-fax 040/370301 posluje ob torkih in četrkih, od 16. do 17.30.

IZLETI

60-LETNIKI dolinske občine prireajo 6. septembra izlet v Furlanijo. Na razpolago je se nekaj prostih mest. Interesenti naj se javijo na tel. st. 040 228468 (Ada). Obenem sporočajo, da bo odhod ob 7.30 pred dolinsko telovadnico. Naproša se točnost.

40-LETNIKI dolinske občine organizirajo v nedeljo, 13. septembra »krizarjenje z glasbo« po slovenski obali. Za informacije pokličite naslednje tel. stev.: 040 - 231889 (Edvin), 820034 (Renzo), 383281 (Franko), 322116 (Fulvia).

SKD CEROVLJE-MAVHINJE prireja v nedeljo, 13. septembra, izlet v Gardaland. Odhod iz Sevljana ob 6. uri. Za informacije in rezervacije pokličite na tel. 040-2916110, od ponedeljka do petka, od 20. do 21. ure.

ZELITE SPOZNATI Capri, Amalfi, Sorrento, Neapelj...? Pridružite se nam od 23. do 27. septembra! Informacije do 6. septembra pri Carmen Kocman (tel. 040-208989).

MALI OGLASI

PRODAM belo in črno grozdje za vino. Tel.: 0481-78279, ob uri kosila.

PRODAM tri 15-hektolitrne betonske vinske sode. Tel.: 0481-78066.

PRENOSNI TELEFON Nokia sem izgubil na Padricah ali v Bazovici. Poslenega najditelja prosim, da pokliče na tel. st. 040-226717.

NA KRASU ali v okolici iscem stanovanje ali hišo v najem. Tel. 040-225288.

PRODAM dva vinograda (enega ob morju, drugega nad Grljanom). Tel. 0347/6791719.

PRODAM grozdje (malvazija) na trti. Tel. st. 040-225973.

V SOVODNJAH, v ulici Bergomas sta se izgubili črna in tigrata muca. Informacije na št. 0481/882057.

PRODAM trgovino s sadjem in zelenjavo. Tel. 040-572655 po 16. uri.

ISCEM KNJIGE za 1. razred Trgovskega zavoda. Tel. 040/231405.

KUPIM KNJIGE za 1B razred znanstvenega liceja. Tel. 040/213088.

ELEKTROMECHANICA delavnica v Banih bo zaprta za dopust od 30.8. do 13.9.

DVA MESECA stara muca bele in sive barve isče nov dom. Tel. 040-212547.

URADNICO isče podjetje. Zahteva se diploma Trgovske višje sole, prevozno sredstvo, dobro poznavanje računalnika in nekaj delovne prakse. Pisemne ponudbe pošljite na Primorski dnevnik, Ul. Montecchi 6, 34137 - Trst, pod sifro »URADNICA«.

23-LETNO DEKLE isče zaposlitev kot otroška varuska. Zainteresirane na-

proša, da bi v popoldanskih urah telefonirali na št. 0038666/81502.

PRODAM OPEL ASTRA 1600 GT, 96.000 prev. km, letnik oktober '92, ABS. Cena po dogovoru. Tel. 040/229463.

PRODAM motorno kolo grillo piaggio, v dobrem stanju, za 600.000 lir. Tel. ob uri obedov na št. 040/228609.

PRODAM zemljišče 700 kv.m. Tel. 040/822884 ob uri obedov.

KNJIGE za 1. razred sole Jozef Stefan - Kemijsko biološki operater kupim ali si jih sposodim. Tel. 040-327157 (Tjasa).

ISCEM zemljišče min. 600 kv.m, z manjšo zgradbo (hisico ali skednjem), dostopno z avtom. Tel. 040/54429, po 20. uri.

KUPIM knjige za 1. razred sole Jozef Stefan - mehanski operater. Tel.: 040/228785 v popoldanskih urah.

NUDIM nego starejši osebi 24 na 24 s 15-dnevno menjavo. Imam ze izkusnje. Te. 0038667/31229 od 18. do 20. ure.

NA RAZPOLAGAO imamo spalnico, jedilnico, kuhinjo, kauc s posteljo in drugo rabljeno pohištvo. Tel.: 040/575145.

ZENSKA EKIPA nujno isce pripravljenega trenerja! Zainteresirani naj poklicajo na tel. st. 040-44016 od 13.30 do 14.30 ali na 040-327165 od 18.30 do 20. ure.

KMECKI TURIZEM sta odprla Slavko in Elvira Svrara (Trnovca 14). Tel. 040-200898.

OSMICO je odprl v Dolini Pepi Sancin (Sarnek). Toci belo in črno vino.

OSMICO je odprl v Zgoniku Stanko Milic.

OSMICO ima v Lonjerju Zvonimir Lorenzi. Toci vitovsko in refosk. Poskrbljeno za prigrizek.

OSMICO je odprl Romano Skabar - Repen 91.

OSMICO je odprl Stubej v Sempolaju.

OSTROUSKA, Zagradec 1, je odprl agriturizem.

Toci belo in črno vino in nudi domač prigrizek. Zaprt ob četrkih.

OSMICO ima Jozko Colja, Samatorca 21.

OSMICA je odprta v Dolini pri Marju Zerjalu.

SRECKO STOLFA (Salez 46) toci belo in črno vino.

TERCON IVAN ima osmico v Mavhinjah st. 42.

OSMICO je odprl Drejce Ferfolja v Doberdobu. Toci belo in črno vino ter nudi domač prigrizek.

OSMICA je odprta v Krizu st. 202, pri Simcevih.

PRISPEVKI

V spomin na gospo Kristino Bandi darujejo družine Svab, Cheber in Stolfa 70.000 lir za pomoč pri zdravljenju Leonarda Ricciolija.

Namesto cvetja na grob Ane Komar darujeta Marija Cukova in Tonček 30.000 lir za vzdrževanje spomenika padlim v NOB v Bazovici.

2.9.1991 2.9.1998

Ob 7. obletnici smrti

Benedikta Grgiča

se ga spominjata

zena Olga in sin Walter

Bazovica, 2. septembra 1998

Ob prerani izgubi drage sestre Sonje sočustvujejo z Miro Stor in družino

sosolci letnika '55 z učiteljico Dano Mozina

ZADRUŽNA KRAŠKA BANKA

vabi podjetnike industrijskega, obrtniško-proizvodnega in turističnega sektorja na srečanje na temo

UGODNOSTNA POSOJILA ZA INDUSTRIJSKO NERAZVITA PODROČJA — OBJEKTIV 2 —

ki bo v četrtek, 3. septembra 1998 ob 18. uri

v razstavnih dvorani sedeža na Opčinah v ul. Ricreatorio 2.

Predaval bo odgovorni za ugodnostna posojila pri Deželni Federaciji Zadrुžnih bank.

OBVESTILO BRALCEM IN NAROČNIKOM

Obveščamo Vas, da sprejemamo

OSMRITNICE, UOKVIRJENE OGLASE, MALE OGLASE, ČESTITKE in na splošno vsa obvestila

na uredništvu Primorskega dnevnika, v Ul. Montecchi 6 ali po telefonu na št. 040-7786333

Z URNIKOM:

od ponedeljka do petka	od 10. do 15. ure,
ob sobotah	od 10. do 13. ure

BENETKE / JUTRI ZAČETEK FILMSKEGA FESTIVALA

Ameriško razkošje, a tudi avtorski filmi

Šestdeset svetovnih premier - Scola na čelu žirije

Letošnji petinpedeseti mednarodni beneski festival se bo začel in končal v znamenju Hollywooda in torej ameriškega spektakla. Jutri bodo kot uvod predvajali Spielbergov vojni kolosal Savin Privat Ryan (it. Resite vojaka Ryana) o zavezniskem izkrcanju v Normandiji, ki zanje že velik uspeh onkraj oceana. Zadnji dan, v nedeljo 13. septembra pa bo na Lido prišel Robert De Niro s svojim vohunskim trilerjem Ronin.

Kurator festivala Felice Laudadio je letos nekoliko zmanjšal stevilo filmov, vseeno pa si bo občinstvo lahko ogledalo kar 60 svetovnih premier na skupnih skoraj osemdeset celovečercih. Po nekajletni odsotnosti se v Benetke spet vrača Emir Kusturica, ki je v Italiji še posebno priljubljen, kot prica uspeh, ki ga je poleti doživel njegov Arizona Dream, in prišel bo tudi beograjski režiser Goran Paskaljević s filmom o vojni in o doživljanju vojne v Srbiji.

Ziriji bo predsedoval italijanski režiser starejše generacije Ettore Scola, katerega čaka precej zahtevna naloga, zlata leva za življenjsko kariero pa bosta dobila Sofia Loren, ki je zaradi bolezni žal ne bo na Lido, ter poljski režiser Andrzej Wajda. Skratka festival za vse okuse, tudi za nostalgike studentovskih kontestacij leta 1968 (njim bo namenjena posebna retrospektiva), ki so močno

odmevale na takratni »mostri«.

In se poslastica, ki bo letos nedvomno premiera, če jo tako lahko imenujemo, restavriranega filma Roberta Rosellinija Paisà in sicer v izvorni verziji, ki so jo predvajali v Benetkah leta 1946. Italijanski kritiki takrat film ni bil vsec (!), na srečo pa, da so ga videli

tudi Američani, ki so ga takoj ocenili kot mojstrovino. Sele po velikem uspehu v ZDA je Paisà zaslovel tudi v Evropi in nazadnje se v Italiji.

Obstaja konkretna nevarnost, da bo ameriški spektakel, kot vedno, zasencil italijanski film, ki se kljub optimizmu ministra Walterja Veltronija ubada s precejšnjimi težavami, katerim zal se ni videti konca. Laudadio je izbral petnajst italijanskih dolgometražcev, od katerih bodo trije v uradni selekciji in sicer L'albero delle pere režiserke Francesche Archibugi, I piccoli maestri Danieleja Lucchetti in Così ridevano, ki ga je posnel Gianni Amelio. V Benetke se vračata brata Vittorio in Paolo Taviani s filmom Tu ridi (v glavni vlogi igra Sabrina Ferilli), Alberto Sordi, ki nastopa v filmu s subretko Valerio Marini ter Michele Placido. Z Radio Freccia bo debitiral pop zvezdnik Ligabue, z amerisko produkcijo Liv pa Edoardo Ponti, sin Lorenove in producenta Carla Pontija.

Na slikah (zgoraj) Tom Hanks v Spielbergovem kolosalu, ki bo jutri odprl festival, ter (spodaj) Milla Jovovic, ki nastopa v filmu Spikeja Leeja, ki so ga v Cannesu zavrnil, v Benetkah pa ne.

NOVICE

Začetek XIV. svetovnega kongresa za estetiko

V Ljubljani se je včeraj začel XIV. svetovni kongres za estetiko, na katerem se je zbralo nekaj manj od napovedanih 400 udeležencev, med njimi največ filozofov in predstavnikov drugih humanističnih znanosti z vseh petih kontinentov. Dosedanji predsednik Mednarodnega združenja za estetiko (IAA) dr. Arnold Berleant je v nagovoru udeležencem povzel dejavnost združenja, v katerem je včlanjenih 26 nacionalnih društev za estetiko ter številni posamezniki, predsednik organizacijskega odbora kongresa in novoizvoljeni predsednik tega združenja, slovenski filozof dr. Ales Erjavec, pa je poudaril pomen estetike bolj kot filozofije umetnosti, neposredno navezane na vzporedno raziskovanje umetnosti in kulture, kot pa kot dolgo pojmovane »veje v palaci, imenovani filozofija«.

(STA)

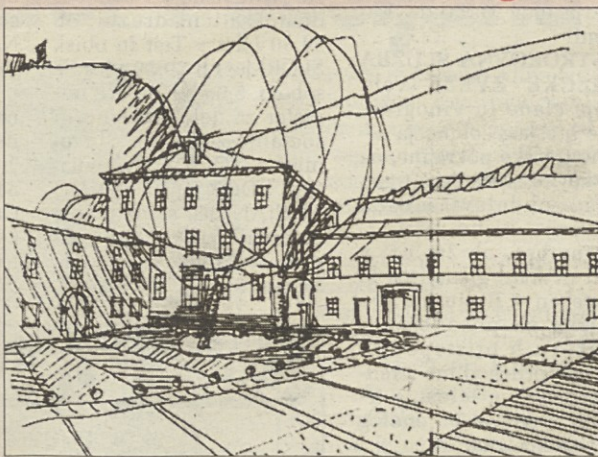
Pesniki bodo razgalili dušo in -telo

Nekateri pesniki so se odločili, da bodo, da bi pritegnili poslušalce, razgalili ne le dušo, ampak tudi telo. To bodo v praksi izvedli na prvem Festivalu golega poezije, ki ga bo ta mesec pripravil londonski Institut modernih umetnosti (ICA). Novo »razgaljeno« literarno gibanje se je v Evropi že precej razširilo, posebej po spektaklu, ki sta ga letos spomlad v St. Peterburgu pripravila pesnika Tim Gadaski in Vladimir Jaramenko. Gadaski je ustanovitelj skupine Ruski goli poeti in avtor knjige »Poezija in golota«, v kateri je med drugim zapisal: »Danes čutimo, da se mora pesništvo vrniti v svoje začetno stanje. Treba je odvreči obleke kot verige, pesniki pa morajo postati svobodni in potentni.«

Zmerni optimizem in arhitektura snovanja

V Pilonovo galerijo v Ajdovscini prihaja razstava prvih realiziranih del mlajših slovenskih arhitektov, ki je že gostovala v Rimu, Trstu, na Dunaju, v Velenju, Ljubljani, Zagrebu, Gradcu, Brnu in Pragi. Ob njej bo v avli Osnovne sole v Vipavskem križu na ogled razstava skic in načrtov arhitekta Marka Lavrencica, avtorja prenove Osnovne sole.

Na razstavi se predstavi v šestdesetih letih rojena generacija arhitektov z deli, izvedenimi leta 1996. Devet projektov je predstavljenih na 27 panojih, vsa dela pa so zajeta tudi v barvnem katalogu. Kot pravi Miha Desman, »razstavljalce poleg brezmejnne zavzetosti za svoj poklic in pripravljenosti trpeti zanj, združuje

ta tudi talent in znanje, ki sta potrebna, da se zasnove kakovostno arhitekturno delo.

Skica je arhitektovo orodje, ki dopusca sprehajati se po še nastalemu svetu, tam nekje med se neurejeno mislijo in tistim, kar bo čisto na koncu mogoče tudi nastalo. Nam, stojecim pred razstavljenimi skico, pomeni predstavljeni likovno bogati svet možnost pogledati

v misel ustvarjajočega arhitekta. Lahko bi temu rekli vojaški vstop v potek njegove misli; prisli smo varno opazovati muke zastajanja pa tudi srečo vzgibov in zagonov v procedu njegovega snovanja.

Razstava bo na ogled od 4. do 17. septembra v Pilonovi galeriji v Ajdovscini, v Vipavskem križu pa le v nedeljo, 6. septembra, od 14. do 18. ure.

2. MEDNARODNO SREČANJE

Nova Gorica gostila več kot 45 mladih saksofonistov

Nova Gorica in njena okolica, Solkan, Medana v Goriskih Brdih in Piran so bili med 23. in 28. avgustom prizorišča 2. mednarodnega srečanja saksofonistov. Prireditelja, Kulturni dom Nova Gorica in Glasbena sola Nova Gorica sta namreč tudi ob letosnji 50-letnici izgradnje Nove Gorice v mesto privabila več kot 45 mladih instrumentalistov iz Avstrije, Hrvaške, Nemčije, Madžarske in Slovenije, ki so pod strokovnim vodstvom magistra Ota Vrhovnika v avtentičnim muzikantskem duhu animirali gorisko poletno zatisje. Udeleženci srečanja, ki so bivali v novogoriškem Dijskem domu, so sicer v prostorih Glasbene sole vsakodnevno več ur pridno vadili, spoznavali raznovrstno literaturo za saksofone, se »urili« v različnih kornih zasedbah in igri v orkestru, ob večerih pa so neumorno svoje saksofonsko znanje razširjali po različnih notranjih in zunanjih mestnih prizoriščih. Z izjemnim in občudujocim zaro je koncertni saksofonist in glasbeni pedagog mag. Oto Vrhovnik, rojak iz Slovenj Gradca, profesor na Visoki soli za glasbo in upodabljaljočo umetnost na Dunaju, vodil svojo »karavano« in pri uspešnih premikih so mu tehtno pomagali asistenti odlično uigrani člani kvarteta saksofo-

nov Danubia iz Avstrije (mag. Harald Muller, sopran saksofon, Lev Papis, alt saksofon, Christa Eidler, tenor saksofon, Markus Holzer, bariton saksofon), pedagoško topel in prefinjen Thomas Voigt iz Nemčije, sarmantna in energična Daniela Pramhaas iz Avstrije in skromen, a jazzovski prodoren Samo Kolar iz Slovenije. Ta harmonična učiteljska druscina je v nekaj dneh uspela oblikovati prijetno, mladostno svežo in kakovostno glasbeno družino, ki se je predstavljala v najrazličnejših zvonicih odtenkih saksofonske igre.

Bogastvo repertoarja za kvartet saksofonov so v večerih novogoriškega srečanja najprej izčrpno razkrivali izvrstni člani kvarteta Danubia, ki so s tradicionalnim jazzom in ritmično in melodično atraktivnimi skladbami v torek, 25. avgusta navdusili v klubu Captain Hook's, dan kasneje (26. avgusta) z resnejše ubranimi zvoki osvojili občinstvo v cerkvi na Kostanjevici (na zaključnem koncertu iz letošnjega cikla Glasba z vrhov sv. Franciska - Za Posočje), v četrtek, 27. avgusta pa s svojo edinstveno poudarjenostjo vnovič blesteli tudi na Gradnikovi domačiji v Goriskih Brdih na 3. mednarodnem festivalu mladih pesnikov. Muzikalna prefinjenost je prepoznavna vrlina

Kvarteta saksofonov iz Budimpešte, sestava, ki se je tudi pridružil udeležencem srečanja in ga s svojim saksofonskim kredom tudi tehtno oplemenitil. Tudi Koroski kvartet saksofonov je priigral pomemben detajl tako v novogoriškem saksofonskem rajanju kot tudi tistem, ki je v teh zadnjih poletnih dneh zvenelo na Trgu 1. maja v Piranu. Domačijski simpatični prizvok so Dnevom saksofona vpeli najmlajši novogoriški udeleženci, združeni v improviziranem novo ustanovljenem Kvartetu saksofonov Kekec. Vsi ti kvarteti, njem pridruženi orkester in ansambel saksofonov, pa ansambel jazz saksofonov Blues so poslovlili spev srečanju zaigrali na zaključnem koncertu v veliki dvorani Kulturnega doma Nova Gorica v petek, 28. avgusta. Pisatemu sopku zasedb in skladb različnih zaro so se pridružili se drugi programski in izvajalski »posebnosti«: skladba bovškega skladatelja Ambroza Copija »Glasba za paviljon«, talentirani alt saksofonist Jure Pakl kot solist, vizuelno nepozabna »Carmen« v podobi vokalne solistke Karmen Potočnik, briljantno spreten Oto Vrhovnik v Montijevem »Cardasu« in prva slovenska izvedba skladbe »Aquarius« avstrijskega skladatelja F. Cibulke.

Tatjana Gregoric

V HOTELU ALP

Poletna univerza v Bovcu v vzdušju večjezičnosti

V Bovcu je potekala Poletna univerza v regijah, ki je letos pritegnila študente iz šestih evropskih držav. Ta kraj je v turističnem vrvežu obiskovalcev raznih narodnosti in se posebej njegova lega na tromeji deloval, kot podoba bodočega transnacionalnega vzdušja in sodelovanja. Znotraj njega so skušali ustvariti štirinajstdnevno multikulturno komuniciranje, raziskovanje in sodelovanje tudi študentje.

To vzdušje je v hotelu Alp in bovski osnovni soli posrečeno pripravilo 48 izbranih študentov, predvsem iz humanističnih ved, iz prostora Alpe - Jadran, kot so Slovenci, Avstrijci in Italijani, ter gostje iz Slovaške, Ukrajine in Hrvaške. Na tej poletni univerzi so, od 16. do 30. Avgusta, poglabljali jezikovno, zgodovinsko, geografsko in etnološko znanje.

Njihov študijski dan se je pričel z jutranjimi jezikovnimi tečaji v slovenscini, nemščini, italijansceni in furlansceni. V popoldanskem času pa so v prvih dneh potekala predavanja, ki so se nanašala na sožitje, ki naj ga prinese ureščenje multikulture miselnosti v prostoru Alpe - Jadrana; o pedagoško - didaktičnih vidikih neke transnacionalne, regionalne književnosti in regionalne geografije. Stekla je tudi beseda o Furlaniji in furlanstvu, o potrebi po boljsem spoznavanju zgodovine sosednjih regij, jeziku kot in povezovalnem faktorju sporazumevanja, ter o perspektivah mednarodnega obsejnem povezovanja na tromeji. Svoje poglede o tem, kaj naj vedo drugi o nas, je zanimivo predstavila tudi delovna skupina gimnazijcev iz Tolmina. štirinajstdnevno izobraževanje so danes zaključili z celodnevno ekskurzijo k točki tromeje.

Presenetljivo dobre rezultate dosegajo tudi zaradi že petletnega poztvovalega in pionirskega dela prof. Andreasa Moritscha, docenta na univerzi v Celovcu. Na samem začetku so po njegovih besedah Bovec izbrali, ker je za tovrstno cezmerno sodelovanje najprimernejši kraj na tromeji: je v središču Evrope ob enem na njenem skrajnem robu.

Ana Mihelc

ALPE ADRIA PUPPET FESTIVAL 98

V Gorici od danes sedmi festival lutkovnih gledališč

Gorica bo letos že sedmic zapovrstjo prizorišče mednarodnega lutkovnega festivala. Z današnjim sporedom se namreč prične lutkovni "Alpe Adria Puppet Festival 1998", ki bo trajal vse do 9. septembra.

Ze iz samega stevila prisotnih gledaliških skupin, ki se bodo v naslednjih dneh predstavile na goriskih odrskih deskah, lahko sklepamo, da bo letosnja izvedba prav gotovo pestra. V tamkajšnjih osrednjih slovenskih večnamenskih centrih (Kulturni dom in KC Lojze Bratuz) ter v mestnih parkih bodo nastopili gledališčniki iz celotnega srednjeevropskega prostora. Ob tej priložnosti prihajajo v obsosko središče skupine iz Celovca, Ljubljane, Prage, Berlina, Maribora, Banje Luke in iz drugih mittelevropskih središč.

Prireditelji - Centro di Teatro d'Animazione - so se pred začetkom dogajanja sporocili, da bo letosnja izvedba tudi z vsebinskega vidika polna novosti in dodali, da ne gre naslova kulturne manifestacije razumeti v tradicionalnem pomenu besede. Z razliko od prejšnjih let, ne bodo letos namreč prisle na vrsto le lutke, saj bo precejšen prostor odmerjen tudi plesu, glasbi, likom in drugim tehnikam animacije.

Festival bo porazdeljen po tematikah. Sklop predstav z naslovom "Figure in musica" vsebuje celo vrsto uprizoritev, ki bodo obravnavale odnos med zvokom in animiranim predmetom. V tem kontekstu pride v postev "Il flauto magico" (Puppentheater - Berlin, 8. sep-

tembra, ob 21 uri v Centru Bratuz), "Don Giovanni" (Narodno lutkovno gledališče iz Prage, 5. septembra, ob 21 uri v Centru Bratuz) in "Orfeo e Euridice" (Teatro Giocovita, 9. septembra, ob 21 uri v Kulturnem domu).

Omembe vredno je tudi delo "Il bacio di una morta" (4. septembra, v Centru Bratuz ob 21 uri), za katero prevladuje na festivalu veliko pričakovanje, saj je pri scenografiji projekta sodeloval znani vinjetist Francesco Tullio Altan (režija Roberto Piaggio, glasba Aldo Tarabella). Igra je povzeta po romanu avtorice Caroline Invernizio, ki je ustvarjala na začetku stoletja in obravnavala "pretirane sramežljivosti ter skrite želje" malomeskanskih krogov takratne družbe, tako da je ostala v spominu izjava Gramscija, ki jo je označil kot "posteno kokljio ljudske književnosti".

Organizatorji so se posebno ponosni na sekcijo Gledališče ob meji brez meja (Teatro di frontiera senza frontiere), v kolikor prihaja znotraj tega projekta do rednega sodelovanja med festivali, ki potekajo v teku leta na območju Srednjeevropske (Mednarodni lutkovni festival v Mariboru, ljubljanski - Lutke 98 ter Internationales Puppentheaterfestival v Celovcu).

Slovenskemu, italijanskemu in avstrijskemu občinstvu bodo v tem okviru na voljo popoldanske uprizoritve skupin "Theater 3/4" iz Banje Luke, Lutkovnega gledališča Maribor ter "Freyer Teater" iz slovenskega glavnega mesta.

Predstave pa bodo potekale tudi na odprtem. V nedeljo popoldne bodo na primer v mestnem središču uprizorili slikovito zabavo. Današnji otvoritveni spored pa predvideva kar tri prireditve. Ob 18. uri bo v parku zupanstva nastop skupine Freyer, sledil bo nastop (ob 19. uri) skupine Teatro Alegre iz Turina s predstavo "Annamura mia" v parku bivše psihiatrične bolnice. Program se bo zaključil ob 21. uri v Kulturnem domu, kjer bodo uprizorili igro "Urlo del mostro" (Associazione "Figli d'Arte Cuccchio").

tembra, ob 21 uri v Centru Bratuz), "Don Giovanni" (Narodno lutkovno gledališče iz Prage, 5. septembra, ob 21 uri v Centru Bratuz) in "Orfeo e Euridice" (Teatro Giocovita, 9. septembra, ob 21 uri v Kulturnem domu).

KOSOVELOVO PISMO ČERNIGOJU

»Dragi Avgust, umetnost mora biti sproščujoča, večna in svobodna«

Z zanimanjem in veseljem sem prebrala v Primorskem dnevniku poglabljeno razmišljanje (JPC) in dragocene spominske zapiske na Avgusta Černigoja izpod peresa ge. Lide Turk, skrbne in dragocene raziskovalke naše bližnje preteklosti.

V osvetlitev odnosov med Černigojem in Kosovelom nam lahko služi tudi edino ohranjeno Kosovelovo pismo Černigoju, ki mu ga je poslal po sestri Karmeli. Preberemo ga lahko v Kosovelovem Zbranem delu (Tretja knjiga, Prvi del, sr. 533). Namigov na Černigoja in njegovo delo pa je mnogo v Srečkovih pismih sestri Karmeli v letu 1923 in v začetku leta 1924.

To pismo se je ohranilo v zapusnici Kosovelove družine; da jih je bilo se nekaj, pa lahko samo slutimo. Iz vsega Kosovelovega dela, predvsem pa iz pismom sestri Karmeli, nam postane takoj jasno, kolikšna je bila razsežnost Kosovelovega znanja in kako živa njegova želja po njegovem sirjenju. Silno si je tudi želel, da bi se lahko pridružil sestri v Muenchnu in tam nadaljeval studij.

Nada Pertot

Dragi Avgust!

To dolgo, dolgo molcanje je naraslo na neprebodljivo morje, človek bi moral napisati sedaj ne pisma, ampak roman. Veruj mi, a jaz nisem kriv temu. Tudi sem večkrat že začel pisati pismo, pa sem ga v sredi končal, ali pa sem ga - končanega - raztrgal. Tudi za te vrste Ti nisem porok, če so one prave, resnične misli, ki mi vstanejo včasih same, pa zatonejo tako hitro, da jih ni mogoče povedati. Preveč sem skeptik, da bi mogel vse verjeti, kar recem, mislim, napisem, zato tudi svoje - včasih dobre stvari - pregledujem, premišlujem in jih dostikrat raztrgam. Sem v strašno mučnem položaju, katerega ne more marsikdo razumeti in včasih ne verjamem niti v to, kar se pravi: umetnost, lepota. Zato tudi pišem silno, silno nerad - mogoče sem pisal tekom pol leta 6 pism. - Kadar popolnoma obupam, verjamem samo v materijo in vanjo vklebano misel, ki ne more nikamor, pa samo malo in spet je v meni vse mogoče, vse, vse, duša, dobi premoč in vidim, da je obup samo prevara nad resničnostjo, ki ne more biti laž. Tako živim, rad bi določil, kaj in kje živim, čemu in kako, kaj sem, toda ne morem. Premalo miru imam in skoraj ne verujem niti v to, kar sem.

Vendarle sem skoro uverjen, da ni nobene stvari tako resnične kakor umetnost, nobene stvari tako visoke, kot je lepota. Če materije ni, eno je: duša. Če Resnice ni, eno je: Lepota. In v njej je skrita resnica, ki je Nadresnica.

Jaz ne verujem nikomur. Ali verujem temu, kar cutim v sebi - v duši. To je moje. Vsak naj upodobi svoje življenje, ali naj ga vsaj skuša upodobiti, pregleda ga naj in bo videl, ako je umetnik. Kajti umetnik se rodi sele iz cloveka.

To verjami - mogoče si občutil sam.

Danes smo dobili pismo, kjer

piše Karmela za fotografski aparat. Jaz Ti ga posodim radevolje, če ti bo služil. Dobis ga v eni prvih posiljatev. Je sicer format 4 1/2x6, pa bo mogoče dober. Imam tudi nekaj plošč - mogoče so se dobre - posljem Ti jih, ker bi se drugače gotovo skvarile. - Posljem Ti tudi 2 Kopierahmena in kar je nujno. Saj veš, da Ti prav rad ustrezem.

Nadaljujem Ti zvečer. Precital sem, kar sem napisal, pa sem strašno zalosten; nisem Ti mogel povedati, kar sem hotel. Strašno težko je povedati, kar človek misli, a se teže, kar cuti v duši. Jaz sem večkrat mislil in večkrat mislim, kakšna je razlika med slikarstvom in pesništvom. Oboje je primerjanje notranjosti duše zunanosti. Toda slikarstvo je (po mojem) danes slo silno vstran od svojega cilja. Prišlo je do tega, da je pravzaprav vsa slika le izraz ene misli. Po mojem je to krivo. Ker je vendar vsako čustvo, vsak doživljaj le kos duševne pokrajine, ki je odlomek celotnega življenja, ki je pa doživljanje človekove sprostčenosti in duševne svobode. Vsaka pesem obstoji iz celega kaosa primer, slik, misli. Ravno tako mora vsaka slika obstojati iz linij in tonov, ki se vsi sicer izlivajo v eno idejo, a tvori zase vsak enplasten predmet, ki da ti sliki pravo življenje.

Danes so slike povečini skice, sicer inteligentni zarodki, toda umetnost je bas v tem, kako na nek nov način ustvariti delo. Seveda je zato treba, da doseže elemente izrazil in potem na ta način sezidas sliko.

Danes je vsa umetnost v stadiju gibanja, dinamike, muzike. Njena edina misel je trajanje, pokazanje večnosti v človeku, pokazanje duše v njeni sprostčenosti, kazati mora svet, kjer sele človek postane popolnoma svoboden, da tam mora priti človek, da bo vsak njegov gib odsev duševnosti. Prisli smo na tak

nacin do najvisjega pojma umetnosti, do grške umetnosti (Platon), katere oblika ni za današnji cas, ki pa vsebuje toliko elementov duše, da je edino zmožna rešiti današnji prepad vsega.

Ustvarjati naj se pravi kazati duševnost v materiji (namreč v obliki - simbolu - materije), ustvarjati naj se pravi poduhoviti materijo.

Vsaka umetnost živi in rase iz življenja, toda njena oblika je simbol dobe, v kateri živimo. Mora biti večna. Mora biti svobodna. Mora biti sproščujoča.

To naj bo današnji program umetnosti. To ni program, slutnja je. Vse, kar cuti človek, je vredno življenja. Kar cuti najvišje, je vredno najvišjega življenja.

V Ljubljani živim bolj sam. Klonil ne bi rad, in če le morem, ne klonem. Bojujem se zelo, stare pustim - ni se vredno z njimi bojevati - bojujem se z mladimi.

Delam, ko bom imel cas, da prepisem, Ti kaj posljem.

Za sedaj pa zate v Ljubljani ni nič, jaz bi bil sicer rad, da prides, toda tam je silna gniloba. Jaz bi Ti priporočal, da prides raje sprvega v Primorje, tu boš lažje kaj zaslužil nego tam, ko mrgoli tam Bucikov, Santlov et cetera. V Primorju bi po mojem zivel eno leto, delal in se se izpopolnjeval in potem bruhnil s celo vojsko slik v Ljubljano. Tam bi potem stopil lažje v življenje in začel.

Ce bos kaj fotografiral, poslji mi kak odtis. Z Ribicem si se sprl? Miklavz je zelo lep. Tudi uvodna slika »posasti« je bila lepa. Kaj delas? Ko imas kaj casa, piši!

Ne zameri, da Ti nisem ze dolgo pisal, sedaj se bom skušal pridno oglašati. Ce nimas denarja, deni kak listek v Karmelino pismo.

Pozdrav! Saj sem tako vsaj v mislih s teboj, Tvoj

Srečko

Tomaj, 7. jan. 1924

BLED/ NA NEDELJSKEM SREČANJU

Potrjena volja po širokem sodelovanju

Slovesnosti se je udeležilo preko sto gostov iz Doberdoba - Sprejem na Blejskem gradu

V očarljivem kulisu Blejskega gradu je v nedeljo zjutraj potekala slovesnost ob pobratanju med občinama Doberdob in Bled. Stevilne goste iz Doberdoba, ki so se na Bled pripeljali z dvema avtobusoma in številnimi avtomobili, so gostitelji presenetili s sprejemom v srednjeveških oblačilih in s tem ustvarili posebno slovesno vzdušje. Zupan občine Bled Vinko Golc je izrekel dobrodoslico in poudaril pomen pobratanja, ki bo prispevalo k utrditvi stikov in medsebojnemu poznavanju med prebivalci obeh občin. Prikazal je glavne značilnosti občine, ki jo predstavlja in ki bo leta 2004 praznovala 1000-letnico ustanovitve ter izrazil željo, da bi se utrdilo sodelovanje med občanoma na različnih ravneh in sicer na kulturnem in sportnem področju med društvi in posamezniki a predvsem med mladimi. Nedeljsko slavlje naj bi bilo namenjeno navezovanju stikov v prijetnem in veselim vzdušju. V imenu gostov je pozdravil doberdobski zupan Mario Lavrencić, ki je izrazil zadovoljstvo nad to pobudo, ki bo pripomogla k utrditvi vezi med prebivalci a tudi h krepitvi pripadnosti istemu narodu. Taka srečanja prispevajo h krepitvi miru na svetu: to je namreč izvir novega tisočletja za danasnega človeka. Novi izzivi pa bodo prišli tudi z "razsirjeno" združeno Evropo, ko med Slovenijo in Italijo ne bo več meja in bomo

morali vsi Slovenci skrbeti za ohranitev identitete. Zupan je se poudaril, da so se srečanja udeležila vse komponente, ki delujejo v občini in sicer na kulturnem, ekonomskem in solskem področju; med njimi tudi predstavniki VZPI-ANPI, ki so leta 1981 postavili temelje današnjemu sodelovanju. Sicer pa segajo začetki sodelovanja med borci v obdobje narodnoosvobodilnega boja, ko so mnogi Doberdobci sodelovali v Gradnikovi in drugih brigadah, ki so delovale na območju med Primorsko in Gorenjsko. Na slavlju je bil prisoten tudi predstavnik Krajevnne skupnosti Prvačina, s katero je doberdobska občina pobratena že

celih dvajset let.

Po dobrodoslici in slovesnosti na gradu so se udeleženci odsli do partizanskega spomenika, kjer so položili vence in se spomnili padlih v NOB.

Po kosilu in družabnosti so si gostje ogledali razstavo obrti in nato prisluhnili koncertu godb na pihala Kras iz Doberdoba in Gorij. Stevilno občinstvo je navdušeno prisluhnilo pihalnima orkestroma, ki sta popestrila vzdušje v Zdraviliškem parku in pritegnila pozornost številnih turistov, ki so se na oddihu in uživajo ob naravnih lepotah blejskega jezera in Karavank, ki jih je te dni že pobelil prvi sneg.

RONKE / ZBOROVANJE BIVŠIH BORCEV

Za Evropsko zvezo, ki bo poleg ekonomskih reševala tudi socialna vprašanja

Zaključke bodo strnili v posebno listino

Contemporanea: v Trzinu do 30. septembra razstava sodobne fotografije V Gradežu razstava reklamne grafike

V Trzinu so 28. avgusta odprli eno od razstav ciklusa Contemporanea/ Sodobna umetnost 98. Pobuda je posvečena slovenski in italijanski umetnostni produkciji na Goriskem. Celotni načrt predvideva več razstav v različnih krajih (Gorica, Gradišče, Gradež, Trzin, Krmin, Fara ob Soci, Romans, Ronke, Starancan in Stanjel na slovenski strani). Razstava v Trzinu, v dvorani v Borgo Rosta, je namenjena fotografiji. Na ogled so fotografije slovenskih in italijanskih avtorjev z obeh strani meje: Mirka Bijuklića, Paola Bonassija, Davida Crica, Maurizia Frulanija, Marijana Humarja, Leona Jerončiča, Roberta Kusterleta, Viljema Longa, Arianne La Notte, Flavia Mosettija, Valterja Nanuta, Rafaela Podobnika, Sergia Scabarja, Carla Sciauzera, France Spanò in Paole Tarquini Bruni.

Na slovesnosti ob otvoritvi razstave je prisoten pozdravil predsednik goriske pokrajine Giorgio Brandolin, ki je poudaril, da je glavni cilj pobude spodbujanje in utrjevanje sodelovanja na področju likovnih umetnosti v prostoru ob meji. Odbornica za kulturo Maria Masau Dan je zatem predstavila potek del za pripravo razstave, nato je kritičarka Franca Marri predstavila prisotne umetnike. Razstava v Trzinu bo odprta do 30. septembra vsak delavnik od 17. do 20. ure, razen sobote, ko bo razstava odprta od 10.30 do 12. medtem ko bodo ob nedeljah razstavni prostori zaprti.

Prav tako v petek pa so v Gradežu, v okviru ciklusa Contemporanea/Sodobna umetnost 98, odprli razstavo reklamne grafike.

Danes zadnje srečanje o meji

Danes ob 17.30 bo v državni knjižnici potekalo zadnje srečanje iz niza "Kraji dvomov", na katerem bodo nastopili Aldo Bonomi, Miran Kosuta, Giuseppe O. Longo in Ciril Zlobec. Tudi tokrat bo govor o meji, o doživljanju in razumevanju meje, ki je socasno ločnica, pa tudi spodbujevalka sodelovanja. Drugo srečanje je bilo v ponedeljek, 31. avgusta, na njem je sodeloval tudi trzaski časnikar in pisatelj Dusko Jelinčič.

Na pobudo in v organizaciji pokrajinskega odbora VZPI/ANPI je bilo v nedeljo, 30. avgusta v Selcah tradicionalno srečanje bivših partizanskih borcev iz obmejnih krajev Italije, Slovenije in Hrvaske. Gre za pobudo, ki ima dolgoletno tradicijo in ki ima kot glavni cilj ohranjanje vrednot skupnega protifasističnega boja in vloge borcev v današnjem družbenem okolju.

Partizanskega mitinga so se udeležile, poleg gostiteljev, številne delegacije bivših borcev iz Nove Gorice, Kopra, Pulja, Reke. Osrednja tema letošnjega zborovanja je bila posvečena Evropi. Uvodno poročilo je podal predsednik pokrajinskega odbora VZPI/ANPI, senator Silvano Baccicchi.

Pozdravil je proces siritve Evropske zveze na nove članice ter izrekel prepričanje, da bosta tudi Slovenija in Hrvaska čimprej del te skupnosti, ki pa ne sme ostati samo skupnost, osnovana na monetarnih, oziroma ekonomskih aspektih, ampak mora zaživeti tudi v pravem političnem smislu, na področju sociale, upoštevati in odpravljati mora številna vprašanja Juga in Mediterana. Predstavniki borčevskih organizacij so se dogovorili, da bodo svoja stališča strnili v skupnem dokumentu, ki ga bo sestavil oziroma odbor. Do srečanja odbora naj bi prišlo že v roku enega meseca.

Tradicionalno srečanje bivših partizanskih borcev, kjer so uvodoma počastili spomin člana pokrajinskega odbora VZPI/ANPI Milana Furlana in nekdanjega komandanta brigade Fontanot Giovannija Paparazza, so pozdravili številni predstavniki krajevnih oblasti. Miting se je zaključil v ponedeljek zvečer, ko so do obeležja nad Selcami, ki so ga "neznanci" nekaj dni pred srečanjem spet oskrunili, priredili pohod z baklami. Foto Bumbaca - nedeljski miting v Selcah.

NOVICE

Interpelacije Severne lige

Občinski svetovalci Severne lige so na župana naslovili tri pisna vprašanja. V prvem vprašujejo, kaj je uprava naredila za znižanje občinskega davka I.C.I. in davka za odvoz odpadkov. V drugem želijo vedeti za konkretne načrte in program posegov ureditve trga pred stolnico. V tretjem izpostavljajo vprašanje ureditve pločnika, na poti, ki z gradu pelje proti mejnemu prehodu v Rožni dolini.

Dejavnost na strelišču

Na vojaškem strelišču nad Selcami bodo v dneh 2., 3., 8., 9., 15., 16., 17., 22., 23. in 25. septembra vaje s strelnim orožjem in eksplozivi. Dostop na to območje, ki bo zamejeno z ustreznimi znaki, in ustrezno zavarovano, je zato v omenjenih dneh strogo prepovedan.

Nov umik v Državni knjižnici

Državna knjižnica bo do 31. decembra odprta po naslednjem urniku: od ponedeljka do petka, od 8. do 19. ob sobotah od 8. do 13.30. Ob sobotah popoldne bo od 5. septembra do 12. decembra odprta tudi citalnica in sicer od 13.30 do 16.30.

Načrt ureditve športnega igrišča

Jutri, 3. septembra, ob 20. uri bo na novem sedežu v ulici del Santo seja rajonskega sveta za Svetogorsko cetrin in Placuto. Seje se bosta udeležila tudi predsednik pokrajine Giorgio Brandolin in podpredsednik Vitorio Brancati. Razpravljali bodo namreč o načrtu ureditve športnega igrišča nekdanjega zavoda za gluhe.

Poštni uradi spet po starem

Pokrajinsko ravnanje poštne službe obvesča, da so od 1. septembra poštni uradi v Trzinu (center), Ronkah, Gradišču in Krminu odprti tudi v popoldanskem času, po običajnem urniku.

Z avtodomom prevozila 20.000 km

Danes, okrog 18. ure bo v Gorico pripeljala z avtodomom 27-letna Michela Caroti iz Livorna. Za sabo ima 20 tisoč kilometrov dolgo pot, ki jo je prevozila v sedemdesetih dneh. S spremljevalcem, 33-letnim Luco Centonijem, sta obiskala 14 evropskih držav. Zanimivost je v tem, da sta dolgo pot opravila povsem sama in vse tudi dokumentirala. Zvečer bo "popotnika" sprejel predsednik kluba CCG, jutri ob 10. uri pa je napovedan sprejem na županstvu.

moška oblačila
mauro lanise
GORICA
ul. Carducci 24
tel. 537561

Dotok ilegalnih priseljencev ne pojenjuje - v ponedeljek prišli še devet prišlekov

Dotok ilegalnih priseljencev kot se zdi, ne pojenjava. Včeraj so sile javnega reda obravnavale devet primerov. Ustavili so tri romunske državljane, ki so sedaj nameščeni v Centru za začasno oskrbo v Trstu. Tri bolgarske državljane ki so ilegalno prešli mejo so po hitrem postopku poslali z letalom v Bolgarijo. En jugoslovanski državljani, s Kosova, ki ga je ustavila policija v Trzinu, pa je prosil za politično zatočišče in bo verjetno edini, ki bo ostal v Italiji. Trenutno je v prehodnem domu. V Slovenijo so pospremili hrvaskega in jugoslovanskega državljana.

Morje v zalivu Panzano čisto in primerno za kopanje

Morje v kopaliscih v zalivu Panzano je letos, v primerjavi s stanjem v lanskem in prejšnjih sezonah, razmeroma čisto. Tudi izvidi, ki so jih pristojne zdravstvene službe opravile v drugi polovici avgusta so ugodni. Koncentracija zdravju nevarnih bakterij, ki v morje prihajajo v glavnem z odpadkami, je daleč pod mejo ki je določena po zakonu. Nekoliko višjo koncentracijo so ugotovili le na območju Starancana, vendar pa je se zmeraj daleč pod mejo, ki bi narekovala takojšnje ukrepe, oziroma prepoved kopanja. Skoda le, ker se poletje poslabša in bo priložnosti in predvsem primernege vremena za kopanje zmeraj manj.

IZLETI

SPDG priredi 13. septembra avtobusni družinski izlet z obiskom GEOSA (Geografskega središča Slovenije), gradu Bogensperk ter izletom na Smarno goro nad Ljubljano. Prijave na sedežu društva, ul. Malta 2 - tel. 33029 samo se DANES 2. septembra od 11. do 12. ure in JUTRI 3. septembra od 19. do 20. ure.

Društvo vabi v nedeljo, 6. septembra, na izlet na Raduho (2062 m) v Savinjski dolini. Možnost ogleda ledenih jame. Prevoz z lastnimi sredstvi, odhod ob 5.30 s parkirišča pri Rdeči hiši. Hoje do vrha Raduhe, od koč na Loki, bo približno 2 uri. Ob povratku ogled razstave cvetja v Mozirju. Vodi Vlado Klemše.

OBVESTILA

OBCINSKA UPRAVA V SOVODNJAH honorarno zaposli upokojenca/ko, ki bi skrbel/a za varnost osvojenosolskih otrok pri prihodu oz. izhodu iz sole. Interesenti naj do 12. t.m. predstavijo prošnjo na županstvu z navedbo osebnih podatkov.

GLASBENA MATICA - GORICA obvesča, da vpišujejo gojence za solsko leto 1998/99 od 1. do 11. septembra. Podrobnejše informacije o poteku pouka glavnih instrumentov in tečajev na tajništvo sole v Gorici, ul. della Croce 3, od ponedeljka do petka, od 10. do 15. ure (tel. 531508). Vpisovanje po podružnicah bo potekalo v torek, 8. septembra, od 17. do 18. ure in sicer, v Doberdolu v občinski glasbeni sobi, v Sovodnjah v Kulturnem domu in v Standrežu v domu A. Budala.

SLOVENSKI CENTER ZA GLASBENO VZGOJO»E. KOMEL» obvesča, da vpišujejo gojence za solsko leto 1998/99. Poleg klasičnih instrumentov (godala, pihala, trobila, tolkala, klavir, orgle, cembalo, harmonika in brenkala), solopetja in stranskih predmetov (teorija, harmonika in glasbena zgodovina) sprejemamo prijave za tečaj baleta in tečaj DO-MI-SOL (od 4. leta starosti); eksperimentalni tečaj klavirja; podiplomski tečaj klavirja (prof. S. Gadzijev); tečaj slovenskega in italijanskega jezika. Poleg rednega študija možnost sodelovanja pri otroškem in mladinskem zboru ter orkestru. Solsko leto se začne 14. t.m. Informacije v tajništvo sole (tel. in fax 0481/532163).

KINO

GORICA
VITTORIA 1 17.30-20.00-22.20 »Arma letale 4«. Vstopnice po 8.000 lir.
VITTORIA 3 17.45-22.00-22.15 »Uno dei due«. Vstopnice po 8.000 lir.

LEKARNE

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
ALL'ORSO BIANCO (Tavassani), K. Italia 10, tel. 531576.
DEŽURNA LEKARNA V TRZICU
S. NICOLO' (Olivetti), Ul. I Maggio 94, tel. 790338.

Društvo slovenskih lovcev »Doberdob« izreka globoko sozljaje članu Mariu Leopoliu ob izgubi dragega očeta

KOBARID / OBISK MINISTRA GANTARJA

Obnova Posočja vzburja polemiko

Minister za okolje obiskal Posočje, da bi
zavrnil očitke o prepočasnem obnavljanju

KOBARID - Obnova Posočja se vedno buri duhove slovenske javnosti. Z namenom, da bi zavrnil očitke o prepočasnih obnovi Posočja, je minister za okolje in prostor Pavel Gantar po ponedeljkovi novinarski konferenci, na kateri je podrobneje predstavil potek popotresne obnove, včeraj obiskal se priza-deta območja v Posočju. Skupaj s strokovnimi sodelavci ministrstva za okolje in prostor je predstavil potek obnove v Magozdu, Drenjskih Ravnah in Koritnici.

»Razsežnosti elementarne nesreče 12. aprila kljub rusilnim posledicam in veliki gmotni škodi ter stiskam oskoddancev niso bile tolikšne, da bi bilo potrebno razmišljati o uvedbi izrednega stanja,« je poudaril minister Gantar in dodal, da se pač obnova vseh 3.433 poškodovanih objektov ne more začeti hkrati, poleg tega pa je za kakovostno in strokovno obnovo potreben čas.

Zakon o popotresni obnovi objektov in spodbudi razvoja v Posočju je poenostavil upravne postopke, ki omogočajo pridobivanje dovoljenj za posege v prostor, je še pojasnil minister Gantar in dodal, da sodisce in upravna enota tudi prednostno obravnata zadeve, ki se nanašajo na neurejena pravno lastniška razmerja v prizadetem območju. Poleg tega pa je po

negovih besedah skrajšan tudi čas obravnave ureditvenih nacrto. »Nemogoče pa se je izogniti predpisom, ki se nanašajo na kakovost gradnje, kar seveda nekoliko upočasnjuje in onemogoča takojšen pristop k obnovitvenim delom,« je menil minister.

Vodja državne tehnične pisarne Stanislav Begoš je povedal, da so obnove razvrščene v tri skupine, in sicer sanacije, rekonstrukcije in novogradnje. Letos naj bi bilo po predvidevanjih končanih 350 sanacij in 210 rekonstrukcij. Naslednje leto pa bo predvidoma končanih 400 sanacijskih in 510 rekonstrukcijskih del

ter 160 novogradenj, pri tem pa se razmerja med posameznimi skupinami lahko po njegovih besedah še nekoliko spremenijo.

Seveda pa imajo nekatere gradnje prednost. To so predvsem stanovanjski objekti, ki jih bo mogoče obnoviti do zime, nekatere ceste, solski objekti (začelo se je novo solsko leto) ter obnova nekaterih mostov in cest. Po ministrovih besedah poteka jo tudi intenzivni pogovori z župani vseh prizadetih občin, da bi tistim prebivalcem prizadetega območja, katerih domov ne bo mogoče sanirati pred zimo, zagotovili trdno streho nad glavo. (STA)

OZN / POGOVOR Z VELEPOSŁANIKOM TÜRKOM

»Slovenija je dobro opravila svojo nalogo«

Včeraj je predala predsedstvo VS švedskemu veleposlaniku

NEW YORK - »Mislim, da je slovenska delegacija v Varnostnem svetu dobro opravila nalogo v mesecu, ki je bil poln nepredvidljivih dogodkov. V nasprotju s pričakovanju je bil avgust zelo zahteven mesec, ki je zahteval hitre in usklajene akcije Varnostnega sveta. Zahtevnost dela se je pokazala že takoj ob prevzemu predsedniškega mandata, saj je ravno takrat prislo do novega zastoja v odnosih z Irakom,« je za STA povedal slovenski veleposlanik v VS Danilo Türk.

Slovenski veleposlanik je dejal, da je VS v tem času ohranil enotnost tudi pri vsaj starih najbolj izrazitih mednarodnih kriznih položajih. Slovensko predsedovanje VS se je uradno končalo 31. avgusta ob polnoci po vzhodnoameriskem času, kot je dejal veleposlanik Türk, pa »predaja dolžnosti« švedskemu veleposlaniku Hansu Dahlgrenu, ki bo VS vodil do konca septembra, ze poteka.

»S švedskim veleposlanikom sva že opravila pogovore o tekočih vprašanjih in zadevah, katerih obravnavanje se bo preneslo tudi v september, med katerimi sta Kosovo in Irak. Po mojem mnenju in mnenju tudi drugih diplomato v VS, je bilo nase delo uspešno. Varnostni svet pri nekaterih zadevah sicer ni grozil s silo, kot bi po mnenju nekaterih morda moral, vendar je obravnaval vsa vprašanja, ki so prisla na dnevni red in pri tem izkazal enotnost,« je dejal Türk.

Na vprašanje, ali je morda po njegovem mnenju kaksna zadeva ostala nedorečena, je Türk dejal, da je o tem težko z gotovostjo govoriti. »Mislim, da bi glede vprašanja kosovske krize VS moral izreči bolj odločne obsodbe nasilja nad civilnim prebivalstvom. Pri tem ni toliko pomebno, s katere strani nasilje izvira, kot to, da je tako početje nedopustno. Razprava o Kosovu je potekala v ne-

koliko oteženih okoliščinah, saj je reševanje te krize prevzela skupina za stike, ki je bila doslej neuspešna. Pokazalo se je, da skupina za stike ni uspela rešiti problema, se več, sama se je izkazala kot problem, saj ji ni uspelo uskladiti stališč in sprejeti potrebnih ukrepov. Zatajile so tudi regionalne organizacije, ki so bile v avgustu večinoma na dopustu. Zato se bo obravnavanje kosovskega vprašanja preneslo v september, pri čemer bo Slovenija skusala storiti vse, kar je v njeni moči, da se nasilje preneha in poisce ustrezna rešitev,« je menil Türk.

»Nasa misija je med predsedovanjem uvedla tudi nekatere novosti, kar se izraza predvsem v boljsem obveščanju. Poskrbeli smo, da bodo o dogajanjih v VS bolje obveščene tudi države članice ter širša javnost, kar doslej ni v navadi,« je pogovor sklenil veleposlanik Türk.

Robi Poredos/STA

LJUBLJANA / NOVINARSKA KONFERENCA

Janša kritičen do Gantarja in Gabra

Očita jima prepočasno obnavljanje Posočja in nepravilnosti v ministrstvu za šolstvo

LJUBLJANA - Predsednik Socialdemokratske stranke Slovenije (SDS) Janez Janša je na dopoldanski novinarski konferenci komentiral »razmere pred izredno sejo državnega zbora«, ki naj bi bila na zahtevo poslancev SDS in SKD sklicana predvidoma prihodnji teden ter na kateri naj bi obravnavali ukrepe za pospešitev odprave posledic potresa v Posočju in nepravilnosti v solstvu. Po njegovih besedah se bodo v SDS o vložitvi interpelacij proti ministroma Slavku Gabru in Pavlu Gantarju odločali na podlagi razprav na omejenih izrednih seji.

Janša je spomnil, da je SDS že sredi avgusta vložila predlog sprememb zakona o Posočju, ki naj bi ga obravnavali na omejeni izredni seji DZ. Vladi torej ni treba predlagati spre-

memb tega zakona, ker je to že storila SDS. Po predlogu SDS bi sredstva, ki so potrebna za sanacijo škode, zagotovili iz proračunske rezerve in s prerazporeditvijo sredstev nekaterih ministrstev, ne pa s položnicami. Na vprašanje, ali bo SDS predlagala interpelacijo zoper ministra za okolje in prostor Pavla Gantarja, je Janša odgovoril, da »taka razmišljanja so«. SDS se bo o tem odločila na podlagi razprave v DZ, in sicer če se bo v razpravi pokazalo, da vlada ni pripravljena omogočiti hitrejša sanacije Posočja in da ni pripravljena upoštevati predlogov SDS. Kot je dejal, pa ljudje v Posočju sami zbirajo podpise za Gantarjevo zamenjavo.

V zvezi z nepravilnostmi v delu ministrstva za solstvo oziroma o t.i. primeru Jankovič pa je Janša oce-

nil, da so ugotovitve solske inspekcije pričakovane. Solska inspekcija je podrejena ministru za solstvo, zato je bilo iluzorno pričakovati, da bo preiskovala vpletenost najvišjih odgovornih v ministrstvu. SDS preseneca, da premier Drnovšek ni ustanovil posebne komisije, ki bi pripravila bolj verodostojno poročilo. Poročilo solske inspekcije SDS ni odvrnilo od namena za interpelacijo, saj se odkrivajo nove nepravilnosti, ki se nanašajo na sporne investicije v solstvu, še posebej v okviru Centra za obsolske dejavnosti. Z vložitvijo interpelacije zoper ministra Gabra pa bodo v SDS čakali, dokler iz razprave na izredni seji ne bo jasno, kako se bo v zvezi z ministrom odločil premier Drnovšek. (STA)

Potres na Dolenjskem je povzročil manjše poškodbe na poslopijih

LJUBLJANA - Predstavniki uprave RS za geofiziko so včeraj obiskali Dolenjsko oz. območje središča včerašnjega potresa, kjer pa ne ocenjujejo gmotne škode, temveč skušajo ugotoviti, kje so bili učinki potresa najmočnejši, je za STA povedal svetovalec vlade pri Upravi RS za geofiziko Renato Vidrih.

Po približno polovici opravljenega dela Vidrih ocenjuje, da gre za manjše poškodbe na poslopijih, kot je odpadanje ometa, razpoke v stenah in poškodbe dimnikov.

Seizmografi državne mreže potresnih opazovalnic so namreč v ponedeljek ob 4.32 zabeležili močnejši potresni sunek iz oddaljenosti 30 kilometrov jugovzhodno od Ljubljane. Epicenter potresa z magnitudo 4, 3 je bil na Dolenjskem, severno od Trebnjega. Po prvih ocenah in po včerašnjem ogledu poškodovanih stavb je bila intenziteta potresa v širšem nadzarisnem območju pete do seste stopnje po evropski potresni lestvici (EMS).

LJUBLJANA / SPOROČILO DRUŠTVA PRIJATELJEV LIPICE

Slovenija naj bo priznana kot dežela izvora lipicancev

Danes novinarska konferenca na sedežu Društva slovenskih pisateljev - DPL kritičen do vlade in opozicije, ker nista ukrenili ničesar v zvezi s problemom lipicancev

LJUBLJANA - Ustanovitelj Društva prijateljev Lipice (DPL), baronica Monika van Paemel iz Belgije in dr. Boris A. Novak, sta se 21. avgusta 1998 v Bruslju sestala z več predstavniki Evropske unije, vključno z visokimi komisarji, na komisijski EU za trgovino in promet sta ob tej priložnosti uradno izročila zahtevo DPL za priznanje Slovenije kot dežele izvora lipicancev, skupaj z ustreznimi zahtevama Združenja rejcev lipicanca Slovenije in Kobilarne Lipica ter z doslej o lipicancih. Na pogovorih so najvišji predstavniki EU med drugim soglasili, da prizadevanja Avstrije in Italije za domicil lipicancev spričo neenakopravnega položaja Slovenije pomenijo »kricec primer« nelojalne konkurence, sta sporočila dr. Novak in van Paemelova.

V tretjem sporočilu omenjenega društva Novak in van Paemelova pojasnjuje-

ta, da so najvišji predstavniki EU pokazali izrazite simpatije za slovenske pravice do lipicancev. Obljubili so, da bodo problem zelo pozorno raziskali ter da EU ne bo sprejela nobene odločitve brez poprejšnjega posvetovanja s slovensko stranjo. V pogovoru so seznanili predstavnika Društva prijateljev Lipice tudi s tem, da ni nobene ovire, ki bi Sloveniji preprečevala, da zahteva svoje pravice do lipicancev, obenem pa so ju uradno obvestili, da Republika Slovenija doslej ni vložila prav nikakršne zahteve po lipicancih na politični, diplomatski ali vladni ravni.

Društvo prijateljev Lipice najostreje protestira zoper skrajno neodgovorno ravnanje slovenske vlade s kulturno in naravno dediščino.

Casa za ukrepanje je zelo malo, saj hoče Avstrija rešiti ta problem v svoj prid za casa svojega predsedniko-

vanja Evropski uniji, so prepričani v DPL. Tako Avstrija kot Italija sta pri EU že uradno vložili svoji zahtevi v zvezi z lipicanci, kar slovenska diplomacija vztrajno zanika.

Slovenija bi morala takoj sprožiti postopek za priznanje domicila lipicancev pri ustreznih organih Evropske unije, obenem pa zahtevati, naj se razprava o tem občutljivem vprašanju preloži do trenutka, ko bo Slovenija postala polnopravna članica te mednarodne organizacije, menita ustanovitelja DPL. Najvišji predstavniki EU so se namreč strinjali, da prizadevanja Avstrije in Italije za domicil lipicancev spričo neenakopravnega položaja Slovenije pomenijo »kricec primer« nelojalne konkurence. Prav tako niso skrižali osuplosti, ko so izvedeli, da se za domicil lipicancev poteguje tudi Mednarodna zveza lipicancev, ki do tega statusa nima ni-

kakršne pravice; to »resitev« zagovarjajo nekateri strokovnjaki, denimo mag. Janez Rus, strokovni vodja Kobilarne Lipica.

DPL ob tem obvešča slovensko javnost, da so visoki komisarji EU že sredi julija prek omenjenega društva prosili slovensko vlado, naj jim v nekaj dneh pošlje dosje o lipicancih. O tem je dr. Boris A. Novak 16. julija letos ustno in pisno obvestil ministra za evropske zadeve Igorja Bavčarja. Visoki predstavniki EU so bili presenečeni, da tega gradiva vse do danes ne niso prejeli. K sreči jim je Društvo prijateljev Lipice poslalo svoje gradivo ter tako ublažilo mučen vtis spričo neucinkovitosti in nezanesljivosti slovenske vlade.

DPL zato izraza ogorčenje zaradi malomarnosti slovenske države, saj sta soustanovitelja društva o nujnosti ukrepanja večkrat pisno obvestila ministre za zunanje in evropske zade-

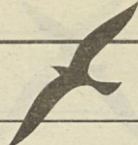
ve, kmetijstvo, kulturo ter okolje in prostor, kakor tudi predsednika vlade, predsednika državnega zbora in predsednika Republike Slovenije. DPL piše, da je neprijetno presenečeno tudi spričo pasivnosti opozicijskih strank, saj so s to problematiko seznanili ZLSD, SKD in SDS. Dodajajo, da vso dokumentacijo hranijo in jo bodo objavili.

V nadaljevanju sporočila DPL ponavlja vprašanja, ki so jih javno že zastavili, a nanje se niso prejeli odgovorov: Zakaj je glavni slovenski pogajalec zahteval od celotne ekipe pogajalcev, da vprašanje lipicancev ne sme priti na dnevni red pogajanj z Evropsko unijo? Ali je res, da sta minister za kmetijstvo Ciril Smrkolj in veleposlanik Republike Slovenije pri Evropski uniji Marko Kranjec obljubila, da Slovenija ne bo zahtevala lipicancev?

Društvo se izraza upanje, da bo slovenska vlada vsaj

zdaj podprla njegovo civilno pobudo, namesto da nenehno onemogoča njegovo dejavnost in se prizadevanjem društva celo posmehuje. Medije in javnost pozivajo, da z legitimnim pritiskom prisilijo politike k odgovornejšemu opravljanju dolžnosti ter k zavarovanju enega izmed ključnih slovenskih nacionalnih simbolov.

Ob koncu sporočila Društvo prijateljev Lipice napoveduje novinarsko konferenco; o teh in drugih vprašanjih bodo spregovorili danes, ob 12. uri v prostorih Društva slovenskih pisateljev, Tomsiceva 12, Ljubljana. Na novinarsko konferenco vabijo člane Društva prijateljev Lipice, Slovenskega PEN-a, Društva slovenskih pisateljev in Slovenske maticе, pa tudi državljanke in državljane Slovenije, ki se zavedajo pomembnosti ohranjanja naravne in kulturne dediščine. (STA)

NOVICE

Novosti v preiskavi o tragediji na Cermisu

VIDEM - Pilota ameriskega vojaškega letala, ki je povzročilo tragedijo na Cermisu na Tridenskem, naj bi unicila ali skrila videoposnetek o nesreči, ki je, kot znano, povzročila smrt dvajset ljudi. Tako je ameriskim preiskovalcem povedal član posadke letala, kapetan Chandler Seagraves, ki ga je posebno sodišče ameriskih marincev ze oprostilo kakršne koli obtožbe.

Vojaski tozilec je početje dveh pilotov (Richarda Ashbya in njegovega namestnika Josepha Schewizerja) označil kot sramotno dejanje, ki meče slabo luč na marince. Prav zaradi teh novosti so proces proti dvema pilotoma, ki bi se moral v ZDA pričeti čez nekaj tednov, odložili na kasnejši datum. Sodna obravnava se bo tako pričela decembra ali v začetku prihodnjega leta.

Berlusconi se pripravlja na »jesensko ofenzivo«

MILAN - Lider Pola svoboščin Silvio Berlusconi pripravlja neke vrste jesensko politično ofenzivo, s katero - tako pravi - naj bi spravil na kolena Oljko ter vlado Romana Prodijsa. Prav zaradi tega je lastnik Fininvesta včeraj v eni od svojih vil na Sardiniji sprejel najtesnejše sodelavce, med katerimi Giannija Letto in evropskega poslanca Antonija Tajanija.

Berlusconi, ki po srečanju ni hotel dati nobenih izjav, je bil vsekakor videti dokaj optimistično razpoložen. Nacelnik poslancev Forza Italia Beppe Pisanu je novinarjem napovedal, da bo lider desne sredine vsebino »ofenzive« pojasnil v prihodnjih dneh na posebni novinarski konferenci. FI pripravlja vsedrjavno manifestacijo 3.oktobra o problemu brezposelnosti, ki bo seveda usmerjena proti Prodijevemu kabinetu.

Pogajanja o razvoju milanskega letališča

RIM - Italijanska vlada in izvršna komisija Evropske unije iščeta politično rešitev (beri kompromis) za premostitev afere, ki je nastala ob razvojni načrtih milanskega letališča Malpensa. V možnost kompromisa sedaj verjame tudi evropski komisar za prometne povezave, britanski laburist Neil Kinnock, ki je v preteklih tednih nekajkrat glasno polemiziral z rimsko vlado in posebno z njenim ministrom za prevoze Claudiom Burlandom.

Še odmevi na samomor sodnika Lombardinija

CAGLIARI - Na Sardiniji se še niso polegile ostre polemike o samomoru sodnika Luigija Lombardinija, ki so ga palermški sodniki svojčas osumili vpletenosti oziroma izsiljevanja pri plačilu odkupnine za izpustitev Silvie Melis. Včeraj se je znova oglasil njegov odvetnik Luigi Concas z zahtevo, da bi preiskavo odvzeli palermskim preiskovalcem in jo premestili v Cagliari. V Palermu pa seveda niso tega mnenja, odločitev pa pripada Višjemu sodnemu svetu, ki se bo o tem izrekel v prihodnjih dneh. VSS bo takrat tudi ocenil zadržanje palermskih javnih tožilcev in njihovega sefa Giancarla Casellija, ki so zaslišali pokojnega Lombardinija nekaj ur pred samomorum.

Kupili so karamele brez davčnega potrdila

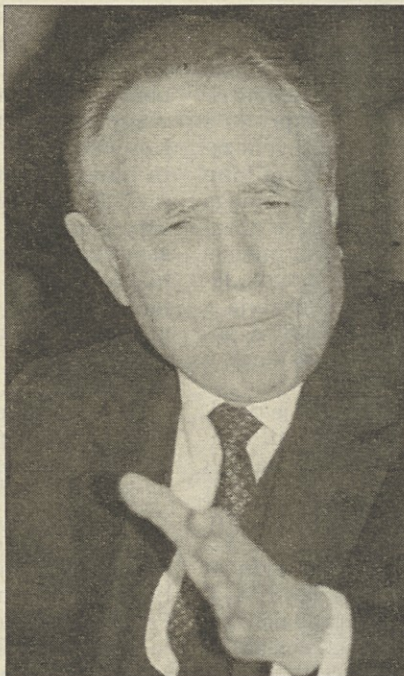
BOCEN - Finančni stražniki so včeraj v Brixnu na Južnem Tirolskem naprtli globo nekemu prodajalcu, ki je skupini otrok prodal karamele in to brez davčnega potrdila. Kot kaže, so finančni stražniki nekoliko pregrebo ravnali z mladoletniki, kar je povzročilo protest nekaterih južnotirolskih strank, ki menijo, da so sile javnega reda v tem primeru prekoracile svoje pristojnosti. Poveljstvo finančnih stražnikov je to vsekakor demantiralo in pojasnilo, da so se agenti ravnali v skladu z zakonom.

ZADRUŽNA KRASKA BANKA Zadruga z.o.z. TRST	1. SEPTEMBER 1998	v LIRAH	
	valuta	nakupni	prodajni
	ameriški dolar	1725,00	1751,00
	nemška marka	980,00	996,00
	funt sterling	2889,00	2941,00
	švicarski frank	1189,00	1214,00
	belgijski frank	46,88	48,88
	francoski frank	290,00	300,00
	danska krona	254,00	264,00
	norveška krona	214,00	224,00
	švedska krona	209,00	219,00
	kanadski dolar	1093,00	1133,00
	portugalski eskudo	9,13	10,03
	nizozemski gulden	861,00	886,00
	avstrjski šiling	138,40	142,75
	španska pezeta	11,14	12,24
	grška drahma	5,39	6,19
	irski sterling	2442,00	2522,00
	japonski jen	11,96	12,86
	avstralski dolar	949,00	1019,00
	madžarski florint	7,00	8,50
	hrvaška kuna	260,00	285,00
	slovenski tolar	10,25	10,45

RIM / PO PODATKIH ZAKLADNEGA MINISTRSTVA

Italija je imela v avgustu 5.300 milijard lir presežka

Prodi in Ciampi poudarila, da izid dokazuje resnost sanacijske politike

Minister za gospodarstvo Ciampi

RIM - Italijanska državna blagajna je manj prazna, kot je kazalo v začetku avgusta. Po podatkih, ki jih je objavilo včeraj zakladno ministrstvo, je v avgustu državna blagajna imela presežek 5.300 milijard lir. V prvih osmih mesecih letošnjega leta je skupni primanjkljaj 39.700 milijard lir.

Podatki, ki jih je objavilo zakladno ministrstvo, so znatno boljši od predvidenih. V začetku avgusta so v zakladnem ministrstvu napovedovali presežek tisoč milijard lir, v sredini avgusta pa presežek 2.000 milijard lir. Včerašnji dokončni podatek potrjuje pomirjujoče napovedi ministra za gospodarstvo Carla Azelia Ciampija, ki je menil, da podatki državne blagajne ne bodo slabši od lanskih. Letošnji priliv pa je različen od lanskega, ker je vlada omogočila plačevanje nekaterih davkov po

obrokih. Zaradi tega je bil maja letos davčni priliv manjši, zato pa se bo priliv postopno izboljšal v prihodnjih mesecih in končni primanjkljaj ne bi smel preseči lanskega (52.500 milijard lir), razmerje med letnim primanjkljajem in bruto državnim proizvodom pa naj bi se zmanjšalo na 2, 6 odstotka. Na ta način bi Italija tudi letos krepko zadostila zahtevam maastrichtske pogodbe, ki prepoveduje več kot 3-odstotno razmerje med primanjkljajem in BDP.

Pomemben dosežek je včeraj z zadovoljstvom komentiral minister za gospodarstvo Ciampi, ki je izpostavil predvsem dejstvo, da je »italijanska situacija znatno boljša o tiste pred nekaj meseci«. Po njegovem mnenju je italijansko gospodarstvo (kot ekonomije 11 partnerjev evra) solidno in italijanska podjetja so zdrava.

Tudi zaradi avgustovskih dosežkov je Ciampi menil, da ruska kriza ne bo ogrozila italijanske ekonomije in zato ne bo potrebno priviti vijaka ostreje kot napovedano. Obseg finančnega zakona ne bo presegel napovedanih 13.500 milijard lir.

Zelo zadovoljen je bil tudi predsednik vlade Romano Prodi, ki je poudaril, da bo Italija spostovala obveze, ki jih je sprejela, rezultat pa naj bi potrjeval dolgoročnost sanacijskih učinkov dosedanje vladne politike.

O glavnih obrisih finančnega zakona za leto 1999 bodo finančni ministri razpravljali jutri. Po novicah, ki so doslej pronicile, naj bi vlada računala na 4.000 milijard lir višjih prihodkov (pridobila naj bi jih z davčnim odpustom) in na 8.000 milijard lir nižjih izdatkov (prisicpnili bodo

BENETKE / PO NESREČI

Ves dan zaman iskali pogrešanega Benečana

BENETKE - Čeprav so se gasilci in potapljači trudili ves dan in so karabinjerji s helikopterjem preletavali laguno, 42-letnega Doriania Costantinija so se resili, odpeljali so jih sicer v bolnišnico v Benetke, kjer so jim nudili prvo pomoč, vendar so kmalu zatem lahko odšli domov. Včeraj ni bilo se jasno, kako je prišlo do trčenja in zakaj sta bila čolna na tistem delu lagune. Domnevajo, da je vmes morda divji ribolov, ki je precej razširjen na območju, ki mu pravijo Tessera.

V zadnjem poldrugi mesecu se je pripetilo že pet težkih nesreč, ki so terjale prav toliko smrtnih žrtev. Po eni strani gre za vprašanje prevelike hitrosti raznih plovil, po drugi tudi za divji lov. Medtem ko je problem ribolova bolj

zapleten (treba je upoštevati socialno plat, saj se z njim ukvarja okrog tisoč oseb, do nesreč prihaja, ker uporabljajo močne motorje, da se izognejo zasledovalcem, vozijo brez luci itd.), pa Občina predlaga zaostritev kazni za tiste, ki se ne ozirajo na hitrostne omejitve in se nasploh pozvzigajo na razna dolocila.

Blizu Trga sv. Marka pa je pedsinočnim prišlo do pravega »naskoka« na neko gondolo, pri čemer so se stiri osebe znašle v morju, med njimi sta bila angleska turista. Slednja sta se peljala v gondoli, proti njej sta se blizali dve plovili na motor, ki se nista zmenili na opozorila gondoljere, nadaljevali sta svojo pot. Prišlo je do prekanja, voznik enega od plovil naj bi skušal stopiti na gondolo, vendar na napačni strani, tako da se je zvrnila. Turista in gondoljer so vložili prijavo, voznika motornega sredstva pa so že identificirali.

RIM / V ZBIRNEM CENTRU

Upor izgnanih priseljencev

Napolitano: Kmalu urejeno vprašanje legalnih priseljencev

RIM - Medtem ko kronika se vedno beleži vsakodnevnih prihod nelegalnih priseljencev ter poskus uporabe skupine Maročanov, da jih ne bi izgnali iz Italije, je notranji minister Giorgio Napolitano napovedal skotrajno ureditev problema stevila legalnih priseljencev.

Do pravega poskusa upora je prišlo v zbirnem centru v kraju Ponte Galeria pri Rimu. Dogodek se je pripetil že v nedeljo, toda tako policija kot sam Rdeči križ so ga zamolcali, dokler ni o nasilju poročal dnevnik La Repubblica. V zbirnem centru je bilo 73 nelegalnih priseljencev, med katerimi tudi 15 Maročanov, za katere so izdali odlok za izgon iz Italije. Ko so jih v nedeljo zjutraj policisti obvestili, da jih bodo v kratkem odpeljali na letališče Fiumicino za skorajšnji polet nazaj v Maroko, so se priseljenci uprli. Nekaj jih je takoj popustilo, kakih deset pa se je zbralo v krogu in z vsemi sredstvi zavračali policiste. Na pomoč jim je pri-

skotili tudi številni od ostalih priseljencev, nekateri so si porezali zile, drugi so obmetavali policiste s kamenjem in raznimi predmeti. Na koncu je policiji vendar uspelo, da so jih delno pomirili, delno pa ujeli s silo in jih odpeljali do letala. S prefekturo so demantirali, da bi bili ranjenci med izgnanimi upornimi priseljenci.

V Apuliji, ki je najbolj potrjena pojavu nelegalnega priseljavanja, so včeraj zajeli nekaj albanških in italijanskih posrednikov, ki so vodili prihod ilegalcev. Pri Brindisiu so onesposobili organizacijo, ki je pripravila pravi sistem prevoza nelegalnih priseljencev, potem ko so se izkrcali na bližnji obali. Ujeli so 74 Albancev, ki so se komaj izkrcali in ki so jih z avtomobili peljali v skrivališča v notranjosti Apulije, od koder so nameravali odpotovati v Severno Italijo. Aretirali so albanška organizatorja, ki sta v zadnjih dneh prepeljala v Italijo 174 priseljencev. Dva italijanska organiza-

torja pa so ujeli, ko sta skušala prepeljati na varno 91 nelegalnih priseljencev, med katerimi je bilo osem Kudrov in 5 Albancev s Kosova, ki so zaprosili za politično zatočišče.

V prvih petih mesecih letošnjega leta je zaprosilo za politično zatočišče 4 tisoč tujcev, medtem ko so jih v 12 mesecih lanskega leta zabeležili samo 1.700. Narascanje pojva pribežnikov je povezano z dramatičnim dogajanjem na Kosovu, od koder veliko Albancev beži pred nasiljem Milosevičeve vojske.

Notranji minister Napolitano je na koncu srečanja s predsednikom Prodiem povedal, da bodo v kratkem določili stevilo tujcev iz držav izven Evropske unije, ki se lahko legalno priselijo v Italijo v zadnjem stirimesecju leta, novembra pa bodo določili stevilo priseljencev za prihodnje leto. V prvih osmih mesecih letošnjega leta se je legalno priselilo 20 tisoč tujcev, ki so nasli delo v Italiji.

KMEČKA BANKA - GORICA		1. SEPTEMBER 1998		v LIRAH	
		valuta	nakupni	prodajni	
	ameriški dolar	1718,00	1748,00		
	nemška marka	981,00	999,00		
	francoski frank	290,00	300,00		
	nizozemski gulden	861,00	886,00		
	belgijski frank	47,10	48,90		
	funt sterling	2859,00	2949,00		
	irski sterling	2432,00	2527,00		
	danska krona	255,00	265,00		
	grška drahma	5,60	6,00		
	kanadski dolar	1092,00	1127,00		
	švicarski frank	1189,00	1214,00		
	avstrjski šiling	138,40	142,90		
	slovenski tolar	10,15	10,48		
	hrvaška kuna	260,00	280,00		

MILANSKI DEVIZNI TRG		1. SEPTEMBER 1998		v LIRAH	
		valuta	povprečni		
	ameriški dolar	1729,210			
	EKU	1948,13			
	nemška marka	988,400			
	francoski frank	294,800			
	funt sterling	2897,460			
	nizozemski gulden	875,680			
	belgijski frank	47,917			
	španska pezeta	11,638			
	danska krona	259,610			
	irski sterling	2481,070			
	grška drahma	5,733			
	portugalski eskudo	9,643			
	kanadski dolar	1124,320			
	japonski jen	12,608			
	švicarski frank	1202,090			
	avstrjski šiling	140,470			
	norveška krona	221,300			
	švedska krona	215,710			
	finska marka	324,760			

MILANSKI BORZNI TRG		1. SEPTEMBER 1998		INDEKS MIB 30: -2,64	
delnica	cena	var. %	delnica	cena	var. %
Alleanza Ass.	21.485	-3,01	La Fondiaria	8.674	-3,79
Bca di Roma	3.187	-7,97	Mediaset	9.959	+1,20
Bca Fideuram	9.906	-2,98	Mediobanca	18.407	-5,88
Bca Pop.M.I	12.357	-3,61	Montedison	1.778	-0,28
Compart	1.301	-5,45	Olivetti	3.745	-6,44
Comit	11.552	-1,77	Parmalat	2.554	-1,42
Credit	7.926	-7,20	Pirelli Spa	4.745	-2,22
Edison	15.185	+0,78	Ras	20.867	-5,38
Eni	8.957	-3,99	Rolo	38.926	-2,78
Fiat	5.377	-2,36	Saipem	6.096	-2,68
Generali	57.472	-3,76	San Paolo To	24.505	-4,17
Imi	25.572	-4,40	TIM	11.153	-2,82
Ina	4.469	-5,43	Telecom Ita	13.227	-2,52
Italgas	7.487	-0,10			

ljubljska banka
Podružnica Milano

ATLETIKA / ZLATA LIGA V BERLINU

Evropski rekord Romunke Szabove

Dosegla ga je na 1.500 m - Vsi štirje atleti za »jackpot« spet prvi - Bukovčeva sedma

BERLIN - Sinočnji atletski miting v Berlinu sicer ni navrgel novih svetovnih rekordov, je pa bilo nekaj dobrih rezultatov. Predvsem naj omenimo evropski rekord Szabove na 5.000 m (14:31, 49).

Vsi stirje konkurenti za milijon dolarjev nagrade (»jackpot«) so se naprej nepremagani. Sijajna Marion Jones je tudi tokrat brez težav odpravila vse tekmece in zanesljivo zmagala v teku na 100 m. Odlični etiopski tekac Gebrselasie je bil prvi na 5.000 m, kot zanesljiv prvi je bil tudi El Guerrouj (**na sliki AP**) na 1.500 m. Le American Bronson je moral na 400 m ovire biti izreden boj, preden je prav viclju premagal Francoza Diagano.

Včeraj je btekovala tudi Slovenka Brigita Bukovec, ki je sicer zsedla 7. mesto, uvrstila pa se je v finale, ki bo v soboto v Moskvi.

REZULTATI MOSKI

100 M: 1. Greene (ZDA) 9, 94; 2. J. Drummond (ZDA) 9, 98; 3. A. Boldon (Tri) 9, 99.

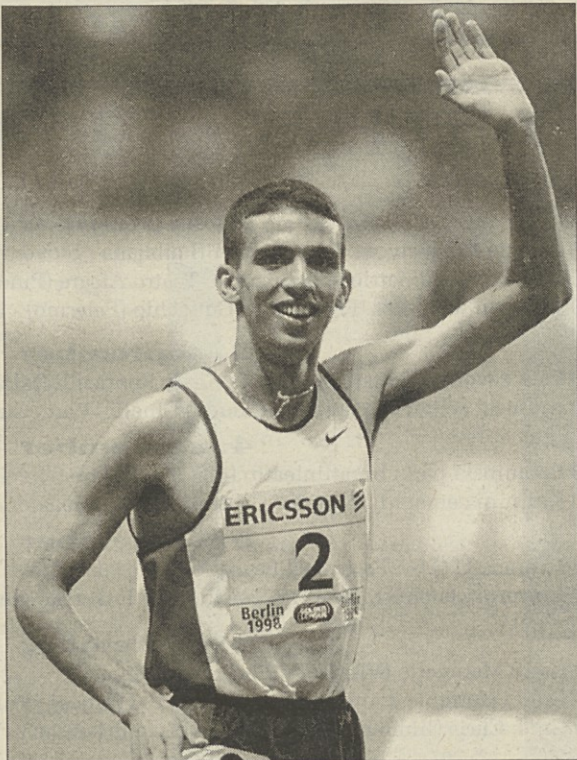
110 m ovire: 1. A. Johnson (ZDA) 13, 12; 2. C. Jackson (VB) 13, 20; 3. F. Balzer (Nem) 13, 32. **400 m:** 1. M. Johson (ZDA) 44, 63; 2. J. Young (ZDA) 45, 128; 3. T. Washington (ZDA) 45, 36. **400 m ovire:** 1. B. Bronson (ZDA) 48, 03; 2. S. Dioagana (Fra) 48, 47; 3. E. Thomas (ZDA) 48, 67. **1.500 m:** 1. H. El Guerrouj (Mar) 3:30, 23; 2. N.

Ngheni (Ken) 3:33, 54; 3. L. Rotich (Ken) 3:33, 81. **5.000 m:** 1. H. Gebrselasie (Eti) 12:56, 54; 2. L. Kipkosgei (Ken) 12:57, 32; 3. A. Mezegebu (Eti) 12:59, 47. **Visina:** 1. S. Holm (Sve) 228 cm; 2. J. Sotomayor (Kub) 228; 3. S. Strand (Sve) 224.

Troskok: 1. D. Kapustin (Rus) 17, 15 m. **Palič:** 1. J. Hartwig (ZDA) 5, 86. **Disk:** V. Alekna (Lit) 67, 84. **Kladivo:** 1. H. Weiss (Nem) 80, 82. **4x100 m:** 1. HSI 38, 15.

ZENSKE

100 m ovire: 1. G. Aloize (Nig) 12, 72; 2. M. Freeman (Jam) 12, 74; 3. M. Morrison (ZDA) 12, 81; 4. S. Dimitrova (Bol) 12, 86; 5. G. Russell (Jam) 12, 93; 6. D. Roe

(Jam) 12, 95; 7. Brigita Bukovec (Slo) 12, 97; 8. C. Sonn (Nme) 13, 26. **Vrstni red** v točkovanju za GP: Morrison 82, Freeman 78, Rose 61, Alozie 59, 5, Vaughn 47, Anderson 45, 5, Bukovec 44, Russell 42, Atede 40 (nastop v finalu v Moskvi si je zagotovila tudi Brigita Bukovec), **100 m:** 1. M. Jones (ZDA) 10, 81; 2. S. Fynes (Bah) 11, 07;

3. I. Privalova (Rus) 11, 12; **400 m:** 1. F. Ogunkoya (Nig) 49, 72; 2. G. Breuer (Nem) 50, 25; 3. C. Opara (Nig) 50, 50. **1.500 m:** 1. S. Masterkova (Rus) 4:03, 20; 2. A. Weyermann (Svi) 4:04, 25; 3. K. Dulecha (Eti) 4:04, 70. **5.000 m:** 1. G. Szabo (Rom) 14:31, 49 (nov evropski rekord). **Kopje:** 1. T. Damaske (Nem) 68, 0

KOŠARKA / VČERAJ V ŠESTNAJSTINI FINALA

Uspešna oba deželna predstavnika

Pall. Trieste je doma premagal Scavolini iz Pesara, Pall. Gorizia pa v gosteh Montano

Pall.o Trieste - Scavolini 85:74 (31:44)

PALLACANESTRO TRIESTE: Cohen n.v., Laso 4 (- p.m., 2:2 za 2 točki, 0:1 za 3 točke), Laezza 8 (2:3, 3:5, 0:1), Alibegovic 16 (3:3, 5:7, 1:2), Bullara 10 (-, 2:2, 2:4), Williams 28 (8:10, 7:10, 2:5), Ansaloni 6 (4:4, 1:3, 0:1), Miccoli n.v., Vianini 13 (3:6, 5:8, -), Spigaglia. Trener: Pancotto.

SCAVOLINI PESARO: Gattoni, Malaventura n.v., Magnifico n.v., Conti 12 (0:1, 6:11, -), Dawson 21 (4:5, 7:14, 1:3), Attruia 9 (-, 3:9, 1:4), Brown 13 (3:4, 5:7, 0:2), Guarasci (-, 0:2, -), Molto 2 (-, 1:3, 0:1), Maggioli 17 (1:3, 8:10, -). Trener: Sacco.

SODNIKA: Pascotto iz Portogruara in M. Vianello iz Benetk

Delni izidi: 11:11 (5), 21:28 (10), 24:32 (15), 42:50 (25), 54:59 (30), 74:64 (35)

50N: Ansaloni (36. min.)

TRST - V dvoboju dveh glavnih favoritov za prestop v A1 ligo je trzaski prvotilas premagal Scavolini iz Pesara. Pancottova ekipa si je zmago priborila z izredno igro v drugem polcasu, potem ko je ob koncu prvega polcasa ze kazalo, da bodo gostje zlahka slavili.

Po začetnem ravnotežju je namrec Scavolini s trdo, včasih grobo igro v obrambi in razpoloženi-mi Maggioliem, Attruio in Dawsonom v napadu zanesljivo prevzel vodstvo. Trzasci pa so bili nepazljivi v obrambi in zelo netočni v napadu, kjer so zgrešili tudi več lahkkih metov.

V drugem polcasu pa je prišlo do pravega preobrata: v napadu je Williams zacel zadevati

kot za stavo, zanesljivo pa so igrali tudi vsi ostali. Tudi v obrambi so zaigrali veliko bolj zbrano, tako da so nasprotniki prisli s težavo do

lahkih metov. Z delnim izidom 21:5 od 30. do 35. minute je tako Pall. Trieste najprej dohitel goste, nato pa pridobil 11 točk prednosti, ki jih je nato ohranil do konca. Tako imajo Trzasci možnost, da ob dobri igri v Pesaru napredujejo v osmino finala.

Povratna tekma bo na sporedu že jutri. (M. Oblak)

Montana - Pall. Gorizia 67:69

FORLI - Gorisko mostvo je po precej izenačeni in razburljivi tekmi premagal v Forliju domačo Fontano. Goricani so se seveda tudi v jutrisnjem povratnem srečanju favoriti za zmago in seve-

da za uvrstitev v osmino finala.

OSTALI VCERAJSNJI IZIDI PRVIH TEKEM

Bini Livorno - Reggio Calabria 73:69; Select Avellino - Muller Verona 71:85; B. Popolare Ragusa - Pepsi Rimini 72:66; Fila Biella - Benetton Treviso 83:64; B. Sardegna Sassari - Polti Cantù 54:54; Snai Montecatini - Termal Imola 73:83; Fabriano - Mabo Pistoia 87:80; Se-rapide Pozzuoli - Duca-to Siena 74:80; Roseto - Pompea Rim 59:56; Sicc Jesi - Sony Milan 67:83.

Na sliki: trener Pall. Trieste Pancotto.

DREVI

Nogomet in Jadran

Na Proseku bodo drevi, s pričetkom ob 20.30 ponovili tekmo med Krasom in S. Andreo. Tekma steje za memorial Boris Husu, prejšnji teden pa je bila prekinjena zaradi težav z razsvetljavo.

Danes bodo tudi tekme 2. kola italijanskega pokala za amaterje (20.30). Spored: Vesna - San Luigi, Muggia - Zarja Gaja, Latte Carso - Primorje.

Pester spored bodo dopolnili Jadranovi košarkarji. S pričetkom b 21. uri se bodo v domu Ervatti v pokalni tekmi pomerili s cedaj-skim Gestecom.

TENIS / ODPRTO PRVENSTVO ZDA

Berasategui edina »žrtev«

Od Italijanov Sanguinetti naprej, Gaudenzi se je predal

NEW YORK - V prvem dnevu mednarodnega prvenstva ZDA je izmed postavljenih igralcev izpadel samo Spanec Berasategui, Italijan Gaudenzi pa je v četrem setu predal dvoboju Romunu Voinei, ki je vodil z 2:1 in 2:0

Poleg Hrvata Gorana Ivaniseviča so si napredovanje v drugi krog zagotovili se domačin Pete Sampras (1.), Slovak Karol Kucera (9.) in se en American, Andre Agassi (8.).

Pri ženskah so si poleg Mary-Joe Fernandez, ki je premagala Slovenko Križanovo, napredovanje v drugi krog izmed postavljenih igralcev zagotovile se Svicarki Martina Hingis in Patty Schnyder (11.), Japonka Ai Sugiyama (16.), Romunka Irina Spirlea (9.), Belgijka Dominique Van Roost (14.) in Amerikanka Monika Seles (6.).

Pomembnejši izidi, moski: Ivanisevič (Hrv/14) - Woodforde (Avs) 6:3 6:4 6:4; Muster (Avt) - Berasategui (Spa/15) 7:6 (7:1) 6:2 6:3; Sanguinetti (Ita) - Sekulov (Avs) 6:4 6:4 6:2; Kuer-ten (Bra) - Behr (Izr) 4:6 6:4 6:3 6:4; Sampras (ZDA/1) - Goellner (Nem) 6:3 6:2 6:2; Damm (Češ) - Schalken (Niz) 6:3 6:3 7:5; Tillstrom (Sve) - Park (ZDA) 7:5 6:3 6:1; Arthurs (Avs) - Co-

sta (Spa) 6:3 5:7 6:4 6:4; Bryan (ZDA) - Ondruska (JAR) 3:6 6:7 (5:7) 6:1 6:4 6:4; Black (Zim) - Gimelstob (ZDA) 3:6 7:5 2:3; predaja; Voinea (Rom) - Gaudenzi (Ita) 6:4 3:6 6:2 2:0; predaja; Dosedel (Češ) - Dewulf (Bel) 6:4 3:6 6:3 6:4; Hrbaty (Slk) - Rosset (Svi) 7:6 (7:5) 7:6 (7:3) 7:5; Stark (ZDA) - Il Yoon (JKO) 6:2 6:4 6:4; Siemerink (Niz) - Pescariu (Rom) 6:4 6:3 6:0; Raoux (Fra) - Escude (Fra) 6:3 3:6 6:3 1:6 7:6 (8:6); Martin (ZDA) - Tarango (ZDA) 7:6 (7:4) 6:2 7:5; Kucera (Slk/9) - Campbell (ZDA) 6:4 6:2 6:4; Agassi (ZDA/8) - Grosjean (Fra) 6:4 6:1 6:4

Zenske: Fernandez (ZDA) - Križan (Slo) 6:4 7:6 (7:4); Po (ZDA) - Guse (Avs) 6:4 6:1; Schnyder (Svi/11) - Yoshida (Jap) 7:6 (7:5) 7:5; Testud (Fra) - Wang (Tav) 6:0 6:2; Sugiyama (Jap/16) - Dragomir (Rom) 6:1 6:2; Williams (ZDA) - Pratt (Avs) 6:3 3:6 6:4; Hingis (Svi/1) - Olsza (Pol) 6:2 6:0; Spirlea (Rom/9) - Likovceva (Rus) 7:6 (7:0) 6:4; Rippner (ZDA) - Frazier (ZDA) 6:3 6:1; Majoli (Hrv) - Huber (Nem) 6:3 6:3; Van Roost (Bel/14) - Halard-Decugis (Fra) 6:2 6:2; Seles (ZDA/6) - Labat (Arg) 7:6 (7:0) 6:2; Lukić (Hrv) - Boogert (Niz) 6:3 6:2.

NOVICE

Francoski nogometaši z odlikovanjem častne legije

PARIZ - Francoski predsednik Jacques Chirac je clane zmagovite francoske nogometne reprezentance na svetovnem prvenstvu počastil z odlikovanji častne legije. Chirac je priznanja igralcem predal na slovesnosti v Elizejski palaci. Priznanje je prejel tudi trener Aime Jacquet.

Italija računa na 10 kolajn

RIM - Jutri se bo v Szegeđu na Madžarskem pričelo 29. svetovno prvenstvo v kanuju in kajaku na mirnih vodah. Italija bo s svetovnim in olimpijskim prvakom Antoniom Rossijem na celu sodelovala na stirinajstih tekmah, racuna pa na deset kolajn. Najmočnejši reprezentanci na svetu sta vsekakor Nemčija in Madžarska.

V Vidmu zaslišali Branco

VIDEM - Preiskava v zvezi z domnevnimi finančnimi nepravilnostmi pri Udineseju, ki je lani spomlad dvignila toliko prahu, se še ni končala. Včeraj so na videmskem državnem pravdnistvu zaslišali nekdanjega Udinesejeva igralca Marca Branca, ki je osumljen, da je v davčni prijavi za leto 1994 »pozabil« vpisati za 694 milijonov lir dohodkov. Branca na vprašanja preiskovalcev ni hotel odgovarjati. Udinese naj bi s svojimi igralci sklepal dvojne pogodbe, poleg javne se tajno.

Trije debitanti?

FIRENCE - Sodec po včerajšnjem treningu naj bi na sobotni kvalifikacijski tekmi za EP proti Walesu v italijanski reprezentanci debitirali Serena, Fresi in Di Francesco, poleg njih naj bi v začetni postavi igrali se Buffon, Torricelli, Cannavaro, Fuser, Di Biagio, Albertini, Vieri in Roberto Baggio.

Nizzola proti dopingu

RIM - Predsednik italijanske nogometne zveze Franco Nizzola je napovedal uvedbo protidoping kontrole med prvenstvom A lige. Doslej so jih opravljali samo po tekmah, odslej pa naj bi igralce pregledovali tudi med tednom. Nizzola je tudi pohvalil Zoffa, pred sobotno tekmo z Walesom pa se predvsem boji slabe forme svojih igralcev. Kot je povedal predsednik CONI-ja Mario Pescante bodo zvezi sportnih zdravnikov predlagali, naj izključi clane, ki bi jim dokazali, da sportnikom predpisujejo jemanje nedovoljenih pozivil.

SAK še nepremagan

CELOVEC - Nogometaši Slovenskega atletskega kluba (SAK) so po tretjem krogu v regionalni ligi-sredina (Koroska, Stajerska, Zgornja Avstrija) se nepremagani. Po nedoločenem rezultatu proti Pli-berku (1:1) in zmagi proti St. Florianu (3:1) so tokrat v gosteh iztržili točko proti Sentvidu (0:0), novincu v ligi, ki ga trenira bivši trener SAK Reinhard Telian. Najboljši na igrišču je bil trener-igralac SAK Dinko Vrabac. Na vrhu lestvice vodi WAC (Koroska) pred Welsom (Zg. Avstrija), ki imata po devet točk, SAK je s petimi točkami sedmi. (I.L.)

Svetovna prvaka v triatlonu King in Lessing

LAUSANNE - Na svetovnem prvenstvu v triatlonu v švicarski Lausanni je pri ženskah zmagala Avstralka Joanne King. S poldrugim kilometrom plavanja, 40 kilometri kolesarjenja in 10 kilometri teka je opravila v dobrih dveh urah. Druga je bila njena rojakinja Michelle Jones, tretja pa Novozelandska Evelyn Williamson. Pri moških, ki so morali premagati enake razdalje kot ženske, je slavil Britanec Simon Lessing.

Obvestila

SZ SLOGA - Planinski odsek, prireja v okviru vsakoletne komemoracije Bazoviskih junakov TRADICIONALNI SPOMINSKI POHOD - BAZOVISKI JUNAKI 1998, v nedeljo, 6. septembra 1998. Program pohoda: zbirališče v Bazovici pred vaskim spomenikom padlim v NOB ob 8.30; odhod ob 9. uri iz Bazovice proti Jezeru (nad dolino Glinščice), ob robu doline Glinščice do vasi Draga, od tu vzpon preko Peska (475 m) in Grocane (492 m) do mejnega prehoda za dvolastnike; prehod državne meje z osebnim dokumentom in nadaljevanje poti do koče na Jermancu (Kokoš); obisk koče (gostje PD Sezana); ob 13.45 nadaljevanje pohoda proti vrhu hriba Kokos (672 m), od koder je videti kraj ustrelitve Bazoviskih junakov; polaganje vencev v okviru komemoracije. Pohod traja približno štiri ure. Vabimo vas, da se pohoda udeležite v čim večjem številu.

SD KONTOVEL prireja brezplačni tečaj minibasketa na odprtem igrišču na Kontovelu od danes, 2. 9. do petka 11. 9. Urnik: sreda, ponedeljek in petek od 16. do 17. ure za letnike 1990, 1991, 1992 in 1993; od 17. do 18. ure za letnika 1988 in 1989. Vabljeni predvsem začelniki. Za informacije tel. 229470 (od 12. do 14. in od 19. do 21. ure).

SD SOKOL prireja brezplačni tečaj minibasketa na odprtem igrišču v Nabrezini od torka, 8.9. do četrta 17.9. Urnik: torek in četrtek od 16. do 17.30 za letnike 1988, 1989, 1990, 1991, 1992 in 1993; Vabljeni predvsem začelniki. Za informacije tel. 200122 (uradne ure) in 229470 (od 12. do 14. in od 19. do 21. ure).

JK CUPA vabi clane na društveno regato za kajutne jadrnice, ki bo v nedeljo, 6. septembra s startom ob 11. uri pred Sesljanskim zalivom.

SZ BOR FITNESS - STADION 1. MAJ 4-mesečna vpisnina (do 31.12.98) po znižani ceni samo 200.000 lir. Izkoristi prilžnost, ponudba velja le do 10. septembra.

GLEDALIŠČA - GLEDALIŠČA - GLEDALIŠČA - GLEDALIŠČA - GLEDALIŠČA - GLEDALIŠČA

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

VERONA

50. Shakespeare festival

Do 5. septembra ob 21.00 bo uprizoritev »Dvanajste noči«, državna premiera.

SLOVENIJA

NOVA GORICA

PDG - Smartno v Goriskih Brdih

V petek, 4. in v soboto, 5. septembra ob 20.00, (uprizoritev na odprtem): F. de Rojas »Celestina«.

GLASBA

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST

Gledališce Verdi

V sklopu proslav ob stoletnici smrti cesarice Elizabete bodo uprizorili balet »Elizabeth: Sanje v pozni poletni noči«, nastopa Carla Fracci. Premiera bo 10. septembra ob 20.30. Ponovitve 11., in 12. septembra ob 20.30 ter 13. septembra ob 18.00. Informacije in predprodaja vstopnic pri blagajni gledališča od 9.00 do 12.00 in od 18.00 do 21.00.

Do 4. septembra, potrditev abonmajev in predprodaja vstopnic za jesensko simfončno sezono pri blagajni gledališča Verdi in sicer od 9. do 12 in od 16. do 19. ure.

V torek, 22. septembra, bo na Trgu Unità nastopil Paolo Conte.

Gledališce Miela

14. septembra ob 20.30 yiddish opereta Abrahama Goldfadna »Carovnica«. Režija Giulio Ciabatti.

TREVISO

Piazza Burchiellati

Jutri, 3. septembra nastop ansambla Prozac+.

PalaVerde Villorba

V nedeljo, 27. septembra bo nastopal Renato Zero.

V soboto, 17. oktobra nastop Carlosa Santana.

Mladi iz konservatorija Tartini v Miramaru

Umetnost pod zvezdami - Glasba v Gradu

Sobota, 5. septembra ob 21.15: Lorena Allegretto - Gianpaolo Prata, *saksofon in klavir*, Lorenzo Cossi, *klavir*.

Sobota, 12. septembra ob 21.15: Maya Glouchkova, *klavir*.

PUPPET FESTIVAL 1998

G O R I C A

2. september

18.00 Park za županstvom: Freyer teater (Ljubljana - Slovenija) - Tobia zgodovina malega psa.
19.00 Park bivše psihiatrične bolnisnice: Teatro Alegre (Pinerolo - Torino) - A'nnamurata mia
21.00 Kulturni dom: Ass. Figli d'Arte Cuticchio (Palermo) - L'Urto del mostro

3. september

18.00 Park zavoda Lenassi: Skupina Gennaro Ponticelli (Milan) - Pulcinella innamorato
21.00 Kulturni center »L. Bratuž«: Claudio Cinelli »Porte Girevoli« (Vinci - Firenze) - J.E.F.

4. september

18.00 Spominski park: Burattinteatro (Mantova) - I tre porcellini
21.00 Kulturni center »L. Bratuž«: Centro Teatro Animazione (Gorica) - Il bacio di una morta

5. september

18.00 Dvorana U.G.G.: Teatro del Pavaglione (Casalecchio di Reno - Bo) - L'incanto del bosco
21.00 Kulturni center »L. Bratuž«: Nacionalno lutkarsko gledališče (Praga - Ceska) - Don Giovanni

6. september

18.30 Grad: Maninalto (Viterbo) - Storie a colori
20.30 Grad - Notranje dvorišče: Tiriteri (Vinci - Firenze) - Pulcinella, mon amour
21.30 Grad: Chris Gilmour (Manchester - Velika Britanija) - Prelude

7. september

18.00 Dvorana U.G.G.: Comp. delle belle donne (Ancona) - Notte per sogni e per aghi
21.00 Kulturni dom: Puppentheater Firlefanfz (Berlin - Nemčija) - Il flauto magico

8. september

18.00 Dvorana U.G.G.: Lutkovno gledališče Maribor (Slovenija) - The circus is coming
21.00 Kulturni center »L. Bratuž«: Theater 3/4 - (Banja Luca - Poljska) - Gaia
18.00 Ljudski park: Lutkovno gledališče iz Vareseja - Briciole
21.00 Kulturni dom: Teatro Gioco Vita (Piacenza) - Orfeo ed Euridice

Altan scenograf na Puppet festivalu

RAZSTAVE - RAZSTAVE - RAZSTAVE - RAZSTAVE - RAZSTAVE - RAZSTAVE

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST

Bivše konjušnice miramarskega gradu

Do 8. novembra je na ogled razstava Poti sveta - Berlin, Dunaj, Praga, Budimpešta, Trst. Židovski intelektualci in evropska kultura od 1880 do 1930. Urnik: do 24. oktobra je razstava odprta vsak dan od 9. do 18.45, od 25. oktobra do 8. novembra pa vsak dan od 9. do 16.45.

Miramarski park in muzej sta odprta vsak dan od 9. do 17. ure (grad od 8. do 18. ure).

Miramarski park - tople grede: do 30. septembra je na ogled zanimiva razstava živih metuljev »Metuljev vrt«. Urnik: vsak dan od 9. do 18. ure.

Postna palaca na Trgu Vittorio Veneto: odprt je postni in telegrafski muzej. Ogled je možen vsak dan, tudi ob nedeljah, od 9. do 13. ure (zaprto ob praznikih). Za vodene obiske lahko pokličete na tel. (040) 4195148 od 9. do 14. ure.

Galleria Rettori Tribbio 2: do 11. septembra razstavlja Paolo Grimaldi. Urnik: ob delavnikih od 10.00 do 12.30 in od 17.00 do 19.30, ob praznikih pa od 11.00 do 13.00. Ob ponedeljkih je galerija zaprta.

Rizarna pri Sv. Soboti: odprta razstava slik in risb, ki so jih dijaki klasičnega liceja Petrarca posvetili žrtvam nacističnega koncentracijskega taborišča »Cvetje upanja«. Razstava bo odprta vsak dan do 13. septembra od 9.00 do 13.00 ure.

Lipanjepuntin artecontemporanea (Ul. Diaz 4): do 16. septembra, so protagonisti slikane, barvane, pakirane, digitalne in tridimenzionalne rože »Nothing But... Flowers«. Urnik razstave: od 11. do 13. in od 17. do 20. ure. Ob ponedeljkih zaprto. Poletni počitek pa je od 3. do 23. avgusta. Web: www.copeco/lipuarte.

Knjigarna »Borsatti«, ulica Ponchielli, 3: do 7. septembra je odprta razstava z naslovom »Un giorno d'estate«.

Muzej Sartorio: do 8. novembra je na ogled razstava Židovske družine v Trstu 1814 - 1914. Urnik: vsak dan (razen ob ponedeljkih) od 9. do 19. ure (v obdobju prireditve Muzeji zvečer je razstava odprta do poznega). Od 6. do 11. oktobra (za Barcolano) bo razstava odprta od 9. do 22. ure.

Muzej Itala Sveva (Trg Hortis 4): do 8. novembra je odprta razstava o odnosu Sveva do judovstva. Razstava je odprta vsak dan od 10. do 12. ure.

Naravoslovni muzej (Trg Hortis 4): vse do 8. novembra bo na ogled razstava Kraski premogovniki židovskih družin. Razstava je odprta vsak dan, razen ob ponedeljkih, in sicer od 8.30 do 13.30, od 6. do 11. oktobra (za Barcolano) pa bo tudi popoldne od 16. do 22. ure.

Muzej Revoltella: v okviru projekta Salom Trst so razstavili umetniška dela tržaskih slikarjev židovskega rodu. Razstava bo odprta do 8. novembra, ob delavnikih od 10. do 13. in od 15. do 19, ob nedeljah in praznikih pa samo dopoldne, ob torkih je muzej zaprt. V obdobju prireditve Poletje v Revoltelli bo razstava zvečer dlje odprta, od 6. do 11. oktobra (Barcolana) pa od 10. do 13. in od 15. do 22. ure.

V Postnem in telegrafskem muzeju so do 8. novembra na ogled znamke, poštne posiljke in medalje z motivi židovske tradicije. Urnik: od 9. do 13. ure, avgusta je muzej zaprt ob nedeljah in praznikih.

Gledališce Miela: do 6. septembra v okviru pobude Transformation - Natura Naturans 3 razstavlja enajst umetnikov različnih narodnosti. Mednarodna razstava sodobne umetnosti je odprta od ponedeljka do petka od 18. do 23. ure, ob sobotah tudi dopoldne od 10. do 13. ure, ob nedeljah pa samo dopoldne. Avditorij, Ul. Roma 23 - od 10. septembra do 6. oktobra bo odprta razstava z naslovom »Vertigine all'incrocio«. Urnik: od torka do sobote od 10. do 13. in od 16. do 19. ure, ob nedeljah od 10. do 13. ure. Ob ponedeljkih zaprto.

MILJE

Občinska dvorana G. Negrisin

Do 13. septembra razstavlja Renato Calligaro. Urnik: v tednu od 10. do 12 in od 17. do 19, ob praznikih od 10. do 12. ure.

OPČINE

Prosvetni dom

Do 20. septembra je odprta razstava Ribištvo skozi stoletja v Trzaskem zalivu. Ogledi ob delavnikih med 16. in 20. uro, po dogovoru možni vodeni ogledi za skupine tudi v jutranjih urah. Rezervacije na telefon 040-213945.

GORICA

Goriski pokrajinski muzeji - palaca Morassi

Do 30. septembra, bo odprta razstava z naslovom »Fiori d'arancio«. Razstavljene bodo poročne obleke ter poročna oprema prejšnjega in tega stoletja. Urnik: od ponedeljka do petka od 17. do 20. ure (ob četrtek

do 23. ure) in ob praznikih od 10. do 13. ure in od 17. do 20. ure.

PASSARIANO

Villa Manin

Do 8. novembra t.l. je na ogled razstava »Kraljevi parki«. Razstava je odprta vsak dan (razen ponedeljka) od 10. do 13. in od 15. do 19. ure. Ob sobotah in nedeljah non stop od 10. do 19. ure.

VIDEM

Videmski grad: do 6. septembra bo vask dan od 9.00 do 19.00, ob sobotah do 22.00 ure ogled Skrite mojstrovine Ermitaža.

V cerkvi Sv. Franciska, do 13. septembra na ogled razstava »Nuove contaminazioni 1998«.

BURANO

V Buranu v cipkarskem muzeju, je razstava »Cipke z iglo«. Ogled možen razen ob torkih od 10.00 do 17.00.

BENETKE

Palaca Fortuny (trg Sv. Marka): do 20. septembra je na ogled fotografska razstava »Benetke devetsto«. Urnik razstave: vsak dan razen ponedeljka od 10.00 do 18.00.

Razstavni prostori Zbirke Peggy Guggenheim: do 13. septembra, vsak dan razen ob torkih od 11.00 do 18.00 bo razstava »Morandi Ultimo: nature morte 1950-1964«.

Schola di Sant'Apollonia: do 30. novembra, vsak dan od 10.00 do 19.00 bo razstava »Dali kipar, Dali slikar«.

MILAN

Knjižnica v Ulici senata 14 - v torek, 22. septembra, ob 18.30 bo otvoritev razstave »Botteghe di editoria, libri, arte e cultura tra Montenapoleone e Borgospeso, Milano 1920 - 1940«. Razstava bo odprta do 25. oktobra vsak dan izključno ob ponedeljkih in sicer od 10. do 18. ure.

SLOVENIJA

LIPICA

Kobilarna Lipica - ogled stalne razstave v Galeriji Avgusta Cernigoja je možen ob urah ogleda kobilarne.

KOPER

Galerija Loza - na ogled so dela znanega italijanskega

OB VILENICI 98 IN VILENICA 98

Četrtek, 3. 9. ob 18. uri

KC »S. Kosovela« Sežana

otvoritev razstave slik slikarja SILVESTRA KOMELA

Petek, 4. 9. ob 20. uri

KC »S. Kosovela« Sežana

koncert pianistke KRAISTINE BABUDER

Ponedeljek, 7. 9. ob 20. uri

KC »S. Kosovela« Sežana

gostovanje SSG Trst z delom M. Sosiča BALERINA

Torek, 8. 9. ob 18. uri

gotska kapelica Lokev

predstavitve knjige kraških pesnikov

V SKRIVNE SAMOPOTI in

otvoritev razstave slik JANKA KASTELICA

Četrtek, 10. 9. ob 9.30 uri

hotel Maestoso Lipica

disput »konec stoletja, začetek tisočletja«

ob 9.30 uri

župnijska cerkev sv. Mihaela Lokev

literarno branje

Petek, 11. 9. ob 9.30 uri

KC »S. Kosovela« Sežana

otvoritev knjižnega sejma in literarno branje

ob 20.30 uri

KC »S. Kosovela« Sežana

svečana predstavitve nagrajenca Vilenice 98 in koncert TRIA LORENC

Sobota, 12. 9. ob 10. uri

grad Štanjel

literarno branje, predstavitev knjige v slovenskem prevodu Pavla Vilikovskega, nagrajenca Vilenice 97, podelitev Kristala Vilenice in otvoritev razstave fotografij g. EVGENA BAVČARJA

ob 19. uri

jama Vilenica

svečana podelitev mednarodne literarne nagrade Vilenica 98 in koncert TRŽAŠKEGA OKTETA

46. mednarodni poletni festival

Poleti se dan zvečer začne

Ljubljana

Po festivalu - Poletno gledališče Krizank
9. septembra ob 20.30 — DAVOR RADOLFI & RITMO LOCO

ga mojstra Lucia Fontane. Galerija je odprta od torka do sobote od 10. do 13. in od 16. do 19. ure, ob nedeljah od 10. do 12. ure.

NOVA GORICA

Poslovni center HIT

Do 6. septembra je na ogled razstava »Enajst goriskih slikarjev«. Urnik razstave: vsak dan od 10.00 do 19.00.

KROMBERK

Grad Kromberk: na ogled so lapidarij, galerija starejše umetnosti, kulturnozgodovinski oddelek in galerija primorskih likovnih umetnikov.

Do aprila 1999 je na ogled etnološka razstava »Spomini nase mladosti« ali »Življenje pod zvezdami«. Urnik: ob delavnikih 8-14, ob torkih 8-18, ob nedeljah in praznikih 14-18, ob sobotah zaprto.

AJDOVŠČINA

Pilonova galerija

Do 17. septembra razstavljajo slovenski mlajši arhitekti.

V Vipavskem krizu pa bo razstava le v nedeljo, 6. septembra od 14. do 18. ure.

SOLKAN

Vila Bartolomei: na ogled je stalna muzejska zbirka »Primorska 1918-1947«. Urnik: od pon. do pet. 8-16, ob sob. ned. in praznikih 13-17.

DOBOVO

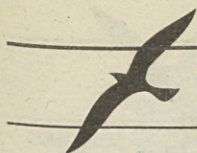
Grad Dobrovo

V galeriji Zorana Musica sta poleg stalne graficne zbirke tega umetnika na ogled se dve razstavi: »Graj-ska zbirka na Dobrovem - poskus rekonstrukcije« ter pregledna razstava slik, akvarelov, grafik in risb Milene Stepancic. Urnik: ob delavnikih od 11. do 19. ure, ob nedeljah od 13. do 18. ure, ob ponedeljkih zaprto.

LJUBLJANA

Moderna galerija: na ogled je stalna zbirka Moderne galerije.

Muzej novejša zgodovine: na ogled je stalna razstava Slovenci v XX. stoletju. Muzej je odprt od 10. do 18. ure.

RAI 3
slovenski
program

Za Trst: na kanalu 40 (Ferlugl) in 64 (Milje)
Za Gorico: na kanalu 69 (Vrh Sv. Mihaela)

20.25 Spomin na minule počitnice
20.30 TV dnevnik

RAI 1

6.00 Euronews
6.30 Dnevnik
6.45 Aktualna oddaja Poletna Unomattina (vodi Paola Saluzzi), vmes (7.00, 7.30, 8.00, 8.30, 9.00, 9.30) dnevnik
10.00 Film: Il fantasma dei Charlie (pust., ZDA '94, i. Dean Cameron)
11.30 Dnevnik
11.35 Aktualna odd.: Poletna Verdemattina
12.25 Vreme in dnevnik
12.35 Nan.: Matlock - Pevac country glasbe (i. Andy Griffith)
13.30 Dnevnik, 13.55 Gospodarstvo
14.10 Film: Il comandante (kom., It. '63, i. Totò, Franco Fabrizi)
16.05 Mladinski variete: Solletico (vodi Mauro Serio), vmes risanke Rupert
18.00 Dnevnik
18.10 Nan.: Gospa v rumenem (i. A. Lansbury), 19.00 Gospa iz Westa - Enakost (i. Jane Seymour, Joe Lando)
19.30 Vremenska napoved
20.00 Dnevnik, 20.35 Sport
20.40 Kviz: La Zingara
20.50 TV film: Il sogno di ogni donna - Every Woman's Dream (dram., ZDA '96, i. J. Fahey, Kim Catrall)
22.30 Dnevnik
22.35 Aktualno: Overland 2 - Peru
23.20 Aktualna oddaja: Venezia Cinema 98
0.00 Nočni dnevnik, zapisnik horoskop, vreme
0.30 Aktualno: Media/Mente, 0.55 Aforizmi
1.00 Aktualno: Sottovoce - Potihoma

RAI 2

7.00 Schwarzwaldska klinika
7.45 Varjete za najmlajše
10.00 TV film: La scalata (dram., It. '93, i. B. De Rossi)
11.30 Tg2 - Medicina 33
11.45 Jutranji dnevnik, vreme
12.00 Variete: Ci vediamo in TV
13.00 Dnevnik
13.30 Risanke
14.05 Nan.: Hunter (i. Fred Dryer, S. Kramer), 14.55 Law & Order - Smrt v družini, 15.45 Inspektor Tibbs, 16.40 Il Virginia (i. Lee J. Cobb), vmes (16.15, 17.15) kratka poročila
18.15 Dnevnik, sport, vreme
18.40 Rubrika o izletih in potovanjih Sereno variabile
19.05 Nan.: Marshall
20.00 Risanke
20.30 Večerni dnevnik
20.50 Nan.: J.A.G. - Avvocati in divisa (i. David J. Elliott, Catherine Bell)
22.45 Dokumenti
23.35 Izzrebanje lota
23.40 Dnevnik, vreme, sport
0.35 Film: Terrore in alto mare (thriller, ZDA '94)
2.00 Brezdelke utruja?

RAI 3

6.00 Jutranje vesti
8.30 Film: Tavole separate (kom., ZDA '58)
10.15 Glasba: 15 minut slave
10.30 Aktualni odd.: Tempo, 11.00 Vprašanja ob koncu tisočletja
12.00 Dnevnik, sport
12.15 Nan.: Podelski zdravnik
13.00 Aktualno: Il grillo, 13.30 Italija 70-ih let
14.00 Dezelne vesti, dnevnik
14.35 Aktualno: Report
15.05 Nan.: Kaj ti roji po glavi?
15.25 Sport: karting, 35. vojaške sportne igre
Vremenska napoved
18.10 Nan.: Superman
19.00 Dnevnik, dezelne vesti
20.00 Nan.: Friends (i. M. Perry, L. Kudrow)
20.45 Nogomet: Inter - Bologna
22.45 Dnevnik, dezelne vesti
23.10 Aktualna odd. o skrivnostnih pojavih: Misteri
0.30 Dnevnik, kultura, vreme
1.10 Fuori orario
1.15 Boks: Gigliotti - Pastore (superpetelinja kat.)

RETE 4

6.00 Nad.: Piccolo amore, 6.50 Zingara
8.30 Nan.: Pregled tiska
8.50 Nad.: Guadalupe, 9.45 Alen, 10.45 Febbre d' amore, 11.40 Edera
11.30 Dnevnik
11.40 Kviz: Iva show
13.30 Dnevnik
14.00 La macchina del tempo
14.30 Nan.: Sentieri - Steze
15.00 Nan.: Savannah
16.00 Film: Come ti rapisco il pupo (kom., It. '76, i. W. Chiari, T. Teocoli)
18.00 Aktualno: Chi c'è sotto il sole
18.55 Dnevnik in vreme
19.30 Variete: Game Boat
20.35 Variete: Io, Napoli e tu
23.00 Film: Così parlò Bellavista (kom., It. '84, i. L. De Crescenzo, T. Bianco)
1.05 Pregled tiska
1.25 Film: Lo sconosciuto di San Marino (It. '48)

CANALE 5

6.00 Na prvi strani, vremenska napoved
8.00 Jutranji dnevnik Tg5
8.30 Aktualna oddaja: Vivere bene benessere (vodi Maria Teresa Ruta)
10.30 Nan.: Družina Hogan, 11.30 Papà Noè
12.30 Nan.: Due per tre (i. J. Dorelli, Loretta Goggi)
13.00 Dnevnik TG 5
13.30 A regola d' arte
13.45 Nad.: Beautiful
14.15 Tv film: Senza papà (dram., ZDA '98, i. David Hill)
16.15 Nan.: Komisar SCali, 17.15 Detektiv na razpotju (i. Dick Van Dyke, Scotto Baio)
18.15 Nan.: Palvolaska za očeta (i. P. Duffy, S. Sommers)
18.45 Variete: Poletni Tira & Molla
20.00 Dnevnik
20.35 Variete: Doppio Lustrò (vodita Gene Gnocchi in Tullio Solenghi)
21.00 Film: Stargate (fant., ZDA '94, r. R. Emmerich, i. James Spader, Kurt Russell)
23.30 Film: Le ragazze della Terra sono facili (kom., ZDA '89, i. G. Davis)
1.30 Nočni dnevnik Tg5
2.00 Variete: Doppio lustrò

ITALIA 1

6.10 Nan.: Ultraman, nato otroški variete, vmes Ciao ciao mattina
9.20 Nan.: Hazzard
10.20 Film: Un compleanno da ricordare (kom., ZDA '84, i. Molly Ringwald)
12.15 Zanimivosti o filmu «Sliding Doors»
12.20 Sport studio, 12.25 Odprti studio, Fatti e misfatti
12.55 Nan.: Genitori in blue jeans
13.30 Risanke
14.00 Risanke: The Jetson
14.20 Variete: Mai dire Banzai!
15.00 Nan.: Baywatch
16.00 Variete za najmlajše in risanke
17.30 Nan.: Xena
18.30 Odprti studio, 18.55 Sport studio
19.00 Nan.: V osmih pod streho, 19.00 Pappa e Ciccio
20.45 Film: Una donna in carriera (kom., ZDA '88, i. Melanie Griffith, Harrison Ford, S. Weaver)
22.55 Film: Wall Street (dram., ZDA '87, r. O. Stone, i. M. Douglas, C. Sheen)
1.10 Odprti studio, 1.20 Italija 1 sport
2.15 Film: Puro cashmere

TELE 4

13.30 16.45, 19.30, 23.00 Dogodki in odmevi
14.00 Nan.: Palm Spring
15.15 Nad.: Prava ljubezen
16.00 Italijanska kuhinja
17.00 Nan.: Scoop
20.05 Konjske dirke
20.30 Ecco Grado
21.00 23.30 IP v kosarki
1.00 Ai confini della realtà
2.00 Film: Il sogno di Robin Flying

MONTECARLO

12.15 19.30, 22.30, 0.45 Dnevnik, 13.30 Sport
13.05 Nan.: Quincy
14.05 Film: Viaggio indimenticabile (dok., Svedska '63)
16.00 Variete: Tappeto volante
17.30 Film: Stella in cielo
20.45 Film: Il treno (vojni, ZDA '64, i. B. Lancaster)
23.50 Nan.: Elitni umori

Slovenija 1

7.30 Vremenska panorama
8.55 Napovedniki
9.00 TV prodaja
9.30 Tedenski izbor. Otroška nanizanka: Nina in Ivo (Ela Peroci), 9.45 nan.: Waynove dogodivščine (Avstral., 15. ep.), 10.40 Dezelne besede
11.10 Pro et contra
12.05 Nan.: Hrošci (VB, 9. ep.)
13.00 Poročila, vreme, sport
13.10 Vremenska panorama
13.25 Film: Angelski prah (ZDA)
15.00 Dokumentarna odd.: Baa-ba Mal (VB)
15.50 Evropski kulturni magazin: Alica
16.20 Srečanje treh dezel
17.00 Obzornik, vreme, sport
17.10 Po Sloveniji
17.25 Oglasi
17.30 Nan.: Modro poletje (Sp., 29. epizoda)
18.00 Janez Bitenc: Deset medvedjih
18.20 Poljudnoznanstvena odd.: Divja Amaconija
19.10 Risanke, 19.20 Oglasi
19.30 Dnevnik, vreme, sport
20.05 Nanizanka: J.A.G. (ZDA, i. David James Elliot, Tracey Needham, 16. ep.)
21.00 Dobrodošli doma
21.05 Nad.: To življenje (VB)
22.00 Odmevi, vreme, kultura
22.40 Sport, oglasi
22.55 Osmi dan
23.25 Drama: Malostranske humoreske (Česka)
0.00 Balet Trocadero iz Montecarla
0.55 Evropski kulturni magazin: Alica

TV PRIMORKA

8.00 17.00 Videostrani
17.00 Videospot dneva
17.05 Nad.: Sosedje (63. del)
17.30 VTV Velenje: Naturalizem
18.40 Program za otroke
19.30 Videostrani
20.00 Dnevnik, vreme
20.30 Sodelovanje med občinami na Goriskem in Salzburgom
20.50 Večr z bio-hironom
21.45 Nad.: Sosedje (62. del)
22.15 Potovanje okoli sveta
23.10 Dnevnik TV Primorka

Slovenija 2

9.00 Vremenska panorama
10.00 Matineja
Nanizanka: Lahko noč, ljubica (VB, 4. epizoda)
10.30 Nanizanka: Pacific Drive (Avstralija, 48. ep.)
10.55 Tedenski izbor. Nan.: Rdeci klic (VB, 6. ep.)
11.45 Pomp
12.40 Dokumentarna serija: Telenovele (Fr.)
13.40 Koncert: V spomin «Stevie Ray Vaughn»
15.10 Euronews
15.50 TV prodaja
16.20 Film: Kihec (Nemcija)
17.55 Nadaljevanka: Družinski zdravnik (13. del)
19.00 TV igrice: Kolo sreče
19.30 Videoring: Slovenska lestvica videospotov s Tino SP v nogometu: Brazilija - Francija (posnetek finalne tekme iz Francije)
22.00 Nadaljevanka: Nedolžne žrtve (ZDA, 1. del)
22.40 Novice iz sveta razvedrila

Koper

16.00 Euronews
17.00 Vesolje je...
17.30 Otroška oddaja: Ecchecimanca
18.00 Program v slovenskem jeziku: V njihovem imenu
18.45 Primorska kronika
19.00 Tv dnevnik, sport
19.25 Risanke
19.50 Istrska nanizanka: Kljuni, zdrahe in «Rebekini»
20.00 Na.: Police News
21.00 Skrivnosti 20. stoletja
21.30 Sredozemlje
22.00 Vsesvet - TV dnevnik
22.15 Mednarodni meeting lahke atletike
23.55 TV dnevnik, vreme

RADIO

Radio Trst A

8.00, 10.00, 14.00, 17.00 Poročila; 7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 7.20 Dobro jutro po naše, vmes Koledar; 8.00 Dezelna kronika; 8.10 Glasbeni vrtljak; 8.30 Otroški kotichek; 8.50 Taki smo pač lovci (podaja A. Petje, 3.); 9.05 Revival; 10.10 Koncert: Instrum. skupina Evasion; 11.45 Odprta knjiga: Noč do jutra (B. Hofman, r. M. Prepeluh, 3. del); 12.00 Sestanek ob 12.00; 12.30 Slov. lahka glasba; 12.40 Zbori; 13.20 Tropicana; 13.30 Za smeh in dobro voljo; 14.00 Dezelna kronika; 14.10 Iz četrtkovih srečanj: R. Premrl; 15.15 Ne pomagaj zguont po tuoče (T. Turco); 15.45 Ljubljana ponuja; 16.00 Made in England; 16.45 Pesem dneva; 17.00 Kulturna kronika; 17.10 Klasični album: M. Ravel; 18.00 Kratki časi; 18.20 Blues; 18.45 Vera in naš čas; 19.20 Napovednik.

Radio Opčine

11.30, 15.10, 17.10 Poročila v slovenščini; 8.30, 12.30, 18.30 Poročila v italijanščini; 10.30 Matineja; 16.00 Juke box time; 19.00 Glasba po željah v živo; 21.20 Samo za vas; 22.30 Ostali Trst - L' altra Trieste.

Radio Koper

(slovenski program)

6.30, 7.30, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30 Poročila; 12.30, 17.30, 19.00 Dnevnik; 7.00 Jutranjik; 7.30 OKC obveščajo; 8.00 Pregled tiska, vreme; 8.15 Na rešet; 8.50 Kulturni

koledar; 9.50 Na rešet; 11.15 Aktualnosti; 13.00 Kviz in glasb. želje; 15.30 DIO; 16.10 Glasba po željah; 17.30 Osmrtnice; 18.00 Neresnih pet; 19.30 Šport in glasba; 22.00 Zrcalo; 0.00 Iz diskoteke.

Radio Koper

(italijanski program)

6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.25 Drobci zgodovine; 8.05 Horoskop; 8.15 3X3; 8.40 Izbrali ste; 9.15 Govorimo o; 10.00 Pregled tiska; 10.05 Sigla single; 10.33 Musica che gira; 11.00 Modri val; 13.00 L' una blu; 13.40 Bella bellissima; 14.20 Locandina; 14.33 Sigla single; 14.45 Kje, kako, kdaj; 16.00 Ob 16-ih; 18.00 Zap-ping; 19.25 Sigla single; 19.30 Šport.

Slovenija 1

5.00, 6.00, 6.30, 7.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 17.00, 18.00, 19.00, 21.00, 23.00 Poročila; 6.45 Dobro jutro, otroci; 7.30 Svetovalni servis; 8.05 Radio plus; 9.45 Ringaraja; 10.30 Pregled tiska; 12.05 Na današnji dan; 12.30 Kmetijski nasveti; 13.20 Obvestila; 15.00 Radio danes; 15.30 DIO; 18.30 Kultura; 19.45 Lahko noč. otroci; 20.00 Glasb. utrip; 21.05 Ekonomska politika; 21.25 Zbori po želji; 22.00 Zrcalo; 22.30 Informativna odd.; 22.40 Slov. pevci šansonov; 23.05 Literarni nokturmo.

Slovenija 2

6.00, 6.30, 7.00, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 14.30, 16.30, 17.30 Poročila; 19.00 Dnevnik; 7.00 Kronika; 8.10 Poslovne zanimivosti; 8.40 Koledar prirediteljev; 9.35 Popevki tedna; 10.00 Strokovnjak svetuje; 10.40 Kje vas čevlji žuli; 11.35 Obvestila; 13.45 Gost izbira glasbo, Kulturne drobtinice; 14.45 Expres; 15.30 DIO; 16.15 Popevki; 16.30 Izjava tedna; 17.00 Vzhodno od rocka; 18.00 Vroči stol; 18.45 Črna kronika; 19.30 Z Anjo; 21.30 Težka kronika; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Glasba J. Webra.

Slovenija 3

8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 22.00 Poročila; 10.05 Literarna matineja; 11.05 Izbrali smo; 12.05 Pojemo in igramo; 13.05 Repriza; 13.30 Za knjižne molje; 14.05 Izobraževalni program; 15.00 Mladi v mozaiku glasbe; 15.30 DIO; 16.15 Glasbeni utrip; 17.15 Likovni odmevi; 17.30 Solistični koncert; 18.30 Izšlo je; 19.30 Slov. operna ustvarjalnost; 20.00 Radioteka; 21.30 Ars antiqua; 22.05 Zunanje politični feljton; 22.25 Serenada; 23.00 Jazz session; 23.55 Glasba in napoved; 0.00 Poročila.

Radio Koroška

18.10-19.00 Glasbena mavrica; 21.04-22.00 Večerna.

Primorski dnevnik

Lastnik: Zadruga Primorski dnevnik z o.z. - Trst
Izdajatelj: DZP - PRA.E. d.o.z. — Družba za založniške pobude
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7796699, fax 040 773715

Tisk: EDIGRAF, Trst

Odgovorni urednik: BOJAN BREZIGAR

Redakcija: Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786300, fax 040 772418
Gorica, Drevored 24. maja 1, tel. 0481 533382, fax 0481 532958
Dopisništva: Cedad, Ul. Ristori 28, tel. 0432 731190, fax 0432 730462
Celovec, Wulfengasse 10/H, tel. 0463 318510, fax 0463 318506

Internet: <http://www.primorski.it/>
e-mail: redakcija@primorski.it

Prodajno naročninska služba
Italija: Trst, Ul. Montecchi 6, tel. 040 7786300, fax 040 772418
Gorica, Drevored 24. maja 1, tel. 0481 535723 fax 0481 532958

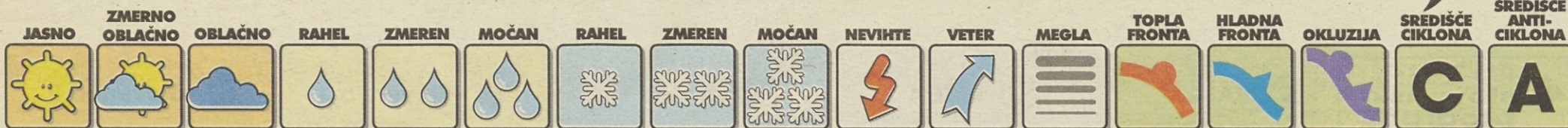
Cene oglasov
Italija: 1 oglasni modul (širina 1 stolpec, višina 28 mm) 100.000 LIT, finančni in legalni 150.000 LIT, ob praznikih povisek 20%; mali oglasi 1000 LIT beseda; osmrtnice, zahvale in sozljaj po formatu. IVA 20%

Cena: 1.500 LIT - 80 SIT
Naročnina za Italijo 480.000 LIT
Poštni tr. PRAE DZP št. 11943347

Letna naročnina za Slovenijo 20.000 SIT plačljiva preko
DISTRIEST, Partizanska 75, Sezana, tel. 067-32147
žiro račun 51420-601-27926

Registriran na sodišču v Trstu št. 14 z dne 6. 12. 1948
Član italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

VREMENSKA SLIKA

Nad severno in vzhodno Evropo je območje visokega zračnega pritiska, nad zahodno Evropo pa ciklon. Prek srednje Evrope se pomika topla fronta. Za njo bo v višinah pritekal k nam nekoliko toplejši zrak.

DOLŽINA DNEVA

Sonce vzide ob 6.27 in
zatone ob 19.42.
Dolžina dneva 13.15.

LUNINE MENE

Luna vzide ob 17.03 in
zatone ob 1.47.

MORJE

Morje mirno,
temperatura morja
21,5 stopinje C.

BIOPROGNOZA

Vreme zdravim ljudem
ne bo povzročalo opaz-
nejših težav.

PLIMOVANJE

Danes: ob 2.04 najnižje -38 cm, ob 8.52 najvišje 22 cm,
ob 14.12 najnižje -8 cm, ob 19.51 najvišje 30 cm.

Jutri: ob 2.38 najnižje -46 cm, ob 9.15 najvišje 32 cm,
ob 14.51 najnižje -18 cm, ob 20.35 najvišje 37 cm.

TEMPERATURE V GORAH

	°C		°C
500 m	22	2000 m	10
1000 m	17	2500 m	8
1500 m	13	2864 m	7

Vremenska napoved Hidrometeorološkega zavoda R. Slovenije

DANES

Danes bo spremenljivo, občasno pretežno oblačno. Pihal bo jugozahodnik. SOSEDNJE POKRAJINE: v sosednjih pokrajinah bo delno jasno s spremenljivo oblačnostjo. Ponekod pretežno oblačno. V Alpah bodo občasno krajevne plohe.

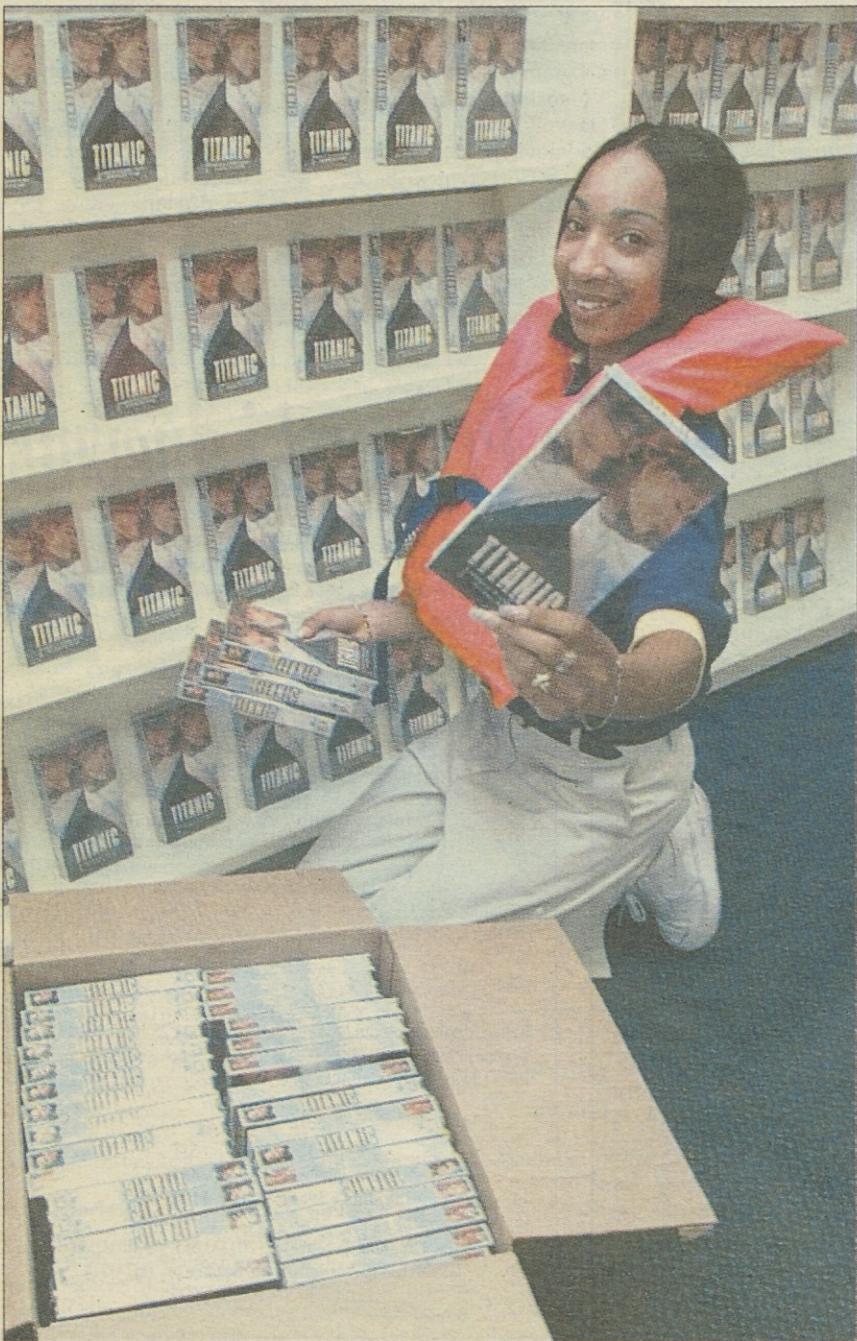
JUTRI

V četrtek bo v vzhodni Sloveniji sprva delno jasno in toplo. Pihal bo jugozahodnik. Drugod bo spremenljivo do pretežno oblačno, predvsem v zahodni in osrednji Sloveniji bodo občasno še padavine. V petek bo oblačno s padavinami, deloma nevihtami.

SVET / SLIKA PRI SLIKI...ZGODBA PRI ZGODBI...PA ŠE RES JE

Naval na trgovine v Chicagu, kjer je v prodaji film Titanic

V Chicagu so v ponedeljek začeli prodajati kasete filma Titanic. Kupci so kar navdili na trgovine in na prodajalke, ki so za to priložnost oblekle rešilni jopič (AP)

Naprodaj Ceausescujeva klet

BUKARESTA - Romunske oblasti so sporočile, da bodo v jeseni na dražbi prodali približno 1200 steklenic vina, šampanjca in konjaka, ki so pripadale družini umrlega romunskega diktatorja Nicolaeja Ceausescuja. Na dražbi bodo prav tako prodali diktatorjeve avtomobile, colne in drugo lastnino. Večina vin prihaja iz romunskih vinogradov, oziroma so jih Ceausescu poklonili drugi komunistični voditelji. Najstarejši steklenici prihajata iz vinogradov v Timnavi, 190 kilometrov severno od Bukareste, napolnili pa so ju leta 1918, je povedal tiskovni predstavnik romunske vlade Mihai Nica. Vsaka steklenica je zapечатena z zlatim trakom. Potem ko so Ceausescuja usmrtili leta 1989 med protikomunistično revolucijo, so v njegovi vili v Bukaresti odkrili približno 3000 steklenic z alkoholnimi pijačami. Leto kasneje so prodali 1800 steklenic, izkupicek od prodaje pa so namenili neki bolnišnici. (STA/AP)

Internet osami uporabnike

WASHINGTON - Redna dnevna uporaba interneta lahko sproži depresijo in osamljenost, ugotavlja ameriška studija, ki jo je v nedeljo objavil The New York Times. Izidi studije o psiholoških vplivih domače uporabe interneta, ki je stala kar 1, 5 milijona dolarjev kažejo, da svetovno omrežje spodbuja razvoj depresije celo pri ljudeh, ki sicer ne trpijo za to boleznijo. "Presenečeni smo nad rezultati, saj so v nasprotju z našim razumevanjem nacija uporabe interneta na področju medčloveških odnosov," je povedal Robert Kraut, profesor psihologije na univerzi Carnegie-Mellon. Avtorji raziskave, ki so jo pomenovali HomeNet, so v obdobju od enega do dveh let opazovali 169 oseb na starih solah in mestnih skupnostih v Pittsburghu v Pensilvaniji. (STA/AFP)

Ponudba Monici Lewinsky za milijon dolarjev

DUNAJ - Nek dunajski trgovec je "najbolj poznani pripravnici v Združenih državah", Monici Lewinsky, ponudil milijon dolarjev, če mu je pripravljena izkazati "isto vrsto naklonjenosti", kot jo je ameriskemu predsedniku Billu Clintonu. Lastnik trgovine za prodajo računalnikov na Dunaju, Franz-Joseph Mercedes-Mercedes, je pripravljen Monico povabiti celo na slovit Opernball, na katerem se vsako leto zbere avstrijska in svetovna smetana zabavnega sveta. "S to ponudbo želim pokazati na lažno moralo v glavah ljudi. Skoraj vsak od nas je počel iste stvari kot ameriški predsednik, zato v tem ne vidim nič slabega," je izjavil 59-letni Avstrijec. "Denar sploh ni problem, saj lahko en milijon brez težav zapravim," je poudaril Mercedes-Mercedes, ki je znan po svoji nagnjenosti do neobičajnih stvari. Pred nekaj časa je dunajski trgovec v avstrijskih casnikih objavil lastno osmrtnico, da bi s tem privabil pozornost kupcev, mnogi pa se spominjajo tudi njegove grožnje o samomoru, ko so finančni inspektorji pred nekaj leti poskušali preveriti stanje njegovega podjetja. (STA/Tanjug)

Pol milijona dolarjev za manjkajoče liste Dnevnika Ane Frank

DEN HAAG - Pol milijona dolarjev za pet manjkajočih listov v dnevniku Ane Frank (na sliki): to je vsota, ki jo prijatelj Aninega očeta Otta Franka Cor Suijk zahteva od Fundacije Ane Frank za pet listov, ki jih je nekdaj iztrgal iz dnevnika in katerih vsebina je torej povsem nepoznana. V nekem radijskem intervjuju je Cor Suijk dejal, da je fundaciji ponudil manjkajoče liste in da z denarjem, ki bi ga prejel, to je s pol milijona dolarjev, namestila financirati odprtje Centra Ane Frank v ZDA. Fundacija pa je, po njegovih besedah, zaenkrat zavrnila ponudbo, čeprav bi z dodatnimi stranmi lahko po njegovih ocenah samo s prodajo avtorskih pravic lahko zaslužila najmanj 3 milijone dolarjev. Suijk je dejal, da mu je liste izročil Anin oče Otto pred smrtjo leta 1980. Slednji naj bi jih bil tudi iztrgal iz dnevnika, ker je na tistih straneh govor o težkih odnosih med stari in o preprih v družini v letih dni, ki jih je ta židovska družina preživela v podstrešni sobi sredi Amsterdamu. Ana Frank je, kot znano, umrla leta 1945 v koncentracijskem taborišču Bergen Belsen v starosti komaj 16 let.